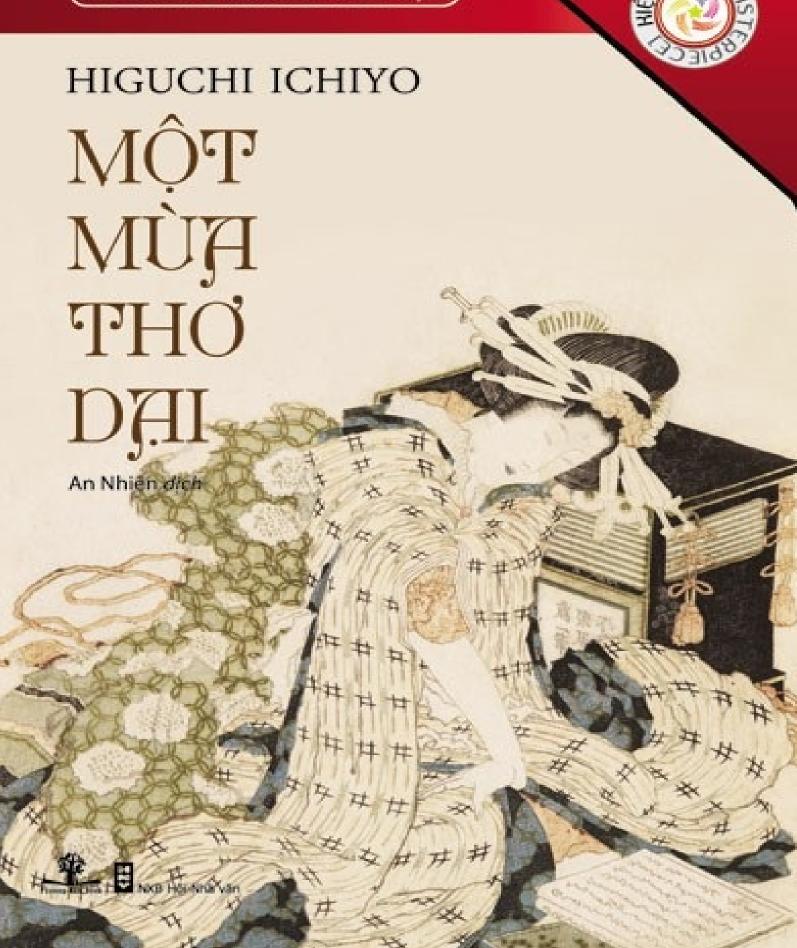
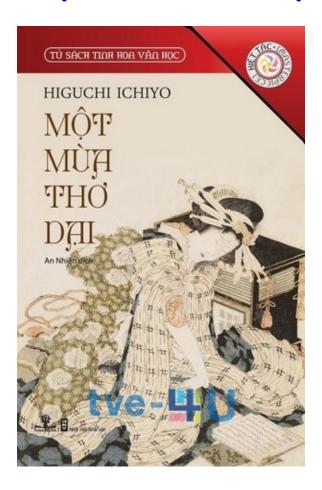
(TỪ SÁCH TINH HOA VĂN HỌC)

MỘT MÙA THƠ DẠI

Tác giả: Higuchi Ichiyo Người dịch: An Nhiên

Công ty phát hành: Phương Nam Nhà xuất bản: NXB Hội Nhà Văn

Kích thước: 13 x 19 cm

Số trang: 159

Ngày xuất bản: **08/2013** Giá bìa: **42.000**ª

Thể loại: Truyện ngắn - Tản văn

Nguồn: http://tve-4u.org
Type+Làm ebook: thanhbt

Cuốn sách này được giới thiệu ở đây nhằm chia sẻ cho những bạn không có

điều kiện mua sách! Còn nếu bạn có khả năng hãy mua ủng hộ nha!

Giới thiệu

Một Mùa Thơ Đại (*Takekurabe*) có nghĩa đen là "so sánh chiều cao", bắt nguồn từ tác phẩm cô điển Truyện Ise, trong đó có đôi trai gái hồi tưởng về thời niên thiếu lớn lên bên nhau và đánh dấu chiều cao trên thành giếng nước. Câu chuyện của Ichiyo không diễn ra bên bờ giếng nước mà ở khu phố ăn chơi Yoshiwara.

Thế giới của Một Mùa Thơ Dại đầy ắp những chân dung rất sống động, khó quên với tình yêu thơ dại. Thế giới của cô bé Midori xinh đẹp, em gái của một kỹ nữ nổi tiếng và cậu bé Nobu hiền lành lặng lẽ, con trai của một nhà sư phàm tục. Bên cạnh đó còn có những đứa trẻ khác như Shota ở cửa hiệu cầm đồ, Sangoro con trai người phu kéo xe, Chokichi con trai đội trường cứu hỏa... Chúng lần lượt đánh mất tuổi thơ của mình, leo lên bờ dốc của sự trưởng thành mà chấp nhận định mệnh, không có sự lựa chọn và không có quyền lựa chọn.

Rồi đến cái ngày Midori vấn cao mái tóc theo phong cách Shimada của một thiếu nữ và nàng biết mình sẽ phải đi theo con đường của người chị, làm kỹ nữ. Và Nobu cô đơn, xa lạ ngay giữa gia đình, giữa khu phố, giữa thời đại. Cái khu phố Yoshiwara đầy náo động, bạo lực và trụy lạc vây bọc tuổi thơ của Nobu, ném cậu vào đó mà không cần biết cậu có chấp nhận hay không.

Tác phẩm kết thúc vào lúc Nobu, trước ngày khoác áo tu, để lại một đóa hoa thủy tiên vàng bằng giấy nơi thềm nhà Midori như một tình yêu bị tước đoạt. "Một buổi mai mờ sương, ai đó đã để lại một đóa thủy tiên giấy trên thềm nhà nàng. Không có lời nhắn nào trong hoa, nhưng Midori vẫn đem đặt nó vào bình, ngắm nhìn trìu mến, nàng thấy nó không hoàn hảo chút nào tuy phảng phất buồn, trong dáng vẻ khô lạnh và cô đơn. Và rồi không biết từ đâu nàng nghe rằng sau ngày đó Nobu vào một tự viện, mặc lấy chiếc áo đen".

Mục lục

TỦ SÁCH TINH HOA VĂN HỌC

Ichiyo - thiên tài của tuổi xuân vĩnh cửu

Giới thiệu sơ lược tiểu sử tác giả Higuchi Ichiyo (1872-1896)

Anh đào đêm

Đêm mười ba

Khe nước đục

Một mùa thơ dại

TỦ SÁCH TINH HOA VĂN HỌC

Tinh hoa văn học của nhân loại nào cũng cần được khám phá và tái khám phá. Mỗi tác phẩm lớn là một xứ sở kỳ diệu và mỗi lần ta tìm đến là thực hiện một cuộc phiêu lưu hoan lạc.

Dịch thuật, giới thiệu và biên khảo về những tác phẩm tinh hoa sẽ mở ra các lối cổng dẫn vào những cảnh tượng văn chương khác nhau, qua những không gian và thời gian vừa hiện thực vừa kỳ ảo.

Khát vọng hiểu biết và vui thú trong đời là bản tính của con người ở mọi nơi và mọi thời. Các tác phẩm văn chương thật sự vĩ đại đều mang lại hai điều đó: vui thú và hiểu biết. Nhưng hiểu biết là niềm vui hiếm khi tự đến một cách dễ dãi. Cần đón đợi và hồi đáp.

Mọi tác phẩm tinh hoa cần được đón đợi và hồi đáp trong niềm hân hoan có tên là "ĐOC".

ĐỌC. Cầm sách lên và đọc. Trong sách có bạn hiền, có người đẹp, có mọi thứ. Do vậy, chúng tôi chủ trương TỦ SÁCH TINH HOA VĂN HỌC, xem đó như cửa ngõ của hiểu biết và niềm vui.

CÓ NĂM CỦA:

• Kiệt Tác:

Mỗi Kiệt tác sẽ được dịch trọn vẹn và giới thiệu cả tác giả lẫn tác phẩm trong phối cảnh văn hóa những đặc điểm thiết yếu.

• Tuyển:

Tuyển chọn những tác phẩm ngắn của một tác giả, một nền văn học hay một chủ đề mang tính điển mẫu (thuộc vòng đời hay vòng mùa)

• Kiến Thức:

Những kiến thức mà người đọc hiện đại cần có: trào lưu văn học, các nền văn học, thể loại... được trình bày gọn nhẹ, dễ tiếp nhận.

• Nghiên Cứu:

Các công trình chuyên sâu về một vấn đề văn học, một tác giả thiên tài, lý luận phê bình...

• Mới:

Về các hiện tượng văn học mới xuất hiện của nước ngoài đang gây chú ý hoặc đoạt các giải thưởng lớn... Mong ước chúng tôi là TỦ SÁCH TINH HOA VĂN HỌC sẽ tiến bước bền vững và được đón nhận thân tình.

Tử sách được biên soạn và dịch thuật từ những nhà giáo, dịch giả và nhà nghiên cứu có uy tín và tâm huyết với văn chương.

NHẬT CHIỀU

Ichiyo - thiên tài của tuổi xuân vĩnh cửu

Ichiyo và 24 mùa xuân

24 mùa xuân đó là toàn bộ cuộc đời của cô gái thơ Higuchi Ichiyo! Nàng sinh giữa mùa xuân 1872 và mất vào mùa thu năm 1896.

Một tài năng ngoại hạng đã đưa cuộc đời phù du đó lên đài cao văn học hiện đại Nhật Bản thời khai sáng.

Cha nàng đã đưa gia đình đến Edo (Tokyo ngày nay) sinh sống và ông đã mua được tước vị Samurai vào năm 1867 sau bao nhiều năm ước mơ. Và thực là công cốc, bởi cuộc Duy Tân sau đó đã hủy bỏ hệ thống giai cấp.

Ichiyo mất cha năm nàng 17 tuổi và bắt đầu biết thế nào là cuộc sống khốn cùng, thế nào là lăn lộn kiếm sống: viết văn đối với nàng có mục đích trước mắt là kiếm tiền nuôi thân và nuôi gia đình. Trừ phi kiếm được nhiều tiền bằng văn chương nếu không nàng sẽ không thoát khỏi cảnh may thuê, giặt mướn hay bán kẹo bánh cho người dân nghèo.

Tuy thế, bút hiệu mà nàng bắt đầu ký từ năm 1891 là Ichiyo (nàng tên thật là Natsuko) lại rất ý nghĩa. Ichiyo (Nhất Diệp) có nghĩa là "một lá" ám chỉ cọng lau đơn độc mà Bồ Đề Đạt Ma dùng vượt sông Dương Tử. Với bút danh đó, có lẽ Ichiyo khao khát một cuộc vượt sóng, đến được "bờ bên kia" nào đó. Nàng muốn tìm kiếm được chính bản thân mình ngay trong lúc phải ra sức kiếm tiền.

Nàng viết cả thơ và truyện với một lối văn hầu như là cổ điển, không có dấu vết gì của ảnh hưởng Tây phương. Nhưng các nhân vật nữ của nàng đã bắt đầu rất mới trong ý thức và cả trong tâm lý. Hirata Tokuboku nhận xét: "Nàng chưa bao giờ vượt qua sự giáo dục mà nàng nhận được ở truyện Genji, ở Saikaku và các tác phẩm Nhật Bản cổ điển khác, thế mà nàng vẫn hiểu rõ chúng ta vô cùng, mặc chúng ta là những kẻ dấn mình hoàn toàn vào thơ văn phương Tây, và nàng cứ thản nhiên tiến bước đồng bộ với ta - Đó mới thật là sự lỗi lạc!".

Lần lượt, những tiểu thuyết nhỏ nhắn nhưng tuyệt đẹp của nàng xuất hiện:

- Ngày cuối năm (Otsugomori, 1894)
- Khe nước đục (Nigorie, 1895)
- Đêm mười ba (Jusanya, 1895)
- Một mùa thơ dại (Takekurabe, 1895)
- Những ngả đường cách biệt (Wakaremichi, 1896).

Khoảng 20 truyện ngắn, chừng 4.000 bài thơ và vài tiểu luận cùng một bộ nhật ký nổi tiếng - đó là những gì Ichiyo kịp tạo dựng trong cuộc đời mệnh yểu của mình. Nàng chết vì bệnh lao.

Trước khi mất, Ichiyo đã nổi tiếng lẫy lừng. Những nhà văn lớn nhất thời ấy đều đến nhà nàng như Koda Rohan, Mori Ogai... Còn Izumi Kyoka thì chẳng ngại ngùng "tự phong" làm đồ đệ của nàng.

Và sự ngưỡng mộ, sau cái chết của nàng lại càng dâng cao. Các truyện ngắn lừng danh của Ichiyo lần lượt được dựng thành những bộ phim nghệ thuật vào giữa những năm 1970, ở Tokyo mỗi sớm mai, đài phát thanh lật những trang nhật ký của Ichiyo ra và đọc với giọng truyền cảm ngân vang khắp xứ sở, làm sống dậy một linh hồn u uẩn, người con gái cuối cùng của Phù Tang xưa và người con gái đầu tiên của Nhật Bản mới.

Tiểu thuyết Một mùa thơ dại - Kiệt tác của trò chơi làm người

Một mùa thơ dại (Takekurabe) vừa xuất hiện đã ngay lập tức tỏa sáng. Hầu như các nhà phê bình đồng loạt nhìn nhận nó là kiệt tác mà không chút do dự sau khi nó được ấn hành đầy đủ vào tháng 4/1896.

Chính vì tác phẩm này mà Mori Ogai phải thốt lên: "Cho dù bị chế nhạo là kẻ thờ phụng Ichiyo thế nào đi nữa, tôi cũng không ngàn ngại gọi nàng là thi nhân thượng thặng".

Nhan đề *Takekurabe* (*Một mùa thơ dại*) có nghĩa đen là "So sánh chiều cao" bắt nguồn từ một tình tiết trong tác phẩm cổ điển *Truyện Ise*, trong đó đôi trai gái hồi tưởng về thời niên thiếu và những ngày tháng lớn lên bên nhau trên bờ dốc trưởng thành, cùng nhớ lại trò chơi đánh dấu chiều cao trên thành giếng nước.

Như vậy, *Takekurabe* có thể được hiểu là trò chơi thơ dại, tâm hồn thơ dại, là thế giới của những đứa trẻ đang dần lớn khôn, đang ở trên bờ dốc có nhiều biến chuyển thể lực và tâm lý, sự biến chuyển mà *Truyện Ise* đã biểu hiện tài tình qua bài thơ của chàng trai gửi cho bạn gái:

Khắc dấu chiều cao bên thành giếng nước vượt xa lúc nào kể từ ngày cuối

nhìn em nao nao

Một mùa thơ dại ra đời từ tinh thần của bài thơ ấy, nhưng nó không diễn ra bên bờ giếng nước ở thôn quê như *Truyện Ise* của đầu thế kỷ 10 mà Ichiyo cho nó một địa điểm khác hẳn, đó là khu phố ăn chơi Yoshiwara ở Edo (Tokyo).

Vào năm 1893, Ichiyo mở một hiệu bánh kẹo nhỏ bé gần Yoshiwara. Tuy chuyện làm ăn này không thành công, nhưng nhờ đấy mà nàng có sự hiểu biết về đời sống Yoshiwara: con người, khung cảnh, màu sắc, âm thanh, mùi vị...

Từ đó, Yoshiwara được tái hiện tuyệt vời trong nhiều tác phẩm của nàng như Ogai nhận xét: "Điều lỗi lạc nhất là các nhân vật qua lại khu phố này không hề là những dã thú đội lốt người như các bản sao xây dựng nhân vật theo kiểu tác phẩm của Emile Zola, Ibsen, của những kẻ theo đuôi cái gọi là trường phái tự nhiên - mà họ là những con người rất thật, cùng với họ chúng ta có thể khóc cười...".

Thật vậy, *Một mùa thơ dại* đầy ắp những chân dung rất sống động, khó mà quên, cả người lớn hay trẻ thơ nhưng chủ đề của nó là tình yêu thơ dại. Thế giới của cô bé

Midori xinh đẹp, là em gái một kỹ nữ nổi tiếng và cậu bé Nobu hiền lành lặng lẽ, con trai của một nhà sư phảm tục.

Thế giới đó còn có những đứa trẻ khác như Shota ở cửa hiệu cầm đồ, Sangoro con trai người phu kéo xe, như Chokichi con trai đội trưởng cứu hỏa... Đám trẻ này, như mọi đứa trẻ ở những nơi khác, lớn lên bên nhau qua những trò chơi, học tập, lễ hội, cãi vã, đánh nhau... Chúng cũng làm những việc người lớn sai bảo như Shota đi thâu tiền lãi, Sangoro đi kéo xe...

Đúng hơn, chủ đề của tác phẩm không phải là "niềm thơ dại" mà chính là "niềm thơ dại bị đánh mất". Chúng lần lượt đánh mất tuổi thơ của mình, leo lên bờ dốc của sự trưởng thành mà chấp nhận định mệnh, chấp nhận những vai trò mà người lớn giao cho chúng. Chúng không chọn lựa và không có quyền chọn lựa. Và đã đến cái ngày Midori vấn cao mái tóc theo phong cách Shimada của một thiếu nữ. Nàng biết mình sẽ phải đi theo con đường của người chị, làm một kỹ nữ.

Nhìn cô bạn gái bỗng lộng lẫy ra, Shota kinh ngạc. Trước đây, cậu từng nói đùa rằng cậu sẽ "mua" nàng khi nàng lớn lên. Bây giờ thì cậu sắp làm một ông chủ của cửa hiệu cầm đồ, liệu lời đùa "vô tội" xưa kia có ý nghĩa gì? Không hề đùa cợt, cậu sẽ mua một đêm của Midori, cô bạn nhỏ ngày xưa chứ gì? Dường như bài hát cuối cùng mà cậu hát là:

Ngày còn thơ

cùng hoa với bướm

mải mê chơi đùa

Mười sáu bây giờ

biết bao buồn khổ

tan tành cơn mơ

Đúng là sau đó, khi mà Midori ẩn mình vào phòng riêng, Shota đi quanh khu phố lặng lẽ, miễn cưỡng làm công việc của mình, không thiết hát ca gì:

"Hiếm khi người ta nghe Shota lại cất lên tiếng hát. Đêm đêm cậu ấy cầm đèn lồng đi quanh khu phố thâu tiền lãi. Bóng cậu đi dọc theo bờ mương nước trông lạnh lẽo quá".

Nhưng Nobu mới thật là một nhân vật cô đơn. Nobu cô đơn và xa lạ ngay giữa gia đình của mình, giữa khu phố, giữa thời đại. Một phần do những hoàn cảnh ấy không cần có anh, một phần do bản chất quá mẫn cảm quá thanh khiết của anh.

Trước hết là gia đình. Cha anh là một nhà sư phảm ăn tục uống, tham lam và ích kỷ. Ông ta có một vợ hai con. Ngoài Nobu còn có đứa con gái Ohana. Ohana có nhan sắc, ông ta mở cho nàng một quán trà để nàng có thể bán cái duyên sắc ấy kẻo nó phí hoài đi. Ông ta bảo vợ đi bán kẹp tóc cho khách thập phương những ngày lễ chùa. Ông ta thích ăn thịt lươn và thường sai con trai đi mua, một công việc mà Nobu thấy nhục vì anh căm ghét mọi thứ tanh tưởi. Tại sao một người như thế lại là nhà sư cho được? Và mẹ anh, và chị anh - tất cả những gì họ làm đều khiến cho Nobu sợ hãi, hổ nhục.

Cạnh đó là cái khu phố Yoshiwara đầy náo động, đầy bạo lực và trụy lạc. Nó vây bọc tuổi thơ của Nobu. Nobu bị ném vào nó. Nó tồn tại cũng như thế giới của người lớn đang tồn tại mà không cần Nobu có chấp nhận hay không. Và thời đại, một thời đại quá nhiều hứa hẹn, khát vọng, giấc mơ... ở những thập niên cuối cùng của thế kỷ 19. Vào thời đại đó, những người phụ nữ được gì ở Yoshiwara và những đứa trẻ thơ được gì ở Yoshiwara?

Chính vì vậy, sự mất mát niềm thơ dại trong tác phẩm *Một mùa thơ dại* mang tính tượng trưng. Những Nobu, Midori, Shota không chỉ là những đứa trẻ của khu phố không có đêm. Họ còn là cả một thế hệ. Đó là "Một bi ca về sự tan biến của một thời đại ngây thơ trong xã hội Nhật Bản" (nhà phê bình John Lewell).

Hay nói rõ hơn như Robert Danly: "Một cách gián tiếp *Một mùa thơ dại* là bi ca về những vận hội mất mát, thể hiện niềm hối tiếc của thế hệ của thời đại mà Ichiyo sống, về một thời thơ dại và lạc quan đã bị tước đoạt quá phũ phàng".

Tác phẩm kết thúc vào lúc Nobu, trước ngày khoác áo tu, để lại một đóa hoa thủy tiên vàng bằng giấy nơi thềm nhà Midori như một tình yêu bị tước đoạt.

"Một buổi mai mờ sương, ai đó đã để lại một đóa thủy tiên giấy trên thềm nhà

nàng. Không có lời nhắn nào trong hoa, nhưng Midori vẫn đem đặt nó vào bình, ngắm nhìn trìu mến, nàng thấy nó không hoàn hảo chút nào tuy phảng phất buồn, trong dáng vẻ khô lạnh và cô đơn. Và rồi không biết từ đâu nàng nghe rằng sau ngày đó Nobu vào một tự viện, mặc lấy chiếc áo đen".

Chính trong *Một mùa thơ dại*, Ichiyo trẻ trung và thầm lặng bước lên đài cao thiên tài.

Một thiên tài với tuổi xuân vĩnh cửu.

NHẬT CHIỀU

Giới thiệu sơ lược tiểu sử tác giả Higuchi Ichiyo (1872-1896)

Nữ sĩ Higuchi Ichiyo, tên thật là Higuchi Natsu, sinh ngày 02/5/1872, tại Tokyo trong một gia đình có năm anh chị em. Trong đó người em gái út nhỏ hơn hai tuổi, Kukiko là người góp nhiều công sức trong quá trình hoạt động văn đàn ngắn ngủi của Ichiyo.

Cha bà, Higuchi Yoshinori, là trưởng nam của nhà Hachizaemon giàu có, lại yêu thích văn chương chữ nghĩa, đề cao học vấn. Trong khi mẹ bà, Furuya Ayame xuất thân con nhà trung nông khiến hôn nhân của hai người không được chấp thuận. Cha mẹ Ichiyo cùng nhau rời khỏi quê nhà là tỉnh Yamanashi, tìm đến Edo (Tokyo hiện nay). Nhờ thời vận, cha bà mua được chức sĩ tộc nhỏ nhưng cũng chỉ trong một khoảng thời gian ngắn. Năm Ichiyo mười bảy tuổi, cha mất, trong nhà chỉ còn lại hai chị em gái và mẹ. Người chị cả lập gia đình nhưng sớm ly dị, anh cả mất sớm, người anh thứ cũng ra riêng làm thợ gốm.

Ichiyo hiếu học từ nhỏ nhưng việc học bị dang dở từ năm mười hai tuổi do suy nghĩ lỗi thời của người mẹ, cho rằng con gái không cần phải học. Cha bà sớm nhận ra năng khiếu văn chương của con gái nên năm mười bốn tuổi, Ichiyo lại được gửi vào một trường dạy làm thơ waka dành cho con nhà giàu. Xuất thân của Ichiyo khiến bà bị phân biệt đối xử dù văn tài không hề thua kém bạn bè cùng trường.

Sau khi cha mất năm Ichiyo 17 tuổi, hôn ước của Ichiyo và Shibuya Saburou bị hủy bỏ do gia đình bà lâm vào cảnh nợ nần, không kham nổi món tiền cưới quá cao theo yêu cầu của nhà trai. Ba mẹ con cùng sống qua ngày bằng nghề may vá, giặt giũ. Ichiyo không bằng lòng với những nghề lao động chân tay ít tiền này nên tìm cách sinh nhai khác. Biết người bạn học Miyake Kaho lãnh tiền thù lao hậu hĩnh cho một cuốn tiểu thuyết, Ichiyo cũng bắt đầu ấp ủ mộng văn chương. Hai mươi tuổi, bà khởi nghiệp với bút danh Ichiyo (Nhất Diệp), lấy cảm hứng từ điển cố Tổ Bồ Đề Đạt Ma từ phương Tây đáp trên một chiếc lá vượt qua sóng nước.

Để kiếm sống với nghề viết tiểu thuyết, Ichiyo tôn nhà văn Nakara Itosui của tòa soạn báo Tokyo Asahi làm sư phụ, đi thư viện vùi đầu vào sách vở. Bà đăng đàn

với tác phẩm đầu tay *Anh đào đêm* (Yamizakura) trên số đầu tiên của tạp chí Musashino. Sau đó, được tiếp xúc với những nhà văn tinh thông văn học châu Âu như Shimazaki Toson, Hirata Tokuboku, chủ nghĩa tự nhiên, Ichiyo viết nhiều tác phẩm được giới thiệu trên tờ Bungakukai. Cũng khoảng thời gian này, bà mở hiệu tạp hóa gần khu Yoshiwara để kiếm thêm thu nhập. Đây cũng là thời gian tích lũy đề tài, vốn sống để bà viết nên tác phẩm tiêu biểu nhất *Một mùa thơ dại* (Takekurabe) vào tháng 1/1895. Sau đó là hàng loạt truyện ngắn như *Đêm mười ba* (Jusanya), *Khe nước đục* (Nigorie) ra đời, tạo nên "14 tháng kỳ tích" mà người đời hay nói về sự nghiệp văn chương của Higuchi Ichiyo.

Một mùa thơ dại được đăng trên tờ Bungei Kurabu gây được tiếng vang lớn, đến bậc đàn anh Mori Ogai cũng không tiếc lời khen ngợi. Thế nhưng tháng 8/1896, căn bệnh lao tiến triển nhanh, đến 23/11 năm đó, Ichiyo từ giã cõi đời ở độ tuổi 24 khiến nhiều người tiếc cho một tài năng văn chương đang đà sung sức. Một năm sau bà mất, *Ichiyo toàn tập* được phát hành.

Nước Nhật đề cao sự nghiệp văn chương của Ichiyo bằng việc cho in chân dung của bà lên tờ tiền giấy có mệnh giá lớn thứ hai trong hệ thống tiền tệ Nhật, tờ 5.000 yen. Ngoài ra, ở khu Taito, Tokyo hiện nay có một nhà lưu niệm nhỏ lưu giữ và triển lãm các hình ảnh, tư liệu về Higuchi Ichiyo. Hàng năm đến ngày 23/11 kỷ niệm ngày mất của bà, nhiều người đến tham dự các buổi ngoại khóa, hòa nhạc, thảo luận về các tác phẩm và cuộc đời bà.

Tem có chân dung hoặc tranh vẽ nhân vật trong tác phẩm của Ichiyo cũng được phát hành nhiều lần. Và đương nhiên các tác phẩm của bà cũng được dựng thành phim truyền hình, điện ảnh, thậm chí anime[1].

Có thể tên bà không có sức hút của một nhà văn đương đại với các tác phẩm phản ánh Nhật Bản ngày nay như độc giả mong đợi nhưng người dịch tin bạn đọc sẽ hình dung được nước Nhật xa xôi, cổ xưa với nền văn hóa truyền thống đặc sắc nhưng thật gần gũi với bạn đọc Việt Nam qua hình ảnh những người phụ nữ được bà mô tả trong truyện.

NIÊN BIỂU TÓM TẮT

- 02/5/1872: chào đời tại Tokyo, tên thật là Higuchi Natsu.

- 1881: 9 tuổi, vào trường Tiểu học Oume.
- 1883: 11 tuổi, tốt nghiệp thủ khoa.
- 1886: 14 tuổi, theo học trường tư thực Haginoya.
- 1891: 19 tuổi, quyết tâm theo đuổi sự nghiệp văn chương, bắt đầu viết tiểu thuyết.
- 1892: 20 tuổi, Yamizakura được đăng trên tạp chí Musashino.
- 1893: 21 tuổi, chuyển nhà đến phố Ryuseji (nay là Taito), mở hiệu bánh kẹo, tạp hóa.
- 1894: 22 tuổi, Otsugomori được đăng trên tạp chí Bugakukai.
- 1895: 23 tuổi, *Takekurabe, Yukigumo, Nigorie, Jusanya* lần lượt được đăng trên các tạp chí Bungakukai, Bungeikurabe.
- 1896: 24 tuổi, bệnh lao tiến triển nhanh chóng, mất vào ngày 23/11.

Anh đào đêm

Chỉ có một hàng rào tre ngăn cách hai nhà Nakamura và Sonoda. Họ dùng chung một giếng nước sâu trong vườn. Nước giếng trong văn vắt không một chút gọn như mối thân tình của hai nhà. Cành mai nở tỏa hương dưới mái nhà này như đem cả mùa xuân sang nhà kia.

Ông chủ nhà Sonoda đã mất cách đây hai năm, chỉ còn lại cậu con trai hai mươi hai tuổi, đang học Đại học, tên Ryonosuke. Nhà Nakamura cũng có con trai nhưng không may mất sớm, chỉ còn lại mỗi một cô con gái mà họ quý hơn vàng bạc, châu báu. Nhà Nakamura đặt tên con là Chiyo với ước mong con gái sẽ sống lâu như chim hạc trong truyền thuyết. Chiyo được nâng như nâng trứng, hứng như hứng hoa, đến một ngọn gió cũng không được phép làm phiền bông hoa cài duyên trên đầu cô bé.

Ngay từ nhỏ, dung nhan xinh đẹp của Chiyo đã sớm khiến người ta không ngừng bàn tán, dự đoán tương lai xa gần. Vẻ đẹp mơn mởn đang tuổi xuân thì như tươi thắm hơn cả nụ anh đào trên cánh rừng dưới làn mưa xuân. Vẻ đẹp khiến người ta muốn ngắm nhìn hơn cả ánh trăng rằm xuyên qua tán lá thông.

Năm Chiyo mười sáu tuổi với vẻ đẹp làm say đắm lòng người, nàng được bới tóc kiểu Takashimada, cài nơ lụa. Như bông hoa đẹp nhất vườn, Chiyo khiến bao nhiều người phải dừng bước thốt lên lời khen ngợi, gây xôn xao cả vùng đến mức chính bản thân nàng cũng cảm thấy làm người đẹp thật phiền toái. Khi nàng thả diều,cơn gió Bắc trên cao cũng như chiều lòng người đẹp.

Bây giờ Chiyo đã lớn. Nếu lúc xưa, khi Ryonosuke nhìn thẳng vào mắt Chiyo rử chơi búp bê, chẳng buồn quan tâm đến vẻ ngoài thay đổi của Chiyo thì nàng cũng không lấy làm phiền lòng. Họ gọi nhau bằng tên thân mật từ tấm bé"anh Ryo" và "bé Chii". Vừa thân nhau đó, họ có thể giận hờn, không thèm nhìn mặt nhau ngay.

- Anh đừng bao giờ đến đây nữa!
- Nói gì vây? Đừng hòng tôi đến nữa nhe!

Nhưng sau đó hai ngày, Chiyo lại xin lỗi:

- Ryonosuke, em xin lỗi! Em thật là quá quắt, nói những lời không hay. Anh tha thứ cho em nhé!
- Ò không, thật ra anh mới quá quắt.

Thế là họ lại làm lành, như băng tuyết mùa đông dần tan dưới nắng ấm mùa xuân. Đôi bạn trẻ lại tươi cười thân thiết như xưa, Chiyo nắm tay áo Ryonosuke nói:

- Anh Ryo à, đêm qua em mơ một giấc mơ tuyệt lắm! Em thấy anh Ryo tốt nghiệp, hình như làm quan gì đó lớn lắm nên đội mũ chóp cao, đi xe ngựa sơn đen bóng loáng, sau đó bước vào một tòa nhà kiểu Tây dương vô cùng lộng lẫy nữa.
- Nằm mơ vậy là phải hiểu ngược lại, không chừng anh sắp bị xe ngựa tông cho một phát thì có!

Ryonosuke cười vang nhưng Chiyo nhíu đôi chân mày xinh đẹp nói:

- Anh không nên nói gở như vậy. Tóm lại, hôm nay anh đừng đi đâu ra ngoài chơi là được.

Chiyo thành thật nói với tâm trạng lo lắng, đầy mê tín, thật không giống một cô gái được tiếp thu nền giáo dục hiện đại.

Đôi bạn trẻ lớn lên với tình bạn không khoảng cách, không chút khách sáo như thế. Cả hai chẳng bao giờ biết đến nỗi buồn, giữa họ chỉ có tiếng cười nói rộn ràng thân thiết.

Một ngày giữa tháng Hai, khi mùa xuân chưa kịp đến, cơn gió lạnh vẫn còn lượn lờ đâu đó, đôi bạn trẻ rủ nhauđi chùa thờ nữ thần Marushiten ngắm hoa mai. Chiyo khoác tay Ryonosuke nói:

- Anh Ryo à, anh không quên lời hứa đó chứ? Anh mà quên là không được đâu đó!
- Ò, yên tâm đi. Anh không quên gì cả. Ủa mà... là chuyện gì ta?

- Là chuyện đó đó, vậy mà em cứ tưởng chúng ta đang đi đến đó chứ?
- À à, anh nhớ ra rồi. Chiyo có nói là muốn đi ngắm hội đèn lồng về Oshichi, con gái nhà bán hoa quả phải không?
- A a, anh thật biết nói xạo!
- Không phải? Vậy chắc là đi xem người ta diễn cảnh bắt gấu ở Tamba hả?
- Sao cũng được, em đi về đây!
- Chà chà, nãy giờ anh đùa thôi mà, làm sao để tiểu thư nhà Nakamura hết giận đây?Ryonosuke nàycứ nghĩ là nhớ những gì tiểu thư muốn chứ, vậy mà...
- Không cần gì cả, anh muốn làm gì thì làm!
- Chà chà, giận vậy thì phiền lắm. Đi chơi mà cãi nhau vậy người ta cười cho đó!
- Cũng tại anh toàn nói năng linh tinh.
- Cho nên anh đã xin lỗi rồi mà.

Họ nói qua nói lại rồi đi ngang hiệu tạp hóa tự lúc nào.

- Bây giờ chúng ta đi đâu đây?
- Làm sao anh biết? Vừa mới lúc nãy ai nói không cần gì cả nhỉ?
- Anh quá đáng lắm! Gây sự cũng anh mà xin lỗi cũnganh!

Cả hai rẽ qua góc phố có nhiều cây mai đang nở rộ. Đâu đó vang tiếng guốc. Sau đó là tiếng đàn koto. Người phụ nữ mù chơi một bản nhạc đang thịnh về hoa Asagao. Có tiếng mời gọi ngọt ngào, đưa đẩy:

- A... i keo hat de ngot khô... ng?

Cạnh đó là hiệu bánh muối nướng giòn thơm phức.

- Bé Chii à, nhìn kìa. Cái cây thứ hai bên phải á!
- A a, cây màu hồng đậm đó đẹp quá!

Chiyo đang vô tư ngắm mai thì giật mình bởi có ai đó vỗ vai gọi:

- Nakamura!

Quay lại nhìn thì ra đó là nhóm bạn nữ sinh tóc cột kiểu Tây, đang nói cười rộn rã, miệng tươi như hoa.

- Ai nói đây?
- Hai người thân thiết quá ta!

Nói rồi cả đám bỏ chạy, cũng bất ngờ như khi họ kéo đến, chỉ để lại làn gió chiều và đôi bạn trẻ.

- Bé Chii, ai vậy? Bạn học của em à? Họ cũng nghịch dữ vậy à?

Ryonosuke hơi chút bực mình, còn Chiyo cúi đầu, mặt đỏ bừng.

Tâm trạng của Chiyo bắt đầu thay đổi từ lúc nào? Mối tình cảm ngày một lớn này đến từ đâu? Đến hôm qua nàng còn không để ý đến nó kia mà? Tiếng cười của Ryonosuke như xâm chiếm toàn bộ cảm xúc trong nàng. Chiyo cảm thấy lúng túng, xấu hổ, sợ hãi trước sự thay đổi của trái tim mình. Không biết người ta có nhận ra không, có cười mình không? Nàng run rấy trước tình yêu đến mức không thể đáp lời chàng dù chỉ là một câu hỏi đơn giản, vu vơ. Chiyo thấy ngượng ngùng, tim đập liên hồi. Nàng thu mình lại như thể đang có cả một núi tâm sự đè nặng trên vai. Nàng xấu hổ với chính những thay đổi trong lòng mình đến mức không thể gọi nổi tên Ryonosuke. Trái tim yêu thương như đang bị đốt cháy mà có lẽ chỉ có nước mắt mới làm nguội được nó.

Chiyo không ngủ được nhưng đến khi chợp mắt, nàng lại mơ thấy Ryonosuke. Bàn tay ấm áp của Ryonosuke vỗ lưng nàng nhẹ nhàng, "Em đang nghĩ gì đó?", vậy mà nàng cũng lặp lại hành động như ban ngày, chỉ cúi gằm mặt, không dám nói rằng "Em đang nghĩ về anh". Dù nàng biết nếu che giấu tình cảm trong lòng sẽ tạo ra hàng rào ngăn cách giữa hai người. Ryonosuke khẽ liếc nàng, chẳng mảy may nghi ngờ mớ tình cảm hỗn độn trong lòng Chiyo, anh hỏi "Là anh chàng nào may mắn vậy? Mà cho dù là ai thì anh cũng thấy ghen tỵ với anh ta hết!". "Sao anh lại nghĩ em có tình cảm với ai xa lạ chứ? Sao anh không thử nhìn xem em ốm o thế nào?". Ryonosuke dịu dàng nắm tay Chiyo rồi hỏi tới "Vậy tóm lại là ai?".

Chiyo gần như đã trả lời "là anh" thì chọt nghe tiếng chuông chùa đã báo hiệu ngày mới vang đến tận bên tai. Thì ra chỉ là giấc mơ. Nàng nhớ lại một bài thơ cổ và cảm giác tiếng gà gáy sớm thật đáng ghét làm sao trong những câu chuyện tình. Trời đã sáng mà Chiyo vẫn chưa muốn rời khỏi giấc mơ đêm qua. Nàng thấy thật uể oải. Mẹ nàng hỏi:

- Con không khỏe à? Sắc mặt con trông xấu quá!

Đương nhiên mẹ nàng không thể nào biết được giấc mơ đó nhưng Chiyo đỏ bừng mặt, lòng dạ rối bời. Cả ngày Chiyo không thể nào tập trung vào việc may vá, thêu thùa. Nàng có cảm giác phải đè nén tình cảm trong lòng. Liệu đây có phải là tình yêu thật sự khi nàng chỉ mới nghĩ về Ryonosuke gần đây? Nếu nàng thổ lộ tình cảm của mình, liệu anh có hất hủi, khinh thường nàng? Nàng không nên gặp anh nữa chăng? Nàng đã và đang như người em gái nhỏbên anh lâu nay, nhờ vậy giữa họ không có hàng rào ngăn cách. Nhưng nếu là người yêu, liệu nàng có trở thành người nâng khăn sửa túi trọn đời cho anh được không? Anh sẽ chọn cô gái như thế nào làm vợ? Anh có đủ lý do để tìm một người vợ đẹp nhất thế gian, một người vợ cầm kỳ thi họa, biết chơi đàn koto, biết làm thơ. Dung mạo thì nàng có nhưng nàng không thể bù lại khoản văn thơ. Nàng có nên bộc lộ tình cảm của mình không? Nói ra rồi liệu tình bạn từ thuở ấu thơ đến nay sẽ ra sao? Nếu nói ra mà đánh mất nó thì còn gì buồn hơn? Hay thôi, nàng cứ xem Ryonosuke như một người anh mà không tơ tưởng gì đến thứ tình cảm nào khác nữa?

Lòng đã quyết quên đi mối tình cảm ngây thơ nhưng nước mắt cứ trào ra, như cuộn chỉ càng gỡ càng rối. Nàng thấy ghét sự tử tế của anh. Phải chi anh vô tình, lạnh lùng thì đâu đến nỗi nàng phải trăn trở thế này. Là nàng có lỗi khi không thể quên anh hay là anh có tội khi khiến nàng ra nông nỗi này? Chiyo không muốn nghe

giọng nói của anh nữa, không muốn thấy bóng dáng anh nữa. Giọng nói ấy, bóng hình ấy chỉ làm ngọn lửa trong tim nàng bùng cháy mà thôi.

Nếu anh không qua nhà nàng nữa thì ngược lại nàng cũng sẽ không bước chân qua nhà anh. Tuy rất tiếc nhưng chỉ có cách này mới có thể làm mối quan hệ của họ xấu đi, làm cho họ trở thành như nước với lửa, lúc đó nàng mới thấy nhẹ nhàng. Kể từ hôm nay, nàng sẽ không gặp mặt anh nữa. Nếu anh có tức giận mà gây sự thì đó là điều nàng mong muốn lúc này. Vừa lúc Chiyo dặn lòng cứng rắn như vậy thì nàng nghe tiếng nói của Ryonosuke. Thế là bao nhiêu quyết tâm như tan đi đâu hết. Nàng đã nghĩ gì vậy chứ? Nàng muốn gặp anh biết bao. Ngoài nàng ra, anh đâu có người bạn nào khác để mở lòng tâm tình. Ánh mắt Ryonosuke trong sáng, không một chút gọn màu sắc của tình yêu. Anh xem nàng như cô em gái nhỏ đáng yêu. Nàng sẽ nói gì khi đối mặt với người thanh niên lôi cuốn và đầy khác biệt như Ryonosuke? Nàng mong chờ điều gì trong tương lai? Nàng tìm gì khi mùa xuân đang đến gần? Ngọn cỏ non báo hiệu mùa xuân mới nhưng người con gái trẻ không thể bày tỏ tình yêu trong tim.

- Bé Chii à, hôm nay em thấy khỏe hơn rồi chứ?

Ryonosuke đẩy tấm bình phong gọn lại, bước vào và ngồi cạnh bên gối Chiyo. Chiyo bối rối khi phải gặp Ryonosuke trong tình trạng xấu xí, đầu tóc không được chải gọn, nàng cố ngồi dậy nhưng hai cánh tay đau nhức.

- Em cứ nằm đi. Đang bệnh thì không cần phải khách sáo, giữ ý làm gì. Còn nếu muốn ngồi dậy một chút cho tỉnh táo thì dựa vào anh đây. Sao, thoải mái không?
- Không phải anh đang thi à?
- Ù, tụi anh đang thi.
- Vậy anh còn mất thời gian qua nhà em làm gì?
- Em không cần phải lo chuyện đó, lại ảnh hưởng đến sức khỏe.
- Nhưng em thấy ngại khi làm anh tốn thời gian thế này.

- Thay vì ngại hay không ngại gì, em mau khỏe lại giùm anh sớm ngày nào hay ngày đó đi thì tốt hơn.
- Cám ơn anh lo lắng cho em nhưng thật sự lần này em không biết khi nào mình mới khỏe lai nữa.
- Lại nói linh tinh gì nữa đây? Em cứ có suy nghĩ yếu đuối như vậy nên cứ còn bệnh hoài là đúng rồi. Đã vậy em làm cha mẹ lo lắng nữa. Em phải biết thương cha mẹ mình chứ!
- Nhưng thật sự bệnh không khỏi tí nào mà.

Chiyo nói, giọng yếu ớt, mắt ngân ngấn lệ.

- Đừng có ngốc vậy!

Nói vậy nhưng Ryonosuke nhận thấy không thể nào phủ nhận tình hình bệnh trạng tồi tệ của Chiyo được nữa. Ai cũng thấy rõ và đau lòng trước sức khỏe ngày một xuống dốc của nàng. Đôi gò má bầu bĩnh đáng yêu ngày nào nay hốc hác, sắc mặt trắng bệch, không chút sinh khí. Mái tóc đen nhánh ngày nào bắt đầu rụng nhiều. Thân hình tiều tụy dễnhận thấy trong bộ kimono quen thuộc mặc đã mềm vải, được thắt lỏng lẻo phía trước.

Họ đã cùng nhau chơi đùa, lớn lên bao nhiều năm nay. Sao anh lại không nhận ra nỗi niềm trong lòng nàng, tấm lòng khát khao yêu thương của một người con gái? Để đến chiều hôm qua, bà vú Ofuku chạy qua gọi anh trong nước mắt, rằng nàng trong cơn sốt cao đã gọi tên anh. Anh tự trách mình đã không nhận ra nỗi lòng của nàng sớm hơn. Lúc sáng, khi anh qua thăm, nàng đã tháo chiếc nhẫn khỏi ngón tay gầy guộc trao cho anh, cố hết sức mim cười, nụ cười mới buồn và cô đơn làm sao.

- Em mong anh giữ nó như một kỷ vật.

Nếu anh nhận ra sớm hơn, anh đã không để nàng trong tình trạng ngày một xấu đi như vậy. Tất cả lỗi tại anh.

- Anh Ryo, anh đeo chiếc nhẫn sáng nay em tặng rồi chứ?

Anh nghẹn ngào trước giọng nói yếu ớt của nàng, không thốt nên lời. Anh đưa bàn tay trái ra. Chiyo kéo tay anh lại gần và ngắmnó không rời mắt. Nàng muốn nói anh hãy luôn nhớvề nàng nhưng nước mắt cứ tuôn trào. Chiyo giấu mặt trong gối.

- Chiyo! Em thấy mệt à? Ofuku à, cho cô ấy uống thuốc đi. Sắc mặt Chiyo xấu đi nhiều quá. Bác Nakamura à, mau đến đây!

Nghe tiếng gọi thảng thốt của Ryonosuke, mẹ nàng đang cầu nguyện ở phòng bên cạnh vội chạy đi lấy bình nước trong được gánh về lúc sớm. Bà vú cũng đã đến ngay chỗ nàng nằm. Chiyo mở mắt:

- Anh Ryonosukeđâu?
- Ryo đang ở bên phải con đây thôi!
- Mẹ nói anh ấy về đi!
- Tại sao? Anh ở đây em thấy khó chịu à? Anh ở đây có gì không hay?
- Bà vú Ofuku à, bà nói anh ấy về đi!
- Con nói gì vậy Chiyo? Ryonosuke đã cùng con chơi đùa từ tấm bé mà?
- Không khỏe trong người thì cô uống thuốc đi!
- Mẹ, mẹ đâu rồi?
- Mẹ đây, mẹ đây Chiyo à!

Cha nàng cũng vừa hối hả chạy về đến nơi.

- Nào, mau uống thuốc cho khỏi bệnh con à!
- Ôi, đau ngực quá!
- Ôi, sao mồ hôi ra nhiều thế này? Ofuku, mau gọi thầy thuốc! Ông, sao đứng ngây

ra đó làm gì, làm cái gì đó đi! Ryo à, đưa giùm bác cái khăn. Gì hả con? Xin lỗi Ryonosuke, mời cậu ấy về à? Xin lỗi Ryonosuke, cháu nghe rồi đó....

Người mẹ nhắc lại từng từ một theo tiếng nói thều thào của con gái. Mặt nàng nhợt nhạt. Sinh mạng của người con gái xinh đẹp giờ đây mong manh hơn lúc nào hết. Tận đáy lòng, Ryonosuke không muốn tin đây là giờ phút cuối cùng của nàng. Anh biết nàng muốn anh đi khỏi nhưng thật khó khăn làm sao khi phải xa nàng lúc này.

Còn Chiyo, nàng không thể chịu đựng nổi khi phải thấy anh lo lắng cho nàng. Ryonosuke bước ra ngoài tấm bình phong được hai bước thì nghe giọng nói yếu ớt, buồn bã và mong manh hơn cả sợi tơ khiến anh dừng chân:

- Anh... Ry... o...

Anh quay lại.

- Sao hå em?
- Ngày... mai... em sẽ... xin lỗi...

Ngoài trời, không một ngọn gió nhưng anh đào lả tả rơi. Tiếng chuông chùa vang trong trời chiều.

Đêm mười ba

Phải như mọi khi thì nàng đã ung dung ngồi trên chiếc xe kéo sơn đen bóng và cha mẹ ra tận hiên nhà đón mừng "thấy chưa, thấy chưa, tiếng xe dừng trước cửa kìa". Nhưng đêm nay, nàng đứng rũ rượi trước cửa nhà sau khi cho chiếc xe kéo mà nàng đã leo vội lên trước đó ra về.

Vậy mà, trong nhà vang tiếng cha đang oang oang:

- Nghĩ lại thấy mình đúng là có phước. Con Oseki và thẳng Inosuke, cả hai đều ngoạn ngoãn, dễ bảo, ai cũng khen. Đúng là với phận mình vậy thì chẳng mong gì hơn. Thiệt là có phước, bà thấy đúng không?

Chắc chắn là cha đang trò chuyện với mẹ nàng rồi.

Ôi, ông đang hạnh phúc và hoàn toàn không biết gì như vậy, nàng phải làm sao để mở lời "*cha cho con ly hôn*" mới được chứ. Chắc chắn ông sẽ mắng ngay. Phận gái đã có chồng và đứa con trai tên Tarou, nay để thằng bé ở lại, bỏ về nhà mẹ đẻ thế này, nàng cũng phải suy nghĩ rất nhiều. Nhưng thật đau lòng làm sao khi sẽ phải khiến cho cha mẹ già bất ngờ và quên hết những hạnh phúc lâu nay.

Hay là không nói gì hết mà quay về vậy? Quay về rồi thì nàng lại được gọi là "mẹ thẳng Tarou", và tiếp tục là "vợ nhà Harada" cho đến chết. Nàng sẽ tiếp tục làm cho cha mẹ tự hào vì có đứa con gái đi làm dâu nhà tử tế, chỉ cần nàng tiết kiệm một chút thì thình thoảng cũng có thể mua cho cha mẹ chút quà bánh vừa miệng hoặc biếu hai người ít tiền. Nếu ly hôn, Tarou sẽ dễ dàng có mẹ kế, và nàng sẽ đánh đổ hết niềm tự hào của cha mẹ lâu nay, lại còn phải lo miệng lưỡi thế gian và cả sự nghiệp của đứa em trai thiệt thà. Ôi, phải chăng nàng không được phép làm gì theo ý mình? Hay là về, về thôi? Về lại căn nhà có người chồng hung dữ như quỷ đó? Căn nhà đó, căn nhà có người chồng quỷ quái đó...

"Không", "không", vừa lúc nàng lắc đầu, vô tình đụng cánh cửa nhà làm nó phát ra tiếng động. Lập tức cha nàng lên tiếng hỏi:

- Ai đó?

Hẳn cha tưởng có đứa con nít nào đi ngang nghịch ngợm.

Nàng cố tình cười và nói giọng thật dễ thương:

- Cha à, con đây mà.
- Chà, ai? Ai ngoài đó?

Cha nàng kéo cửa.

- Ô, Oseki à? Sao lại đứng đó? Mà sao lại đến đêm hôm khuya khoắt vầy? Lại không có xe kéo, không có đầy tớ. Thôi, mau, mau vào nhà đi. Làm cha hết hồn. Không cần đóng cửa, để cha đóng cho. Thôi, vào trong nhà đi. Cứ men theo ánh trăng mà đi. Đây, đệm ngồi đây, lấy đệm đi. Chiếu dơ lắm rồi. Cha nói chủ nhà rồi nhưng ổng nói thợ chưa rảnh tay. Đừng có ngại gì hết. Ngồi đi không thôi dơ hết áo kimono. Chà chà, mà làm sao lại đi khuya vậy? Nhà Harada bên đó, mọi người khỏe chứ?

Cha mừng rỡ đón nàng như mọi khi. Nàng lúng túng, lòng dạ nóng ran như ngồi trên đống lửa khi cha đối xử với mình như một quý bà. Nàng cố nuốt nước mắt, trả lời:

- Dạ, mọi người khỏe cả. Con xin lỗi vì lâu không về thăm cha mẹ. Cha mẹ vẫn khỏe chứ ạ?
- Ù, cha thì khỏe, không nhảy mũi lấy một cái nữa là. Mẹ con thì hay chóng mặt mỗi tháng như lúc xưa thôi, chỉ cần đắp mền nằm nghỉ một buổi là khỏe lại ngay, chẳng hề gì người cha cười lớn.
- Không thấy Inosuke đâu, tối nay em nó đi đâu vậy ạ? Em nó làm việc chăm chỉ chứ a?

Nàng vừa hỏi thì mẹ nàng rót trà, cười sung sướng:

- Inosuke đang đi học trường ban đêm. Cũng nhờ con mà nó mới được tăng lương, lại được ông trưởng phòng để mắt đến nên cũng vững dạ lắm. Nhà mình ngày nào

cũng nhắc đó là nhờ có Harada cả. Oseki à, con không có gì đặc biệt, nên nhớ chịu khó chiều chuộng Harada nhé. Thàng Inosuke không phải là đứa khéo mồm khéo miệng, có gặp nhau nó cũng chỉ biết chào hỏi xã giao, nên con nhớ tranh thủ nói lại lòng biết ơn của cha mẹ và gửi gắm Inosuke nhé. Đang chuyển mùa, Tarou vẫn khỏe và nghịch thường chứ hả? Sao hôm nay con không dắt cháu qua chơi? Ông ngoại mong gặp cháu lắm vậy mà...

Mẹ nàng tiếp tục nói khiến nàng chạnh lòng. Thế là nàng đành trả lời:

- Dạo này thẳng nhỏ nghịch lắm rồi, không chịu nghe lời ai hết. Con ra ngoài cửa nó cũng chạy theo sau, trong nhà thì bám con cứng ngắc, không rảnh tay được chút nào cả. Sao mà con nít đứa nào cũng vậy nhỉ?

Nàng thấy nhớ con và cảm giác như ai đang bóp nghẹt trái tim mình. Ôi, đã dứt khoát để con lại và ra đi nhưng giờ đây nàng lại muốn òa khóc cho đã khi nghĩ giờ này Tarou giật mình thức dậy, gọi "mẹ ơi, mẹ ơi" rồi quấy rối mấy người hầu gái, dụ dỗ gì cũng không chịu, rồi mọi người sẽ bỏ hết việc mà tập trung dỗ dành, ầm ĩ như mổ bò, thật là tội nghiệp. Nhưng nàng đã không thể nói gì khi cha mẹ đang vui vẻ thế này. Bao nhiều tâm tư như làn khói mờ, nàng hít vài hơi từ ống tẩu rồi ho sặc, giấu những giọt nước mắt sau ống tay áo.

- Hôm nay là mười ba âm lịch, theo phong tục xưa nên mẹ cũng bày ít bánh dẻo để cúng và ngắm trăng. Mẹ biết con thích món này lắm, mẹ định nhờ Inosuke đem qua cho con đó chớ. Nhưng nó khó chiu, bảo là mấy thứ đó người ta cấm cho nên hồi nào đến giờ, rằm mười lăm mẹ cũng không cho con sợ cúng có một ngày thì xui. Cứ muốn cho con ăn mà hồi nào đến giờ không làm được. Vậy mà tối nay con lại về, mẹ cứ tưởng mình nằm mơ. Chắc là thần giao cách cảm rồi. Ở nhà Harada, hẳn là con muốn ăn gì cũng có nhưng về nhà cha mẹ đẻ thì khác, con không cần câu nệ gì đâu. Con cứ như con bé Oseki lúc nhỏ của cha mẹ, cứ tha hồ ăn những gì con thích, không phải khách sáo. Nhân đậu hay nhân hạt dẻ gì cứ ăn. Lúc nào mẹ cũng nói với cha con đó chứ. Oseki đi lấy chồng danh gia vọng tộc đúng là sướng nhưng hẳn cũng phải lao tâm khổ tứ chuyện giao tiếp với người ta, toàn nhà giàu, danh giá. Đã mang tiếng phu nhân Harada rồi thì đâu có lợ là được. Nào phải quản lý người hầu, trông coi quán xuyến nhà cửa, bởi vậy mới nói đứng trên thiên ha cũng khổ. Chưa kể nhà mình thuộc hàng thấp hèn nên lại càng phải giữ ý để không bị người ta khinh. Cứ nghĩ đến đó là mẹ với cha con dù nhớ cháu đến mấy cũng không dám đến thăm sợ con vướng bận. Lúc có việc phải đi ngang hiên nhà con một chút

với bộ kimono vải rẻ tiền cùng cây dù cũ là cha mẹ cũng chỉ dám ngước nhìn lên lầu hai, qua hàng rào tre, tự hỏi không biết giờ này Oseki đang làm gì. Phải mà nhà mình khá hơn một chút thì con nhẹ gánh, thì cũng đi làm dâu nhưng con sẽ thấy nhẹ nhàng hơn. Nói nào xa, ngay như muốn gửi con mấy cái bánh thì cũng thấy ngại với cái hộp đựng này.

Cứ như vậy nàng thật sự vui sướng cảm nhận tình yêu của cha mẹ dành cho mình nhưng đồng thời cảm giác bị phàn nàn về một cuộc sống không như ý muốn với thân phận thấp hèn. Lúc đó, trong lòng nàng buồn bã cực độ, mọi thứ như muốn vỡ tan. Thế là nàng buông lời:

- Con thấy mình thật bất hiếu. Hẳn cha mẹ nghĩ con tốt đẹp lắm với bộ kimono vải tốt, đi xe kéo sơn đen bóng. Vậy mà con không hề nghĩ đến việc may cho cha mẹ một bộ. Nghĩ lại, làm vợ Harada chỉ là biết lo phần mình. Lẽ ra con nên ở với cha mẹ, rồi làm thêm một công việc nào đấy mà thấy vui hơn.

Cha nàng tức giận nói:

- Ngốc, ngốc quá đi. Chuyện đó nói giỡn cũng không được nhe con. Không thể có chuyện con gái đi lấy chồng rồi mà phải phụng dưỡng cha mẹ ruột. Khi con còn ở nhà, con là con gái của Saitou, nhưng đã đi làm dâu rồi thì là vợ của Harada. Đàn bà con gái ai chẳng phải như vậy. Con có nghĩa vụ làm cho Isamu vui vẻ và quán xuyến nhà cửa bên chồng, chỉ cần vậy là sẽ chẳng gặp rắc rối gì. Đồng ý là khó khăn thật đấy nhưng với một đứa con gái may mắn như con, phận nhà nghèo mà đi làm dâu nhà quan to như nhà Harada thì chắc chắn không có gì là không vượt qua được. Đàn bà con gái lúc nào cũng chỉ biết than vãn, như mẹ con đó, lúc nào cũng phàn nàn phát chán. Ngay như cái chuyện không cho con ăn bánh dẻo được mà bà ấy cũng nói phát bực. Mẹ con trút hết tâm huyết để làm đó, lo ăn cho nhiều vào để mẹ con yên tâm. Chắc chắn là ngon số một rồi, đúng không?

Người cha cố tình pha trò khiến nàng không thể đề cập đến chuyện ly hôn, cứ thế ngồi ăn bánh nhân đậu, nhân hạt dẻ với lòng đầy biết ơn. Bảy năm làm dâu nhà người, chưa lần nào nàng về nhà cha mẹ đẻ khuya như vầy, cũng chẳng có lần nào về một mình lại không có quà như thế này. Không biết có phải vì vậy mà bộ kimono mặc trên người cũng không còn thấy trau chuốt, tươi tắn như mọi khi. Tuy trong lòng rất vui khi lâu ngày mới được gặp nhau nhưng nàng cũng không nói lời nhắn hỏi thăm của bên chồng, nụ cười lại gượng gạo biết ngay tận đáy lòng không

thật vui khiến cha mẹ nàng cũng cảm nhận được vấn đề.

Cha nàng nhìn chiếc đồng hồ để bàn, rồi nói giọng đầy quan tâm:

- Sắp mười giờ rồi, Seki ngủ lại hay là về, nếu về thì bây giờ về mau đi!

Giờ đây nàng ngước lên nhìn và nói:

- Thưa cha, con có việc muốn thưa nên mới đến. Cha hãy nghe con nói.

Nói rồi nàng thẳng người, hai tay chống xuống chiếu, quì lạy cha, một giọt nước mắt lăn dài trên má, cuối cùng nàng quyết định nói hết những gì chất chứa trong lòng lâu nay. Người cha thấy tình hình căng thẳng, chồm lại hỏi:

- Tóm lại là chuyện gì?
- Kể từ hôm nay, con sẽ không quay về nhà Harada nữa. Isamu không biết gì cả mà là con cho thẳng nhỏ, cho Tarou ngủ rồi quyết định không gặp lại nhau nữa. Thẳng bé không chịu ai dỗ ngủ ngoài con ra, con đã phải lừa nó ngủ và có lẽ con hiện lên như một ác quỷ trong giấc mơ của thẳng bé. Thưa cha, thưa mẹ, cha mẹ thử đặt mình vào vị trí của con. Cho đến ngày hôm nay, con chưa từng than vãn với cha mẹ về cách đối xử của Harada, con cũng chưa từng nói với ai về tình trạng của con và Isamu. Nhưng sau trăm lần, ngàn lần suy đi nghĩ lại và khóc kiệt nước mắt hai, ba năm nay, đến hôm nay con quyết định dứt khoát rằng mình phải ly hôn. Cha mẹ hãy làm ơn giúp con. Con sẽ làm việc, sẽ cố gắng hết sức mình để giúp Inosuke, xin hãy cho con ở lại đây suốt đời.

Nói rồi nàng òa khóc nức nở, tay giữ chặt ống tay áo, nước mắt tuôn rơi như làm đổi cả màu của cây tre trên áo sang màu tím.

Cha mẹ nàng xích lại gần, đồng thanh hỏi:

- Chuyện thế nào đã chứ?
- Lâu nay con im lặng không nói nhưng thật ra lâu nay vợ chồng con hầu như không nhìn mặt nhau. Khi nào có việc, Isamu mới mở miệng, đại khái là sai con làm gì đó. Sáng ngủ dậy, con mở miệng chào thì anh ấy chỉ nhìn ra vườn, khen cây cỏ.

Trong lòng con bực lắm nhưng dù sao cũng là chồng mình nên con ráng nhịn, không hề đôi co câu nào. Nhưng từ lúc ăn sáng thì anh ấy không ngớt lời chê bai. Trước mặt kẻ ăn người ở, anh ấy hết nói con vụng về lại đến nhiếc móc không biết lễ nghi. Mà nếu vậy thôi thì con cũng cam chiu được nhưng anh ấy không ngừng nói con vô giáo dục này, vô giáo dục nọ. Đúng là con không phải là tiểu thư được ngồi ghế trường nữ quý tộc. Cho nên làm sao con có thể giao tiếp với mấy bà vợ bạn đồng liêu của anh ấy được, khi chưa từng học cắm hoa, pha trà, thơ ca, nhạc họa. Nhưng phải mà anh ấy cho con đi học thì cũng giải quyết được vậy. Đâu cần phải ra mặt làm xấu nhà vợ, để kẻ ăn người ở cũng coi con không ra gì. Khoảng nửa năm đầu mới cưới nhau, lúc nào cũng Seki ơi, Seki à, suốt ngày bên cạnh con. Nhưng kể từ lúc thẳng nhỏ chào đời, anh ấy hoàn toàn trở thành một người khác. Chỉ cần nghĩ lại thôi con cũng thấy sợ. Con như người bị đẩy xuống vực sâu không thấy ánh sáng mặt trời. Ban đầu con nghĩ anh ấy giỡn chơi thôi, nhưng sau đó thật sự hiểu ra là anh ấy đã chán con. Anh ấy cố tình ép con thế này thế nọ để con tự bỏ nhà ra đi hoặc đòi ly di. Thưa cha, thưa me, hẳn cha me biết tính con. Giả sử anh ấy có chơi bời geisha hay mèo mỡ gì bên ngoài thì con cũng không phải hạng người ghen tuông. Tuy con có nghe người ở xì xào bàn tán nhưng anh ấy là người đàn ông của công việc. Mà đã là đàn ông thì mấy chuyên đó phải có thôi.

Cho nên lúc nào con cũng cần thân chuẩn bi trang phục bên ngoài cho anh ấy thật đàng hoàng để làm vừa lòng anh ấy, nhưng mọi việc con làm, từ A đến Z đều không làm anh ấy hài lòng. Đến cả cách con cầm đũa, buông đũa cũng không vừa mắt anh ấy. Anh ấy nói trong nhà thật đáng chán là vì con không biết cách quán xuyến. Mà nếu anh ấy chỉ cho con biết cu thể chỗ nào không tốt, chỗ nào không hay thì còn đỡ, đằng này chỉ biết nói chán chường, tệ hại, không hiểu biết, không thể nào nói chuyên vô, chỉ coi con như nhũ mẫu cho Tarou mà thôi. Thất sư người đó không phải là con người mà là con quy. Anh ấy không mở miệng đuổi con đi nhưng con thật hèn nhát, cứ nghĩ tội Tarou nên đã chịu đựng. Con làm gì anh ấy cũng càu nhàu hoặc chỉ ừ hử cho qua. Anh ấy chê con thấp hèn, yếu đuối khiến anh ấy mất mặt với mọi người. Mà nếu con có nói trả lại lời nào, hẳn là anh ấy sẽ yêu cầu con ra khỏi nhà ngay lập tức, chắc chắn là vậy. Thưa mẹ, con ra đi thì đâu có nghĩa lý gì. Con không hề luyến tiếc gì khi ly dị với Harada Isamu, một người chỉ được có cái tên là hay ho. Chỉ có điều cứ nghĩ đến Tarou sẽ không có mẹ bên cạnh thì con lại dằn lòng, chiu đưng, ha mình xin lỗi để làm vừa lòng anh ấy, từ những điều nhỏ nhặt nhất. Con đã chịu đưng và che giấu điều đó đến ngày hôm nay. Thưa cha, thưa mẹ, con thật bất hanh.

Oseki cúi đầu nói trong niềm uất hận, nỗi đau khổ mà cha mẹ nàng không ngờ đến khiến hai người nhìn nhau ngơ ngác.

- Thật vậy sao? Cha mẹ không ngờ lại có chuyện như vậy xảy ra với con...

Rồi im lặng không nói lời nào.

Nhưng rồi người mẹ nào cũng đứng về phía con mình. Càng nghe chuyện bà càng thấy ấm ức thay cho Oseki.

- Mẹ không biết cha con nghĩ gì chứ mẹ giận lắm. Đâu phải nhà mình năn nỉ bên đó cưới con. Phàn nàn về trường lớp, việc học của con ư? Harada mau quên quá, chứ mẹ còn nhớ cả ngày tháng. Đó là sáng mùng bảy Tết năm Oseki mười bảy tuổi, nhà mình còn chưa dẹp cây thông kadomatsu. Lúc đó nhà mình ở Sarugakuchou, con chơi cầu lông với con bé hàng xóm. Nó làm quả cầu văng trúng xe kéo của Harada đang đi ngang qua. Thế là con chạy đi xin lại. Ngay sau lần gặp đầu tiên, cậu ta đã nhờ mai mối đến xin cưới. Me đã từ chối không biết bao nhiều lần. Me nói cho câu ấy biết hai gia đình không môn đặng hộ đối, con lai còn con nít, cũng chưa được day dỗ nữ công gia chánh gì, lai thêm cảnh nhà nghèo, không thể chuẩn bi lễ cưới cho xứng đáng với cậu ấy được. Nhưng cậu ấy nói nhà không còn cha mẹ nên không ai phàn nàn mấy chuyên đó. Là câu ấy muốn cưới, muốn xin con về làm vơ nên chẳng phiền hà gì chuyện thân phận. Còn học hành nữ công gia chánh, sau khi cưới về cậu ấy sẽ cho con học đàng hoàng, cha mẹ không cần phải lo. Cứ gả con cho câu ấy, câu ấy sẽ thương yêu con hết mưc. Chẳng phải là câu ấy đã tấn công dồn dâp như phỏng lửa đó sao. Nhà mình chẳng hề yêu cầu nhưng câu ấy đã chu cấp tiền lo trang phục cô dâu cho con. Con là cô gái trong mông mà câu ấy hằng mong ước đó thôi. Ngay cả việc cha mẹ giữ ý không đến thăm con thường xuyên, không phải vì e ngai địa vị của câu ấy. Đâu phải cha mẹ gả bán con mà là câu ấy cầu hôn, xin cưới hỏi đàng hoàng thì lẽ ra cha mẹ đâu cần phải khiểm nhường như vậy. Nhưng vì nhà mình sống giản đơn thế này trong khi nhà họ giàu có. Mẹ không muốn người ngoài nhìn vào nghĩ cha mẹ kiếm chác gì từ con rể. Không phải cha mẹ cố quá sức mình nhưng thật sự cha mẹ muốn giữ đúng vị trí với nhà bên đó, nên đến cả thăm con cha mẹ cũng ráng nhịn vậy mà... Được gì chứ? Chúng ta đúng là dai. Cậu ta ăn nói như thể nhặt được đứa con gái không cha mẹ ngoài đường. Lại còn chê bai không được chỗ này không tốt chỗ kia gì chứ? Con không nên im lặng nữa. Câu ta sẽ được nước làm tới. Thứ nhất, nói những điều như vậy trước mặt người hầu chỉ làm xấu mặt và mất uy vợ mình mà thôi. Họ sẽ không thèm nghe lời

con nữa. Và Tarou sẽ trở thành một đứa trẻ không biết kính trọng mẹ mình thì làm sao? Lẽ ra con cứ nói những gì muốn nói. Nếu cậu ta có phản ứng thì sao chứ, con cứ nói con có gia đình, cha mẹ, có nhà để về rồi về đây với cha mẹ cũng được vậy. Sao lại dại quá đi. Có ai lại im lặng, giấu chuyện đến tận hôm nay như con không chứ? Cũng tại con hiền quá nên cậu ta được thể làm tới đó thôi. Ôi, càng nghe mẹ càng thấy giận. Không cần phải chịu đựng gì nữa. Nghèo hèn gì thì con cũng có cha, có mẹ, có thẳng Inosuke dù nó tuổi còn nhỏ. Nhà mình làm sao bỏ rơi con được. Đúng không ông? Tôi muốn gặp Isamu để nói rõ một lần cho ra chuyện.

Người cha nhắm mắt, khoanh tay, im lặng nãy giờ.

- Ò, ờ, bà nó à, đừng có quá giận mất khôn. Lần đầu tiên nghe chuyện thế này, tôi cũng đang suy nghĩ xem chúng ta nên làm gì. Cũng biết là Oseki nhà mình không phải đứa nói quá lời. Chắc là nó đau khổ lắm mới đành bỏ nhà chồng về nhà mình thế này. Nhưng liệu bên đó có biết con về nhà mình tối nay không? Hay là có chuyện gì xảy ra trước lúc con về đây không? Hay cậu ta có yêu cầu con ly hôn không?

Ông hỏi với vẻ điềm tĩnh.

- Chồng con hôm qua đến giờ không về nhà. Anh ấy vắng nhà năm, sáu ngày là chuyện thường xuyên. Cho nên không phải là chuyện gì lạ nhưng lúc anh ấy chuẩn bị rời khỏi nhà, anh ấy có mắng con áo kimono xếp không đúng cách. Con xin lỗi bao nhiệu lần anh ấy cũng không tha thứ, rồi sau đó cởi áo kimono vứt đó, đi thay đồ tây. Trước khi đi anh ấy còn ca thán "ôi, đời tôi sao mà khốn khổ, có một cô vợ đoảng như vầy chứ". Nghĩa là sao chứ? Một năm ba trăm sáu mươi lăm ngày, anh ấy gần như không nói lời nào, nhưng lúc mở miệng lại toàn những lời như vậy. Thử hỏi làm sao con muốn xưng mình là vợ Harada hay mẹ Tarou gì nữa chứ? Con cũng không biết tại sao mình phải chịu đựng như vậy. Không, đủ quá rồi, con chẳng có chồng con gì hết, con muốn quay lại như thời con gái. Con đã nghĩ đến mức như vậy, đến mức dù có nhìn gương mặt ngây thơ đang ngủ của Tarou con cũng vẫn chấp nhận xa thẳng nhỏ, còn hơn phải ở bên cạnh Isamu. Người ta thường nói con không có mẹ vẫn lớn. Thay vì được nuôi day bởi một người mẹ bất hanh như con thì thôi, để thẳng nhỏ có mẹ kế hay người nào đó có tư cách phù hợp với nhà đó nuôi dạy, với lại được cha yêu thương thì còn có ích hơn cho Tarou. Kể từ tối nay con sẽ không quay về nhà Harada nữa.

Nàng nói nghe thật dứt khoát, nhất là lúc nhắc đến con trai nhưng giọng nói lại run rẩy. Người cha thở dài, nhìn nàng một lúc:

- Cũng biết là con có lý, ở nhà Harada đâu có dễ dàng như mình nghĩ. Cha biết là hai vợ chồng đang xích mích...

Lúc đó nàng đang mặc bộ kimono cùng áo khoác bằng vải chirimen đen, tóc bới cao cùng chiếc kẹp tóc vàng. Hẳn lúc đó ông đang nghĩ lẽ nào bắt con gái đang ăn vận sang trọng như một quý bà đây phải chuyển sang kiểu tóc kẹp thả bình dân, chuyển sang mặc bộ kimono vải sợi rẻ tiền, ống tay áo buộc lại để làm việc vất vả? Nó lại có con trai nhỏ là Tarou. Một phút nóng giận có thể đánh mất hạnh phúc trăm năm và bị người đời cười chê. Quay trở lại thời thơ ấu, là con của Saitou Kazue rồi thì dù có khóc hay cười nó cũng không còn được gọi là mẹ của Harada Tarou nữa. Không còn duyên nợ, tình nghĩa gì với chồng nữa nhưng làm sao chối bỏ tình yêu thương dành cho đứa con mình rứt ruột đẻ ra. Nếu phải sống xa nhau sẽ thấy nhớ nhung và biết đâu lúc đó sẽ cảm thấy những khổ tâm lúc này chẳng đáng gì. Nó thật là bất hạnh khi sinh ra với khuôn mặt đẹp đẽ dễ thương kia nhưng lại có một cuộc hôn nhân không vẹn toàn thế này.

- Đúng là thật đáng buồn khi phải chịu nhiều tủi hổ trong cuộc sống gia đình như vậy. Nhưng Oseki à, cha nói thế này, có thể con sẽ oán trách cha vô tình, không thông cảm cho những khổ tâm của con. Không phải là cha mắng con nhưng rõ ràng, một khi địa vị, gia cảnh con người ta khác nhau thì tự nhiên trong suy nghĩ, tư tưởng cũng sẽ khác nhau. Sẽ có lúc mình cố gắng hết sức mình nhưng người ta lại thấy không có gì thú vi. Câu Isamu đó vậy chứ không đến nỗi là người không hiểu đạo lý. Lại là người có học. Cha không nghĩ cậu ấy nói năng bừa bãi với con mà không có lý do. Những người đàn ông có địa vị và được kính nể trong xã hội đôi khi lại rất tư tôn. Ở bên ngoài, anh ta có thể cố gắng che đây những bức xúc trong lòng nhưng về nhà thì sẵn sàng trút mọi bất mãn đó ra. Phải gánh chịu mọi bực dọc đó đúng là tội nghiệp con. Nhưng đó cũng là nghĩa vụ của người vợ có chồng địa vị cao. Đâu phải con lập gia đình với nhân viên hành chính quèn xách cơm hộp hàng ngày. Có thể cha so sánh khập khiếng. Có thể là khó khăn cho con nhưng công việc của con là sắp xếp những chuyện đó sao cho vẹn toàn. Nhìn bề ngoài thì không biết được nhưng đâu phải bà vợ nào cũng sống vui vẻ, sung sướng hết đâu. Nếu cứ nghĩ một mình mình đau khổ thì sẽ muốn than thở thôi. Nhưng cứ nghĩ đị, đó là nghĩa vụ của người vợ. Nhất là khi giữa hai vợ chồng có khoảng cách về tầng lớp thế này thì phải chịu cực hơn người ta gấp bội là đương nhiên thôi. Mẹ con nói

đao to búa lớn vậy chứ phải nhớ rằng Inosuke được tăng lương gần đây là cũng nhờ có tiếng nói của Isamu đó thôi. Ít nhiều gì cũng đã mang tiếng mắc nợ ân tình của người ta, bắt con chịu đựng thì tội nghiệp nhưng hãy vì cha mẹ, vì thẳng em trai. Con lại có thẳng Tarou nữa. Đã nhịn nhục được lâu nay rồi thì đâu phải là không thể nhịn được nữa. Chứ nếu ly hôn rồi, con rời khỏi nhà họ là coi như chấm hết. Tarou là con trai nhà Harada. Con là con nhà Saitou. Mà hễ đã một lần ly biệt như vậy liệu có còn gặp mặt thẳng nhỏ được nữa không? Nếu đằng nào cũng phải khóc vì bất hạnh thì hãy khóc với tư cách là vợ Harada. Con nghe đây, Oseki, có đúng không con? Nếu con đã hiểu thì hãy nén chặt trong lòng mọi thứ, coi như không có việc gì xảy ra mà hãy quay về. Hãy cứ sống như lâu nay. Con không nói nhưng cha mẹ hiểu lòng con, cả Inosuke cũng vậy. Cha mẹ sẽ san sẻ bớt nước mắt của con.

Người cha nói phải trái đầu đuôi rồi cũng lau nước mắt. Nàng cũng oà lên khóc.

- Con thật là ích kỷ khi nghĩ đến chuyện ly hôn. Cha nói đúng, nếu phải xa Tarou, không được nhìn mặt thàng nhỏ nữa thì con sống cũng đâu có nghĩa gì. Nếu chỉ tìm cách chạy trốn khó khăn trước mắt thì đúng là không giải quyết được việc gì. Chỉ cần coi như con đã chết thì sẽ chẳng có sóng gió gì ở đây. Tarou sẽ được lớn lên trong vòng tay cha mẹ. Con đã bắt cha mẹ phải nghe những điều phiền lòng vì những suy nghĩ nông cạn của mình. Coi như đêm nay con đã chết và linh hồn con dành trọn cho Tarou để bảo vệ thàng nhỏ. Chỉ cần vậy là con có thể chịu đựng những lời nhực mạ từ chồng con một trăm năm cũng không sao. Cha đã làm con sáng tỏ mọi điều. Con sẽ không nói những chuyện như thế này nữa, cha đừng lo lắng nữa.

Nói rồi nước mắt nàng lại trào ra dù đã lau qua. Mẹ nàng nức nở khóc:

- Sao con tôi lại khổ thế này?

Trong cơn mưa nước mắt đó, cả ánh trăng không một chút gọn cũng thật buồn. Và cọng cỏ dại Inosuke hái ở bờ để sau nhà cắm trong bình cũng thật ủ rũ như đang san sẻ nỗi buồn của gia đình.

Nhà cha mẹ nàng ở cuối phố Shinzaka khu Ueno, tiếp nối đến đường Surugadai bằng một con đường rừng hẹp. Nhưng đêm nay nhờ ánh trăng chiếu sáng mà con đường sáng tỏ như ban ngày. Nhà Saitou làm gì có của đến mức có thể thuê xe kéo

riêng. Từ cửa sổ, họ gọi một chiếc xe vừa chạy ngang qua.

- Thôi mau về đi. Bỏ nhà đi khi không có chồng ở nhà như vầy là con đã khó bề ăn nói rồi. Bây giờ tuy trễ nhưng đón được xe thì cũng nhanh hơn phần nào. Cha mẹ sẽ đến thăm con sau. Trước mắt cứ đi về đi đã.

Cha mẹ nắm tay nàng dắt ra khỏi nhà với mong muốn mọi việc sớm ổn thỏa. Nàng coi như mình đã chết.

- Thưa cha thưa mẹ, chuyện đêm nay coi như kết thúc. Con sẽ quay về và tiếp tục là vợ Harada. Nói xấu chồng là việc không được phép làm của người vợ, cho nên con sẽ không nói gì nữa. Oseki đã là dâu của một gia đình danh giá. Con sẽ cố gắng giúp em. Chỉ cần cha mẹ vui lòng thì thôi, con sẽ không nói gì nữa. Con sẽ không làm gì dại dột cả nên cha mẹ cũng đừng lo lắng. Con đã là người của Isamu, con sẽ làm theo ý anh ấy. Thưa cha mẹ con đi. Con gửi lời thăm Inosuke. Cha mẹ giữ gìn sức khỏe. Lần tới con sẽ đến thăm cha mẹ với khuôn mặt tươi cười rạng rỡ.

Nàng chỉ còn cách nói vậy và đứng dậy ra đi. Mẹ nàng vội lấy túi vải đựng ít tiền không nhiều nhặn gì của bà, hỏi người phu xe:

- Đến Surugadai mất bao nhiêu tiền?
- Mẹ à, để con trả. Cám ơn mẹ.

Nàng nghẹn ngào chào cha mẹ rồi đưa ống tay áo lên che mặt hòng giấu nước mắt rồi leo lên xe, trong lòng nặng trĩu nỗi buồn. Trong nhà, cha nàng hắng giọng, nghe như tiếng khóc nấc.

Con đường đêm ấy tràn ngập ánh trăng, cùng gió thu và tiếng côn trùng không dứt. Cảm giác thật u buồn. Xe vừa vào phố Ueno chưa được bao lâu, đột nhiên người phu hạ càng xe, nói:

- Xin lỗi, thật là khó nói nhưng cho phép tôi dừng ở đây. Tôi không lấy tiền đâu, mời cô xuống xe cho.

Sự việc xảy ra bất ngờ thế này khiến Oseki ngỡ là cướp đêm.

- Ủa, anh này lạ, nói vậy là làm khó tôi rồi. Tôi đang vội, tôi sẽ trả thêm tiền cho anh. Chứ ở nơi vắng vẻ thế này làm sao tôi kiếm được người kéo xe khác. Anh làm vậy là làm khó người ta rồi. Đừng lừng khừng nữa, mau đi giùm tôi đi.

Oseki vừa ra vẻ bình tĩnh nói vừa run. Nhưng người phu xe nói:

- Tôi không cần trả tiền. Đây là yêu cầu của tôi. Xin hãy xuống xe. Tôi không muốn kéo nữa.
- Vậy là anh không khỏe à? Bị gì à? Nhưng đã chở tôi được đến đây rồi mà nói không muốn kéo nữa coi sao được.

Oseki cố gắng lên giọng mắng người phu xe nhưng anh ta cầm đèn rồi dựa vào xe nói:

- Tôi xin lỗi. Nhưng thật sự tôi rất mệt.
- Anh đúng là bướng bỉnh. Vậy thôi tôi không nhờ anh kéo hết đường, mà chỉ cần anh kéo đến chỗ nào đó để tôi đón xe khác. Tôi sẽ trả tiền, chỉ cần anh chở đến đó. Ít gì cũng chở giùm tôi đến Hirojiki.

Oseki thuyết phục người phu xe bằng giọng nhẹ nhàng. Thình lình người kéo xe quay lại, nét mặt hiền lành.

- Phải rồi, để người phụ nữ trẻ một mình nơi hiu quạnh thế này đúng là không phải. Tôi thật không phải. Xin mời cô lên xe, tôi sẽ kéo. Chắc là cô hoảng sợ lắm phải không?

Anh phu xe cầm đèn xoay lại, đẩy xe lên, trông không giống người xấu. Oseki thở ra, lấy làm yên tâm nhìn mặt anh ta. Người phu xe tuổi chừng hai lăm, hai sáu, da ngăm đen, dáng người nhỏ thó, xương xương. Nàng có cảm giác gặp anh ta ở đâu đó rồi. A, khuôn mặt đang quay đi dưới ánh trăng đó là ai nhỉ, rất giống ai đó, và Oseki gần như buột miệng kêu tên của người đó.

- Có phải anh là..?

Người phu xe quay lại, hai tay vẫn nắm càng xe, ngạc nhiên:

- Hå?
- Aa, đúng là anh rồi. Chẳng lẽ anh quên em rồi sao?

Nói rồi Oseki gần như tuột xuống xe, nhìn chằm chằm vào mặt anh ta. Người phu xe thở hắt, cúi đầu ra vẻ xấu hổ.

- Cô là Oseki nhà Saitou? Thật xấu hổ khi để cô nhìn thấy tôi thế này. Tôi không có mắt sau lưng nên không nhìn ra cô. Nhưng lẽ ra tôi phải nhận ra cô qua giọng nói chứ nhỉ. Đúng là tôi thành một thằng đàn ông ngu muội mất rồi.

Oseki nhìn người phu xe từ đầu đến chân:

- Không, không, cả em nếu gặp anh lúc đi trên đường chắc cũng không nhận ra. Mới đây thôi em cũng đâu nghĩ anh là người quen lâu ngày không gặp, cứ nghĩ đơn thuần là người kéo xe xa lạ. Hãy tha lỗi cho em khi không nhận ra anh. Anh làm công việc này từ lúc nào? Anh không làm việc quá sức đó chứ? Em nghe nói cô anh đã đóng cửa hiệu thuốc lá ở Ogawamachi và về quê nhưng em đi lấy chồng, cũng lu bu nhiều việc này nọ nên không có thời gian hỏi thăm hay thư từ gì. Anh bây giờ ở đâu? Vợ anh khỏe chứ? Anh có con rồi chứ? Bây giờ cứ mỗi lần đi thăm mấy nhà máy thuốc lá, có cửa hiệu tên Notoya y như hiệu thuốc lá lúc xưa nên lúc nào em cũng tự nhiên dừng chân và nghĩ, ôi, lúc nhỏ, anh Roku nhà Kousaka sống ở đó, chúng mình thường hay ghé lại sau giờ học hoặc lúc đến trường, quấn lá, nghịch hút chơi. Em luôn tự hỏi không biết giờ này anh đang ở đâu, làm gì? Người hiền lành như anh không biết sẽ ra sao trước cuộc sống khắc nghiệt. Mỗi lần về nhà cha mẹ, em cũng hay hỏi thăm nhưng xa Sarugakuchou cũng đã năm năm, ngay từ đầu cũng không rõ tin nên suốt bấy lâu, em chẳng biết tin gì về anh. Hôm nay được gặp anh sao mà mừng quá không biết.

Oseki quên hết thân phận mình, trò chuyện cùng người phu xe. Kousaka Rokunosuke lấy khăn lau mồ hôi đang nhỏ giọt, nói:

- Thật xấu hổ vì tôi lại ra nông nỗi này. Bây giờ nhà cửa không có, chỗ ngủ thì thuê đỡ tầng hai của nhà trọ Murata rẻ tiền ở Asakusa. Có hôm thì như hôm nay, kéo xe

đến tận khuya. Có hôm chán kéo xe thì nằm lăn lóc cả ngày, phó mặc thời gian như làn khói mờ. Cô không thay đổi gì cả, trông thật đẹp. Hôm nghe tin cô đi lấy chồng, tôi đã tự hỏi như trong mơ không biết có còn được gặp mặt cô không, không biết đến lúc chết có được nói chuyện với cô nữa không? Lâu nay tôi đã chẳng thiết sống, coi rẻ sinh mạng mình nhưng đúng là số phận, nếu không sống tôi đã không được gặp cô và nói chuyện thế này. Ôi, cô còn nhớ tôi là Rokunosuke nhà Kousaka, quả thật hạnh phúc. Cám ơn cô.

Oseki gần như muốn khóc trước những lời nói đó.

- Xin anh hãy nghĩ rằng anh không lẻ loi chịu đựng những đau khổ một mình. Hãy nhớ rằng có em đang ở đâu đó trên cõi đời này. Mà... vợ anh thế nào?

Oseki hỏi, Kousaka Rokunosuke có vẻ như khó nói, ấp úng trả lời:

- Chắc là cô biết cô ấy. Cô ấy là con gái nhà Sugita ở góc phố đối diện khu phố chúng ta. Moi người khen cô ấy có làn da đẹp và cốt cách. Còn tôi thì bắt đầu sai lầm của đời mình khi nghe lời thúc giuc của bà con ho hàng đi lấy vợ. Me tôi đã giương kính soi tìm đối tượng cho tôi. Sau đó là thúc giục mau lấy đi, nhất định là cô này nên tôi cứ để mặc, muốn sao thì muốn. Lúc tôi lấy vợ cũng là lúc nghe tin cô có thai. Năm đầu tiên, chúng tôi cũng có tin vui và được mọi người chúc tụng cùng những món đồ chơi như chó gỗ, chong chóng. Nhưng tôi vẫn trong tình trạng lông bông. Người đời cứ nghĩ khi đàn ông có vợ đẹp, con thơ rồi thì sẽ chí thú làm ăn. Nhưng với tôi, dù là Komachi hay Tây Thi, công chúa Sotoori có nhảy múa trước mặt thì tôi cũng không từ bỏ thói quen của mình. Làm gì có chuyện chỉ vì mùi sữa, mùi con nít mà làm thức tỉnh một người đàn ông chứ? Tôi đã chơi bời, uống rượu say, bỏ mặc vợ con, gia đình. Đỉnh điểm là ba năm trước, tôi không có lấy đôi đũa của riêng mình. Mẹ tôi đến nhà chị gái tôi đã lấy chồng ở quê. Vợ tôi bế con nhỏ về nhà cha mẹ đẻ, bặt vô âm tín. Nó là con gái nên tôi cũng chẳng nghĩ ngợi gì, vì cũng chẳng phải người nối dõi. Nghe đâu cuối năm ngoái nó đã chết vì thương hàn. Con gái mau khôn, tôi tin là khi nó chết, không chừng cũng có gọi cha. Nếu mà còn sống thì giờ này chừng năm tuổi rồi. Thật tình chẳng ra làm sao khi bắt cô phải nghe chuyện chẳng hay ho gì.

Rokunosuke cười buồn.

- Vì không biết là cô nên tôi đã thất lễ như vậy. Thôi, cô lên xe đi, tôi chở đi cho.

Hẳn là cô bất ngờ lắm phải không? Tôi chẳng phải phu xe đúng nghĩa. Tôi chẳng thấy hay ho, vui sướng gì khi phải nắm càng xe, nai lưng ra như trâu ngựa. Hay cô nghĩ tôi vui sướng khi nhận được mấy đồng bạc cắc. Hay rượu có thể làm tôi quên sầu? Cứ nghĩ đến là tôi chán hết thảy mọi thứ. Chở khách rồi, quay xe ra đó, tôi thấy mệt mỏi. Tôi đúng là ích kỷ và khó ưa đúng không? Mà thôi, lên xe đi.

Oseki trả lời:

- Gì chứ? Không biết thì chịu chứ đã biết là anh Roku lúc xưa thì sao em lên anh kéo cho được. Nhưng đêm khuya đường vắng thế này, đi một mình cũng buồn, anh đi cùng em đến Hirokoji thôi cũng được. Vừa đi vừa nói chuyện.

Oseki vén vạt áo lên cao. Tiếng guốc vang buồn buồn trên con đường ngập ánh trăng man mác.

Kousaka Rokunosuke là người bạn thuở ấu thơ mà Oseki không thể nào quên. Nhà Kousaka phố Ogawa có hiệu thuốc lá nhỏ xinh, gọn gàng. Cậu con trai Rokunosuke lúc đó ăn mặc chỉn chu, lịch sự, đáng mến, không như bây giờ đen đúa với vẻ ngoài mệt mỏi, thất chí. Lúc đó cậu ta giỏi giang, tháo vát đến nỗi nhiều người khen cửa hiệu thuốc lá đông khách hơn lúc người cha còn sống.

Vậy mà chẳng hiểu sao giờ đây lại thay đổi thế này. Kể từ ngày biết tin Oseki đi lấy chồng, Rokunosuke thất chí bắt đầu ăn chơi, chẳng mấy chốc tụt dốc thê thảm. Con trai nhà Kousaka như biến thành người khác, không biết có bị ma ám hay không mà đến mức này. Ngày đó Oseki đã nghe những lời bàn tán không hay nhưng phải đến hôm nay nhìn tận mắt mới thấy đúng như lời đồn.

"Chưa bao giờ mình có thể nghĩ anh ấy có thể ngủ qua đêm trong một căn phòng trọ rẻ tiền. Anh ấy có tình cảm với mình, suốt thời gian mình khoảng mười hai đến mười bảy, ngày nào hai đứa cũng gặp nhau từ sáng đến tối. Dần dần có lúc mình đã tưởng tượng sẽ làm vợ anh, ngồi phía sau quầy hàng thuốc lá, vừa đọc báo vừa chờ khách. Vậy mà mình lại lấy một người hoàn toàn không nghĩ đến làm chồng. Cả cha mẹ đều thúc giục, phận làm con sao mình phản đối được. Đúng là mình đã từng mơ được làm vợ anh Roku nhà thuốc lá nhưng đó chỉ là giấc mơ ngọt ngào thuở ấu thơ. Vả lại anh ấy cũng chẳng nói gì thì làm sao mình lên tiếng. Một giấc mơ có thật nhưng không lãng mạn, bồng bềnh. Oseki này đã phải dứt khoát, không dứt khoát không được. Quyết định từ bỏ giấc mơ, về làm dâu nhà Harada nhưng thời gian

đầu mình luôn rơi nước mắt vì không thể nào quên Roku. Roku luôn nghĩ về mình, có lẽ mình đã khiến anh ra nông nỗi này. Vậy mà nay mình vấn cao đầu, ăn bận ra vẻ một phu nhân quý phái thế này thật không hay tí nào".

Nàng quay sang nhìn Rokunosuke như muốn nói nàng không hạnh phúc như những gì anh thấy đâu. Nhưng Rokunosuke đang thẫn thờ, không ra vẻ gì vui sướng khi lâu ngày được gặp lại Oseki thế này.

Họ ra đến đường Hirokoji, Oseki có thể đón được xe khác. Oseki nhẹ nhàng lấy ít tiền gói lại thật khéo bằng một mảnh giấy hình hoa cúc.

- Anh Roku, như thế này thật thất lễ với anh nhưng anh hãy cầm lấy mua khăn giấy hay thứ gì đó. Lâu ngày gặp lại nhau thế này, em có nhiều chuyện muốn nói với anh nhưng không thể nói hết, mong anh hiểu cho. Em chào anh ở đây. Anh giữ gìn sức khỏe. Mong anh sớm làm cho mẹ anh yên tâm. Em sẽ luôn cầu nguyện cho anh. Mong anh mau trở lại như anh Roku ngày xưa và lại chăm sóc cửa hiệu như ngày nào. Tam biệt anh.

Oseki chào như vậy thì Rokunosuke cầm mảnh giấy.

- Lẽ ra tôi không nên nhận nhưng đây là của cô cho tôi, tôi xin phép nhận lấy nó. Tôi rất tiếc khi phải nói lời chia tay ở đây nhưng cứ xem như một giấc mơ. Thôi, cô đi đi. Tôi cũng đi đây. Đường khuya vẫn còn buồn tẻ lắm, đúng không?

Nói rồi anh cúi đầu kéo xe quay lưng về phía Oseki.

Một người đi về hướng Đông, một người đi về hướng Tây. Rặng liễu bên đường rũ bóng dưới ánh trăng. Tiếng guốc Oseki vang lên trên con đường ngập ánh trăng buồn. Một người sống ở tầng hai nhà trọ Murata và một người làm vợ nhà quan Harada; cả hai đều nghĩ về nhau và biết rằng họ được chia sẻ nỗi buồn trong đời.

Khe nước đục

1.

- Này, Kimura, Shin nữa, ghé lại đây đi! Nói ghé thì ghé chứ có sao đâu mà! Định giả lợ tụi này để đến Futaba phải không? Nhớ đó, tôi bám theo sau ráng chịu đó! Đi tắm về rồi nhớ ghé nhe. Toàn nói cho sướng miệng thôi à.

Một cô gái đứng trước cửa quán càm ràm hai người đàn ông đi ngang theo một cách có vẻ rất quen thuộc. Họ chẳng lấy làm phật lòng vừa bỏ đi vừa hẹn lần "để lần tới, để sau nhe". Cô gái tặc lưỡi "Hừm, toàn nói cho sướng miệng mà có ghé đâu. Có vợ rồi là y như rằng!" rồi quay vào quán. Một cô khác an ủi:

- Taka à, đừng bận tâm quá. Không đến nỗi vậy đâu. Tình cũ không rủ cũng đến thôi. Đừng lo lắng nữa. Cứ kiên nhẫn chờ đợi đi mà, sẽ có phép màu xảy ra.
- Tôi khác với Riki, đâu có tài cán gì cho nên để sổng một người là tiếc lắm. Với một đứa không may mắn như tôi thì chẳng có phép màu nào hiệu nghiệm hết á. Tối nay chắc tôi phải đứng trực ngoài cổng cho mà coi. Chẳng có gì hay ho!

Cô gái giận dỗi ngồi trước cửa quán và giẫm giẫm lên nền đất bằng đôi guốc gỗ. Cô chừng hai sáu, hai bảy hay ba mươi gì đó, đôi chân mày vẽ đậm, mặt đánh một lớp phần trắng dày, môi tô đỏ choét như một con chó ăn thịt người, trông thật dị hợm.

Cô gái được gọi là Oriki lại thật đẹp với dáng người thon thả. Mái tóc mới gội được bới kiểu Oshimada với cái kẹp rơm. Cô có nước da trắng đến mức chẳng cần đánh phần. Ngay phần cổ hình như cũng không được đánh phần. Áo kimono mặc trễ nãi để lộ cả bầu ngực. Không chút phép tắc, cô đứng co giò, rít thuốc bằng cái ống tầu dài. May là chẳng ai quở trách gì. Cô gái tên Otaka thì mặc bộ yukata đậm màu, rộng thùng thình với dải obi đen bằng vải bóng, không cần nói cũng thấy ra vẻ bậc đàn chị của khu vực quanh đây. Cô ta kẹp mớ tóc lại bằng cái kẹp màu đồng và như nhớ ra điều gì:

- Riki à, gửi thư chưa?

Oriki cười đáp:

- Hàa, đằng nào thì anh ta cũng chả đến đâu! Tôi làm vậy chỉ cho lịch sự thôi mà!
- Giỡn chơi hoài, xài hết cả mớ giấy của người ta, thêm hai con tem trên bì thư mà nói là cho lịch sự thôi hả? Với lại, quen anh ta từ thời ở Akasaka đúng không? Vậy thì làm gì có chuyện chỉ vì một chuyện nhỏ xíu mà hết duyên nợ hả? Ăn thua cách làm của cô thôi. Thử cố gắng thêm một chút mà giữ chân anh ta xem sao? Chứ làm gì có chuyện lúc nào cũng suôn sẻ êm thấm!
- Cám ơn chị đã khuyên bảo nhưng anh ta không phải kiểu em ưa, coi như không có duyên đi!

Cô ta trả lời như thể đang nói chuyện người khác. Otaka cười:

- Cô làm tôi mắc cười quá. Người như cô thì chảnh chọe như tiểu thư được chứ, như tôi đây, đã ra thân hèn này thì chịu.

Nói rồi lấy cái quạt phe phẩy ngay chân làm điệu bộ:

- Than ôi, thời oanh liệt...

Thấy mấy người đàn ông đi ngang, cô cất tiếng mời gọi làm rộn ràng cửa quán về chiều:

- Ghé vô đi mấy anh!

Cửa quán có hai tầng, dài chừng hai gian. Dưới mái hiên thấp lè tè treo vài cái đèn lồng kiểu lễ hội, cùng một nhúm muối cầu may. Mấy cái chai dán nhãn một hiệu rượu sake không biết đã hết hay còn, nằm xếp đầy trên kệ. Thấy rõ cả chỗ tính tiền. Nghe tiếng ai đó lục đục chuẩn bị dưới nhà bếp. Dù thực đơn được chưng lên có vẻ hoành tráng lắm nhưng tốt nhất chỉ nên gọi mấy món lầu hay chawanmushi[2]. Thử hỏi họ sẽ làm gì khi có ai gọi món? Chẳng lẽ nói bán hết rồi hay chỉ sang quán khác? Hay nói trắng ra ở đây chỉ là chỗ để mua vui mà thôi? Mà thật ra dù gì đi nữa thì ngay cả người nhà quê cũng chẳng ai ra quán gọi món cá chiến làm gì.

Oriki là con át chủ bài của quán này. Cô cũng là người trẻ tuổi nhất và mời gọi khách giỏi nhất trong số họ. Không phải lúc nào cô cũng vui vẻ làm vừa lòng khách mà ngược lại, có hơi chút ương ngạnh. Mấy cô trong quán nói xấu với nhau rằng "Oriki chỉ được cái giỏi tưởng mình đẹp" "Đẹp gì cái mặt nhỏ xíu đó", nhưng hễ quen nhau rồi là thân thiện đến không ngờ. Đến cả đàn bà con gái cũng cảm thấy bị Oriki quyến rũ. Cho dù làm ra vẻ bề ngoài khó ưa nhưng lúc mở lòng như vậy, bản tính cô gái bộc lộ rõ ràng. Những ai đã từng ghé qua khu tửu lầu mới này không ai không biết Oriki của quán Kikunoi. Chẳng biết là Oriki của Kikunoi hay Kikunoi của Oriki nhưng đó là một biểu tượng thành công hiếm có. Nhờ Oriki mà khu phố mới luôn sáng đèn. Mấy khu lân cận ghen tỵ, kháo nhau chủ quán Kikunoi phải cúng thần Tài thật nhiều.

Otaka nhìn con đường không còn người qua lại, nói:

- Oriki này, tôi biết là mình không nên can thiệp vào chuyện của cô nhưng thật tình tôi cứ luôn nghĩ đến chuyện của cô và Gen. Anh ta sa cơ thất thế, không còn là khách xịn nữa nhưng hai người đã quyến luyến nhau như thế còn gì, biết là tuổi tác chênh lệch, anh ta lại vợ con đùm đề nhưng có đáng để chia tay không hả? Sao không mời anh ta ghé lại chứ? Trường hợp của cô khác với tôi. Thằng nào đã cắm sừng tôi rồi thì thậm chí không dám nhìn mặt tôi mà cuốn gói. Tôi quen rồi nên sao cũng được. Nhưng còn cô, thử nghĩ coi, anh ta có thể ly dị vợ bất kỳ lúc nào anh ta muốn nhưng cô lại kiêu ngạo quá, sao hai người cưới nhau được? Tôi không nghĩ là anh ta sẽ bị tổn thương nhưng cứ viết thư cho anh ta đi. Tí nữa có cậu đưa thư ở Mikawa đi ngang rồi nhờ gửi luôn. Cô tưởng cô là ai, có phải tiểu thư đài các gì đâu mà mắc cỡ ngại ngùng. Viết cho anh ta cái thư đi, Gen thiệt là tội nghiệp.

Oriki không trả lời, im lặng cúi xuống chùi ống tẩu. Chùi đầu ống sạch, Oriki lại hít một hơi, xong gõ poong một cái, lại hút rồi chuyền qua cho Otaka. Oriki nói:

- Chị ăn nói cẩn thận chút. Nói ở quán như vầy ai nghe được có phải phiền không? Em không muốn mọi người hiểu lầm là Oriki của Kikunoi này có tình nhân. Chuyện đó xưa rồi, em cũng không còn nhớ anh ta tên Gen hay Shichi gì nữa. Thôi, không nói chuyện đó nữa, dẹp đi!

Oriki vừa nói vừa đi về phía cửa sổ. Vừa lúc một nhóm thư sinh đi ngang qua, cô gọi:

- Ôi, Ishikawa, Muraoka, quên mất quán của Oriki rồi sao?
- Chà, làm sao mà quên được cái giọng đặc biệt đó chứ?

Và ngay lập tức họ có mặt trong cửa quán. Liền sau đó là tiếng chân người phục vụ, tiếng gọi món, tiếng đàn samisen rộn rã vang lên cùng tiếng chân nhảy múa, bắt đầu một cuộc vui.

2.

Một ngày mưa rả rích, người đàn ông tuổi trạc ba mươi đội cái mũ cao tròn đến trước cửa quán Kikunoi. Oriki thấy khó lòng có người khách nào tốt hơn trong ngày mưa thế này, ngay lập tức chạy ra chụp lấy tay áo anh ta kéo vào quán. Người khách có vẻ ngoài ấn tượng hơn những người khách thường lui tới. Oriki dẫn anh ta lên căn phòng nhỏ rộng chừng sáu chiếu, không có đàn samisen. Họ nói chuyện trong tĩnh lặng. Người khách hỏi tuổi, tên rồi đến cả quê quán của Oriki. Anh ta hỏi cô có phải gia đình samurai không, Oriki đáp:

- Không nói được.
- Vậy là thường dân?
- Chà, cứ cho là vậy đi.
- Vậy chắc là quý tộc?

Anh ta vừa cười vừa hỏi.

- Sao anh đoán vậy? Mà thôi, cứ để tiểu thư đây hầu rượu anh!
- Tiểu thư quí tộc nào mà lại không có lễ nghi như vậy? Ai lại rót rượu mà cứ để nguyên chén trên khay vậy? Theo trường phái Ogasawara à? Hay trường phái nào?
- Không, đó là kiểu của Oriki quán Kikunoi. Ở đây có kiểu tiếp rượu bí mật. Có khi chúng tôi đổ tràn ra chiếu, cũng có khi đổ ra cái tô bự. Người nào chúng tôi không ưa thì chúng tôi không tiếp!

Người khách dần có vẻ thích thú, bắt đầu yêu cầu cô giới thiệu về mình.

- Tôi nghĩ hẳn cô có một câu chuyện dài đáng kể lắm đúng không? Cô có vẻ như trưởng thành trong sóng gió?
- Thì như anh thấy thôi, tôi đâu có già đến nỗi mọc sừng trên trán và cũng không sóng gió đến mức như anh nghĩ đâu!

Oriki cười.

- Đừng có đánh trống lảng, hãy cho tôi nghe sự thật về cô đi. Nếu không thích nói chuyện quá khứ vậy thì nói chuyện tương lai.
- Anh gây khó cho tôi rồi. Nếu tôi nói ra hẳn anh sẽ ngạc nhiên đấy. Tham vọng của tôi cũng giống như Otomo Kuronushi[3] muốn làm bá chủ thiên hạ vậy.

Cô cười. Người khách lại nói:

- Đó là cô đùa thôi, cô nói thật lòng mình cho tôi nghe đi dù tôi cũng biết là trong những lời nói đùa sẽ có pha những lời chân thật. Cô có chồng rồi chưa? Hay làm công việc này để phụng dưỡng cha mẹ?

Đến đây Orki trở nên buồn hẳn:

- Anh thấy đó, tôi cũng là con người mà. Tôi cũng có những nỗi buồn của riêng mình. Cha mẹ đã mất lúc tôi còn nhỏ. Bây giờ tôi ở một mình. Không phải là không có người nào hỏi cưới một người như tôi đây nhưng thật sự tôi chưa có chồng. Sinh ra và lớn lên ở tầng lớp thấp hèn nên coi như tôi sẽ sống như thế này đến hết đời thôi.

Oriki tuôn một tràng những lời nói ngập tràn tâm sự chất chứa tự đáy lòng, có vẻ không hợp với dáng vẻ gợi tình bên ngoài.

- Làm gì có chuyện vì hoàn cảnh nghèo hèn mà không lấy được chồng chứ? Nhất là với một người đẹp như cô, chỉ cần nhảy một cái là có thể leo lên một kiệu hoa xinh đẹp rồi. Hay là cô thích cưới một anh thợ trẻ tuổi?

- Đằng nào thì cũng tùy thuộc vào cánh đàn ông mấy anh. Khổ nỗi những người tôi thầm để ý lại chẳng mảy may đoái hoài gì đến tôi. Ngược lại tôi cũng chẳng quan tâm mấy người thích tôi. Hi vọng là anh không nghĩ nhiều đến phụ nữ ở đây như vậy chứ?
- Chà, cô đừng nói vậy. Làm gì có chuyện không có ai ngỏ ý với cô. Chẳng phải lúc nãy có cô nào nói đó sao? Tôi đoán chắc là có nhiều chuyện thú vị xảy ra với cô lắm. Đúng không?
- À, anh đúng là người tò mò nhiều chuyện. Đúng là tôi có nhiều người bảo trợ đến mức không đếm xuể đó thì sao? Đổi lại tôi tốn không biết bao nhiều là giấy để viết thư tình. Ai nói viết là viết, thề thốt phù phiếm, cứ tùy theo ý thích của người đó mà viết. Hứa hẹn vợ con gì chứ, trước khi đây thất hứa thì mấy ông đã quên béng đâu rồi. Mà thật ra có chồng thì sợ chồng, còn cha mẹ thì nghe lời cha mẹ. Ai quan tâm đến tôi thì tôi cũng chạy theo không buông tay áo đó chứ. Ở đâu âu đó vậy mà. Vả lại có ai theo nhau cả đời đâu, yêu nhau cũng chỉ là nhất thời.

Cô nói như tuôn ra một tràng những lời tâm sự.

- Mà thôi, đừng nói những chuyện này nữa, anh cứ thoải mái đi. Tôi ghét nhất nhai đi nhai lại mấy chuyện đã qua.

Nói rồi Oriki vỗ tay gọi người khác. Một người phụ nữ trạc ba mươi, mặt trét đầy son phần từ đầu tiến lại nói:

- Riki, sao yên lặng dữ vậy?

Người khách hỏi:

- Này, anh chàng của cô đây tên gì vậy?
- Hà a, tôi có nghe nói đến bao giờ đâu.
- Nói dối là tới Vu Lan không được đi thăm Diêm Vương đâu đó!

Người khách cười to.

- Nói vậy nhưng chẳng phải hôm nay tôi chỉ mới gặp anh lần đầu sao? Sao tôi có thể nói bí mật cho anh nghe được. Anh nói năng đàng hoàng chứ tôi vừa mới đến khi Oriki gọi thôi mà.
- Nghĩa là sao?
- Vậy cho tôi hỏi tên anh?
- Oriki nổi giận bây giờ!

Không khí đang có phần vui vẻ thì Otaka lên tiếng:

- Nói mấy chuyện tầm phảo mà vui như vậy, để tôi đoán thử xem ông anh làm nghề gì nhe.
- Ô, vậy thì cô cứ xem hết giùm tôi.

Nói rồi người khách xòe tay ra.

- À không, tôi chỉ coi nhân số.

Người khách ra vẻ trịnh trọng:

- Chà chà, bị soi kỹ thì khuyết điểm kể ra không hết. Nhìn vậy chứ tôi chỉ là công chức quèn thôi.
- Anh nói dối vừa thôi, có công chức nào đến đây chơi vào ngày thường không hả? Oriki à, cô nghĩ ông anh đây làm nghề gi?
- Không phải ông kẹ là được rồi.

Nói rồi người khách rút ví ra, nói bằng đầu mũi:

- Thưởng cho người nào biết đó.

Oriki vừa cười vừa nói:

- Taka à, không được vô lễ. Người khách này địa vị cao quý, dòng dõi quý tộc, chỉ là vui chơi thôi chứ làm gì có việc để làm.

Nói rồi cô cầm cái ví đang được đặt trên tấm nệm ngồi, tự xưng mình là Takao - kỹ nữ nổi tiếng ở Edo Yoshiwara:

- Cho Takao này xin. Tôi sẽ dùng để đáp lễ mọi người.

Nói rồi cô rút dần từng tờ tiền, người khách lặng yên ngắm nhìn, không một lời phàn nàn với vẻ ngoài của người độ lượng. Otaka bực bội:

- Riki à, đủ rồi!

Nhưng Riki phản lại:

- Gì chứ? Có sao đâu? Của chị nè, của mấy chị đây! Tờ lớn để trả tiền rượu, phần còn lại chia cho mọi người. Lại đây cám ơn đi.

Riki rải tiền ra vẻ đắc ý quen thuộc, không chút ngại ngùng. Cô còn quay lại xác nhận:

- Được chứ, quý ngài?

Rồi cúi đầu cảm ơn quay đi. Sau lưng, người khách bật cười:

- Nhưng có hơi già trước tuổi.

Riki đứng dậy kéo cửa:

- Chỉ toàn chê bai người khác!
- Cô thì sao? Không thích tiền à?
- Tôi thì muốn cái khác. Chỉ cần có nó là được.

Nói rồi cô rút từ thắt lưng áo kimono ra danh thiếp của người khách rồi làm điệu

bộ nhận lấy. Người khách ra chiều năn nỉ:

- Cô lấy từ lúc nào vậy? Đổi lại cho tôi tấm hình đi!
- Thứ bảy tới anh đến nữa thì chụp hình chung.

Riki không có vẻ gì là muốn giữ người khách chuẩn bị ra về lại, vòng ra sau giúp anh ta mặc áo khoác.

- Hôm nay thật cám ơn anh. Mong anh lần tới lại ghé nữa.
- Này, đừng nói lên gân vậy chứ. Mấy lời khách sáo thì tôi xin kiểu.

Người khách vừa cười vừa đứng dậy, xuống cầu thang. Oriki cầm mũ chạy theo sau:

- Xạo hay thiệt gì thì cứ như Fukakusa no Shosho của Ono Komachi[4] mà chịu đựng chín mươi chín đêm đi. Oriki của quán Kikunoi không phải là người đã được đóng khuôn đâu. Tôi có thể thay đổi mà.

Khi biết người khách chuẩn bị ra về, mấy cô phục vụ cùng bà chủ đều chạy ra.

- Cám ơn quý khách.

Người khách bước lên chiếc xe đã được gọi sẵn, cả quán nhất loạt ra tận ngoài cửa tiễn

- Chúng tôi mong ngài lại đến nữa!

Sau đó Oriki lại được mọi người cám ơn tới tấp như thần Tài đúng nghĩa.

3.

Người khách tên Yuki Tomonosuke. Tự xưng mình là dân ăn chơi nhưng kỳ thực, anh ta không che giấu được vẻ ngoài chân thật của mình. Không vợ con ràng buộc, chỉ là đến tuổi muốn thưởng thức mùi đời.

Kể từ lần đầu đến Kikunoi, về sau cứ chừng một tuần, anh ta ghé quán hai, ba lần. Dần dần Oriki cũng có cảm tình với anh ta, chừng ba ngày không thấy anh đến là cô lại viết thư. Mọi người xung quanh lời ra tiếng vào. Người động viên, kẻ đâm thọt.

- Oriki may quá đi mất. Anh ta đúng là hào hoa phong nhã, sẽ làm ông lớn cho coi. Thế nào anh ta cũng hỏi cưới cô. Bởi vậy lo mà giữ lời ăn tiếng nói, đừng có xoạc cẳng chân, hay nốc rượu bằng cốc trà nữa. Anh ta sẽ chê cô không biết lễ nghi đó.
- Genshichi sẽ ra sao nhỉ? Tôi cá là anh ta phát điên mất!

Oriki xẵng giọng:

- Ở ở, phải rồi. Đây là con đường ngắn nhất để anh ta trượt dốc nhanh nhất đó. Mấy quán kiểu này có quán nào lễ nghi hả? Mấy người mới là mau sửa lại tác phong để kiếm thêm chút cháo đi thì có.
- Làm gì dữ vậy Oriki? Nếu cô không ăn nói hiền thục hơn thì không ai rước cô đâu. Khi nào Yuki đến, để tôi cho anh ta biết cô thật sự là người như thế nào!

Vừa lúc Tomonosuke vác mặt đến. Họ cười phá lên rồi méc tội Oriki.

- Cô ta xấu tính lắm đó. Tụi này nói không lại. Anh lo mà nhắc nhở cô ta đi!
- Cô ta uống rượu như hũ chìm đó!

Tomonosuke nghiêm nét mặt:

- Oriki, cô không nên uống nhiều quá!
- Anh phải tìm hiểu xem rồi hẵng mắng tôi. Anh không thấy sao? Đó là cách duy nhất tôi làm công việc của mình. Nếu tôi không uống thì Kikunoi như chùa bà Đanh rồi còn gì. Anh thử nghĩ đi!
- Ù thì...

Một đêm trăng sáng, Oriki và Yuki ngồi cạnh nhau trong căn phòng quen thuộc ở tầng hai. Họ yên lặng, lắng nghe tiếng ồn ào của đám khách thợ đang khua chén đũa

và nhảy nhót cùng các cô phục vụ. Yuki nằm dài, định nói gì đó với Oriki nhưng cô có vẻ đang khó chịu với tiếng ồn bên dưới, ra chiều đăm chiêu. Cuối cùng anh hỏi:

- Cô nghĩ gì vậy? Có chuyện gì à? Đau đầu à?
- Không, không phải đau đầu. Chỉ là cơn đau thường ngày thôi.
- Là gì? Là nổi cơn tam bành đó hả?
- Không!
- Vậy là bệnh phụ nữ?
- Không!
- Vậy chứ là gì?
- Không nói được!
- Sao lại không? Có chuyện gì cứ nói đi. Cô bị bệnh gì?
- Chẳng đau ốm bệnh tật gì hết. Chỉ là lâu lâu thích suy nghĩ vậy thôi.
- Thật là khó hiểu. Người gì mà nhiều bí mật. Vậy chứ cha cô làm gì?
- Không nói được!
- Mẹ làm gì?
- Cũng không nói được!
- Vậy thì nói về cô đi!
- Lại càng không!
- Thì cứ bịa ra chuyện gì cũng được. Chẳng phải phụ nữ mấy cô thích kể lễ chuyện đời thăng trầm, cực khổ của mình sao? Mà đâu phải chúng ta mới gặp nhau lần đầu,

nói cho tôi nghe thì có hại gì đâu. Không cần nói tôi cũng biết cô đang suy nghĩ điều gì đó. Tôi sẵn sàng nghe cô nói. Gì cũng được. Trước hết cứ nói cô đang bị gì?

- Anh tha cho tôi có được không? Chuyện chẳng đáng để anh tò mò vậy đâu!

Vừa lúc một cô bưng đến một khay đầy mấy cái ly thủy tinh, nói nhỏ với Oriki xuống dưới.

- Không, tôi không muốn xuống. Nói với anh ta tôi đã có khách tối nay và khách đang say dữ lắm. Tôi cũng đã uống nhiều, không thể gặp mặt được. Thật là bực mình!

Nói rồi Oriki vuốt mặt.

- Được không đó?
- Hàa, gì mà không chứ.

Oriki khảy khảy dây đàn samisen, mặc cho cô bạn lắc đầu khó hiểu rời khỏi phòng. Người khách im lặng lắng nghe nãy giờ, rồi cười:

- Đâu cần phải ngại. Cô cứ đi gặp anh ta một chút đi. Đâu cần phải đoạn tuyệt như vậy. Để anh ta ra về như vậy thì hơi bị ác đó. Hay là cô muốn gọi lên đây. Tôi sẽ lui vào một góc và không làm phiền hai người.
- Anh đừng có đùa, Tomonosuke à. Có giấu anh thì cũng vậy, để tôi nói đây. Người khách dưới nhà tên là Genshichi, là khách quen của tôi một thời gian dài. Anh ta từng có một hiệu chăn nệm khá lắm nhưng bây giờ thì lụn bại, như con ốc sên, sống trong căn chòi nhỏ phía sau cửa hàng rau. Có vợ con cả rồi, lại chẳng phải còn trẻ người non dạ gì để đến mấy chỗ có những người như tôi thế này. Không phải vì vậy mà tôi đuổi đi chỉ là vì gặp nhau thì phiền phức lắm. Cho nên thà không gặp nhau mà cứ để anh ta về như vậy hay hơn. Tôi cũng sẵn sàng tâm lý nếu có bị ghét bỏ hay bị coi như quỷ cái, rắn độc gì cũng được rồi.

Oriki đặt cây đàn xuống rồi rướn người nhìn xuống cửa sổ.

- Có thấy anh ta không?
- Chắc là về rồi.

Oriki nói bằng một giọng mơ hồ như gió thoảng.

- Căn bệnh của cô là đó đúng không?

Tomonosuke như kéo cô về thực tại. Oriki cười buồn:

- Uhm, anh muốn nói sao cũng được. Tôi chẳng ngại bác sĩ hay nước suối hay cái gì làm tôi đau nữa.
- Tôi muốn coi mặt thần tượng của cô quá. Anh ta giống diễn viên nào?
- Anh mà thấy thì sẽ ngạc nhiên. Da đen, cao to như thần lửa Fudomyoo vậy.
- Vậy còn tính tình?
- Anh ta đơn thuần là một người tốt, gần như tiêu tán tài sản vào chỗ này. Chẳng có gì hay ho hay thú vị cả.
- Sao cô lại từ bỏ anh ta? Đó là điều tôi muốn biết.

Người khách ngồi thẳng dậy.

- Tôi nghĩ tôi thuộc loại người dễ ngả lòng. Gần đây, không có đêm nào tôi không mơ về anh. Có lúc mơ thấy anh đã có vợ, có lúc trong mơ anh không đến đây nữa. Có những giấc mơ còn buồn hơn vậy nữa và gối tôi ướt sũng nước mắt. Tôi ghen ty với những người như Otaka. Cô ấy có thể ngủ ngay lập tức, sau khi kê đầu lên gối là có thể ngáy ngon lành. Còn tôi, dù mệt mỏi cỡ nào nhưng vào giường lại mở mắt thao láo, nghĩ đủ thứ chuyện. Tôi cảm thấy vui khi anh nhìn mà biết tôi có tâm sự nhưng chẳng lẽ anh biết tôi nghĩ gì sao? Mà có nghĩ thì cũng vậy nên tôi phải vui vẻ trước mặt mọi người. Và thế là như anh thấy đó, có khách cứ nghĩ Oriki của quán Kikunoi này là loại gái đểnh đoảng, bông phèng mà không biết tôi khổ sở thế nào. Chắc đó là số phận của tôi. Tôi nghĩ không ai buồn khổ như tôi đâu.

Cô nói như trút hết ruột gan. Anh chưa bao giờ thấy cô buồn như vậy. Không biết làm gì để an ủi cô, anh nói:

- Đã đến mức nằm mơ thấy tôi rồi mà sao em không lên tiếng nói tôi cưới em. Ở đời, có hai chữ duyên nợ mà. Nếu em không thích nghề này nữa thì nói với tôi. Tôi nghĩ với cái tính của em thì lẽ ra đó là con đường em chọn nhưng chỉ vì lý do bất đắc dĩ nào đó. Em có thể nói cho tôi nghe không?
- Tôi đã định nói với anh nhưng đêm nay thì không thể.
- Tai sao?
- Đừng hỏi tại sao. Cứ cho là tại tôi đỏng đảnh đi. Tôi sẽ không nói cho đến khi nào tôi thực sự muốn nói.

Cô đứng dậy và ra ngoài ban công. Ánh trăng lạnh lẽo trên bầu trời đầy mây. Dưới đường rõ bóng người qua lại với tiếng guốc vang.

- Anh Yuki!
- Gì?

Anh đến và đứng bên cạnh cô.

- Anh ngồi xuống đi.

Cô nắm tay anh.

- Anh có thấy đứa bé đang mua đào ở hàng hoa quả không? Thẳng nhỏ bốn tuổi dễ thương đó là con của người đàn ông lúc nãy. Chắc là nó ghét tôi lắm. Nó gọi tôi là quỷ cái mỗi khi thấy tôi. Tôi có giống không?

Oriki ngước nhìn bầu trời đêm và thở dài. Tiếng thở dài xuyên cả tâm can.

4.

Hơi cách xa khu phố một chút là con đường hẹp giữa hàng rau và hiệu làm tóc.

Con đường nhỏ hẹp đến mức mái hiên của mấy căn nhà như muốn đụng nhau. Người ta khó lòng mở được cái dù để che mưa khi đi trên con đường này. Lại thêm mấy ổ gà giữa mặt đường khiến nó thêm phần nguy hiểm. Cuối đường là một đống rác và một căn nhà nhỏ xiêu vẹo, đổ nát. Cửa che mưa được dựng tồi tàn, cửa trước cửa sau tuy có đủ nhưng chẳng giống căn nhà nào gần đó. May là nó cách xa khu phố và nằm trên một mảnh đất trống, chừng một mét vuông. Xung quanh là cỏ dại lẫn cây tía tô, đậu que, cúc tây được rào sơ sài bằng tre. Đó là nhà Genshichi mà Oriki đang vướng duyên nợ, sinh sống.

Vợ Genshichi tên Ohatsu, tuổi chừng hai tám, hai chín nhưng cuộc sống nghèo nàn khiến cô mệt mỏi và có phần già hơn tuổi thật đến bảy, tám tuổi. Hàm răng ố vàng, chân mày không tỉa tót, bộ đồ kimono vải bạc màu sau bao lần giặt với cổ áo đã được lộn trước sau. Bộ đồ được buộc chặt bằng một chiếc khăn quàng nhỏ, phần áo ở đầu gối được vá khéo bằng những mũi kim nhỏ nhằm không gây chú ý. Cô làm thêm nghề dán miếng lót guốc để kiếm thêm tiền. Đây là công việc thời vụ, tranh thủ trước lễ Vu Lan, nhằm mùa nắng nóng nhất. Dù toát mồ hôi với công việc nhưng khi nhìn số guốc được xỏ treo toòng teng trên trần tăng dần, cô lại thấy an ủi phần nào.

"Trời đã về chiều, sao Takichi chưa về nhỉ?" - Người vợ tự hỏi - "Cả Genshichi nữa, đi đâu rồi không biết?". Cô dọn dẹp và hít một hơi, chớp chớp mắt trong vẻ mệt mỏi. Cô gắp một ít than hồng dưới cái nồi đất rồi đem vứt vào bếp trong căn nhà tồi tàn. Sau đó nhặt mấy cành thông để lên ngọn lửa thổi phù phù. Khói bay mù khiến lũ muỗi đập cánh tìm đường chạy trốn. Vừa lúc có tiếng chân Takichi chạy về nhà trên đôi guốc gỗ.

- Mẹ ơi! Con về rồi nè! Con dẫn ba về chung nè!
- Sao trễ vậy? Mẹ cứ lo, tưởng con chạy lên chùa trên núi rồi. Thôi, mau vào nhà đi!

Takichi vào trước, Genshichi mệt mỏi bước theo sau.

- Ôi! Anh cũng về rồi à? Hôm nay trời nóng quá chừng, em cứ nghĩ anh về sớm nên chuẩn bị nước tắm rồi đó. Tắm một cái cho mát đi. Takichi nữa, đi tắm luôn đi.
- Da!

Thẳng nhỏ nói rồi cởi giày.

- Khoan đã, chờ mẹ chút! Để mẹ pha nước.

Người mẹ đặt cái chậu tắm gần bếp, múc một ít nước nóng rồi pha vào đó, chuẩn bị sẵn cả khăn cho hai cha con.

- Xong rồi, anh đi tắm, cho Takichi tắm luôn. Làm gì mà rũ rượi quá vậy? Hay là bị say nắng? Anh mau đi tắm cho thoải mái rồi ăn cơm. Takichi nó đợi kìa!
- Ù, được rồi!

Genshichi nói như thể nhớ ra điều gì. Anh ta tháo dây lưng và bước vào chậu tắm, cảm giác nhớ lại quá khứ huy hoàng thời còn là ông chủ hiệu chăn mền trỗi dậy. Hẳn lúc đó anh ta có nằm mơ cũng không nghĩ mình phải tắm trong chậu bên cạnh bếp lò trong một căn phòng rộng chỉ sáu chiếu, hàng ngày phụ đẩy xe hàng. Cha mẹ sanh anh ta ra đâu phải cho thế giới nghèo nàn này. Genshichi thẫn thờ đứng dậy, thằng con vô tâm kêu:

- Ba chà lưng giùm con đi!
- Anh mau mặc đồ đi, không thôi bị muỗi cắn bây giờ!

Người vợ nhắc chồng.

- Uhm, được rồi!

Tắm cho Takichi xong, Genshichi cũng tắm vội mấy gáo rồi bước ra khỏi chậu. Người vợ đã chuẩn bị sẵn áo kimono tuy đã sờn nhưng sạch sẽ chìa ra.

- Anh thay đồ đi!

Thắt dây lưng áo xong, Genshichi ra tìm chỗ ngồi hóng gió. Ohatsu bưng cái khay đã tróc vảy sơn và hơi cập kênh bên trên có đựng đồ ăn ra.

- Hôm nay có món anh thích đó.

Mấy miếng đậu hũ nằm trên cùng thoảng mùi thơm tía tô trong cái tô nhỏ. Thằng Takichi tự lúc nào đã chộp lấy tô cơm, nhảy loi choi quanh phòng.

- Lại đây!

Genshichi xoa đầu con trai rồi cầm đũa định ăn nhưng tự nhiên cảm thấy không muốn ăn dù trong đầu chẳng nghĩ gì, như thể cổ họng đang đầy ứ thức ăn. Anh ta đặt chén cơm xuống, nói với vợ:

- Ăn không nổi!
- Sao lại vậy? Lao động nặng như anh mà nói không ăn nổi là sao? Trong khi lẽ ra phải ăn ba chén đầy đó chứ. Anh thấy không khỏe à, hay mệt hay có chuyện gì?
- Không, chẳng sao cả, chỉ là tự nhiên không muốn ăn.

Người vợ nghe vậy, ánh mắt buồn bã.

- À, chắc lại là căn bệnh lâu nay chứ gì. Biết là đồ ăn ở Kikunoi ngon nhưng với thân phận bây giờ, mình có tiếc nuối thì có làm gì được. Họ mở quán kinh doanh, chỉ cần anh có tiền thì họ lại tiếp đãi, chiều chuộng như xưa. Chỉ cần anh đi ngang cũng hiểu mà. Thoa son trét phấn, diện áo đẹp và chào mời khách đi ngang còn lưỡng lư, đó là công việc của ho. Chỉ cần anh hiểu là "ờ, mình nghèo rồi, nên ho chẳng thèm đoái hoài gì đến" vậy là xong. Chứ anh ngồi đó tiếc rẻ, hờn trách, vậy là anh chưa tỉnh hồn. Anh biết anh chàng quán rươu ở phố sau chứ. Anh ta say mê Okaku ở quán Futaba như điếu đổ, thế là tiêu hết mớ tiền hàng thâu được. Để bù lại anh ta ráng đánh bạc để gỡ lại, cuối cùng tay nhúng chàm để đến mức vào tù đó thôi. Bây giờ anh ta ngồi ăn cơm tù hàng ngày nhưng Okaku nào có quan tâm đến. Hay anh nghĩ không có ai lo lắng cho cô ấy nữa? Cám ơn đi cô ấy sống tốt là đằng khác. Đó là cái lợi của những người như cô ấy. Người đàn ông có lầm lạc, mê muội thì tội lỗi cũng là do người đàn ông đó mà thôi. Anh có nghĩ ngợi thì cũng chẳng ích gì. Chi bằng anh cố gắng tu tỉnh làm ăn, kiếm tiền thì hơn. Anh yếu đuối thế này thì em và Takichi cũng không làm gì được, lúc đó cả nhà ta chỉ có nước đi xin ăn. Anh phải tỏ ra mình là người đàn ông manh mẽ, kiếm được tiền rồi thì lúc đó anh muốn cô nào mà chẳng được. Đừng nói Oriki, cả Komurasaki hay Agemaki đều được. Lúc đó anh muốn xây nhà cho họ cũng được. Không phải tốt hơn sao?

Mà thôi, anh đừng nghĩ ngợi gì nữa, mau ăn cơm đi. Anh làm cả Takichi cũng buồn lây đó.

Nhìn lại Takichi đã buông chén đũa qua một bên, hết nhìn cha rồi lại nhìn mẹ, tuy không hiểu sự tình gì nhưng vẻ mặt nó thật băn khoăn. "Có thằng con trai đáng yêu như vầy sao tôi lại không thể quên được cô ta?". Trái tim Genshichi thật sự đau khổ, anh ta tự trách mình yếu đuối không thể quên được Oriki.

- Ôi, tôi đúng là ngốc! Đừng nhắc đến cái tên Oriki nữa. Cứ mỗi lần nghe tên cô ta, tôi lại nhớ lại sai lầm đó và thấy nhục nhã, không dám ngắng đầu lên. Gì hả? Đã ra thân hèn này mà còn nghĩ ngợi gì hả? Tôi không ăn được cơm chỉ là thấy không khỏe thôi, không cần cô phải lo lắng. Cứ để thằng nhỏ ăn hết đi!

Nói rồi Genshichi lăn ra nằm, tay phe phẩy quạt ngay ngực. Anh ta cảm thấy ngực như bị thiêu đốt, toàn thân nóng ran, không phải vì lửa hun muỗi.

5.

Ai đó đã gọi họ là "những con quỷ trắng". Thật sự thì khi nghe những câu chuyện họ đẩy cánh đàn ông vào hồ máu hay khiến họ thân tàn ma dại vì sa vào núi nợ đằng sau cánh cửa quán được trang hoàng đẹp đẽ, ai cũng có cảm giác một con rắn đang chực đớp mồi khi nghe giọng nói ngọt ngào mời gọi "ghé quán em đi".

Nhưng dù vậy thì những cô gái này cũng đã từng nằm trong bụng mẹ chín tháng mười ngày rồi chào đời, lớn lên, bập bẹ những tiếng nói đầu tiên trong yêu thương. Họ cũng đã từng chọn mớ bánh kẹo ngọt ngào đầy hấp dẫn thay vì xấp tiền giấy trong lễ thôi nôi. Nhưng trong kinh doanh, khi đưa tay ra mời gọi không có nghĩa là thành ý. Một trăm cô mới có được một cô thật lòng.

Một người phụ nữ kể lể với giọng hàn học, trong khi nén cơn đau đầu:

- Để tôi kể nghe chuyện anh chàng Tatsu nhà thợ nhuộm. Hôm qua anh ta lại lôi Oroku quán Kawada ra gây náo loạn cả lên. Chẳng ai muốn nhìn cái cảnh người này đánh người kia, cô tát cậu, cậu đá cô trước mặt bàn dân thiên hạ. Nghĩ coi, anh ta bao nhiều tuổi? Ít nhất năm kia anh ta cũng đã ba mươi rồi. Lúc đó tôi đã khuyên anh ta nên để dành tiền đặng còn cưới vợ. Anh ta chỉ ở ở cho qua chuyện chứ chẳng mảy may quan tâm gì đến tương lai. Ông cha thì đã lớn tuổi, bà mẹ thì mù

lòa, phải chi mau lập thân để họ khỏi lo lắng. Tôi cũng đã sẵn sàng về nâng khăn sửa túi cho anh ta nhưng anh ta ăn chơi đủ kiểu như vậy thì liệu đến khi nào mới chịu cưới tôi? Cứ nghĩ đến là tôi lại thấy bực, chẳng thiết mời gọi khách gì nữa. Ôi, thật là chán!

Một cô khác ngồi trước gương thở dài, giọng đầy nước mắt:

- Àa, hôm nay rằm mười sáu. Chắc tụi con nít mặc đồ đẹp đi cúng lễ với chút tiền tiêu vặt hết rồi. Sướng mê tơi. Có cha mẹ đầy đủ có khác. Thẳng Yotarou nhà tôi chắc cũng đang lang thang đâu đó với ba nó rồi. Vậy chứ thế nào nó cũng ghen ty với con nhà người ta cho coi. Cha thì rượu chè suốt, chẳng có lấy cái nhà để ở, mẹ thì bôi trét như búp bê làm trò vui thật đáng xấu hổ. Mà giả sử nó có biết tôi ở đâu chắc cũng chẳng đến thăm đâu. Mới năm ngoái đây thôi, lúc đi lễ hội ngắm hoa ở Mukojima, tôi diện đồ, bới tóc đi với đám bạn thì thấy nó ở bờ sông. Kêu thẳng nhỏ quá trời mà nó cứ trố mắt nhìn tôi như hỏi "Mẹ đó hả?". Chắc do tôi trang điểm trẻ quá. Bây giờ nó mà thấy tôi vấn tóc kiểu Oshimada này với kẹp tóc, trâm cài này chắc nó còn ngac nhiên tơn. Đó là chưa kể nó nghe tôi đùa giỡn với khách thì chắc buồn lắm. Năm ngoái nó nói nó đang làm cho xưởng đèn cầy ở Komagata, có khổ bao nhiều nó cũng ráng chịu được. Rồi nó nói khi nó lớn sẽ làm cho cha mẹ sung sướng. Cho nên nó nói tôi ráng chờ đến lúc đó, còn dặn tôi ở một mình, đừng đi lấy chồng khác. Nhưng mà khổ nỗi đàn bà chân yếu tay mềm như tôi thì làm gì được, thì cũng khổ như nhau nhưng cái thân cũng khỏe được một tí nên tôi mới làm nghề này. Thẳng nhỏ chắc coi thường tôi lắm, một người mẹ không xứng đáng với tấm lòng của con cái. Ngày thường tôi chẳng nghĩ ngơi gì nhưng hôm nay tôi thấy thật ngại khi làm kiểu tóc này.

Nhưng Oriki thì lại khác, cô không phải là hiện thân sai lầm của ma quỷ. Hẳn là có lý do nào đó đã khiến cô trôi theo dòng chảy này, nơi cô hàng ngày buông những lời nói dối, khách sáo, đùa bỡn với những người đàn ông tìm đến cô. Tình yêu, đam mê, với cô, mỏng nhẹ như tờ giấy than, chẳng nhỏ giọt nước mắt nào cho ai, mà chẳng may có người nào chịu chết vì mình thì cũng chỉ buông một tiếng "thật tội nghiệp" rồi ngoảnh mặt đi mà thôi.

Cũng có lúc cô cảm thấy thật sự buồn tủi hay sợ hãi chứ không phải không có. Nhưng cô xấu hổ khi khóc trước mặt người khác nên thường khóc thầm ở một góc căn phòng tầng trên. Cô giấu mọi người những tâm sự của lòng mình nên chẳng ai biết cô cũng yếu đuối như sợi tơ nhện, chỉ cần đụng vào là đứt. Ai cũng nghĩ Oriki

là người mạnh mẽ, cá tính.

Đêm rằm mười sáu tháng bảy, quán nào cũng đông đen khách khứa nhảy múa, hát hò. Tầng trệt quán Kikunoi, năm, sáu khách thương nhân đang tụ họp, hát bài "Kiinokuni" với nhịp điệu loạn xạ. "Đồi thông phủ đầy sương mù...".

- Riki chan, sao vậy? Đến lượt em hát cho bọn này nghe giọng oanh vàng rồi đó! Hahaha yeaahhh...

Và Oriki bắt đầu một trong những bài hát ưa thích của họ. "Tôi sẽ không nói tên anh ta nhưng anh ta có mặt đêm này...". Đám khách hoan hỉ ra mặt trước chiều lấy lòng khách của Oriki. Cô lại cất tiếng hát "tình yêu của em như cây cầu gỗ bắc ngang sông Hosotani, nhưng em sợ băng qua bờ bên kia; nhưng em ngại ở lại đây", rồi như chợt nhớ ra điều gì, cô đặt đàn samisen xuống, đứng dậy:

- Aa, tôi xin phép một chút. Xin lỗi nhé!
- Đi đâu? Đi đâu chứ? Đừng có trốn vậy chứ?

Đám khách nhao nhao phản đối.

- Teru, Taka, giúp tôi với. Tôi quay lại ngay!

Nói rồi Oriki vội vã chạy xuống, không kịp ngoái đầu lại, xỏ đôi guốc rồi biến mất sau góc phố. Cô chạy một mạch khỏi quán, như thể nếu được, hẳn cô cứ thế chạy đến cùng trời cuối đất. "Ôi, cuộc đời thật đáng chán, đáng ghét! Làm thế nào thì có thể đi đến nơi không có tiếng người, không âm thanh tiếng động nào, một nơi thật yên tĩnh, chỉ để trải lòng mình cho nhẹ nhõm, đến một nơi không phải lo nghĩ gì, làm thế nào? Đến lúc nào thì cô mới có thể thoát khỏi cuộc sống chán chường, thấp hèn, nhạt nhẽo, buồn bã, vô vị và cô đơn này? Cứ như vầy suốt đời sao? Suốt đời cứ như vầy sao? Ôi, thật đáng ghét!"

Cô chạy đến một gốc cây bên vệ đường rồi dừng lại đó một lúc. Oriki cảm giác tiếng hát của mình vang vọng đâu đó "nhưng em sợ băng qua, nhưng em sợ ở lai..."

"Không còn cách nào khác, mình phải tự băng qua cầu thôi. Cha mình cũng đã

sẩy chân rơi xuống, nghe nói ông mình cũng vậy. Mấy đời nhà mình như vậy rồi, mình cũng phải vậy thôi, nếu không thì muốn chết cũng không chết được. Có than vãn buồn trách thì cũng chẳng có ai buồn thay cho mình. Có than buồn thì người ta lại cho rằng mình đã chán việc. Ù, ừ, thì sao chứ? Muốn làm gì thì làm. Mình có nghĩ nữa thì cũng chẳng biết sẽ đi về đâu. Đã vậy rồi thì cứ là Oriki của quán Kikunoi thôi. Có thắc mắc thì cũng được gì? Cái thân này, làm cái nghề này, số phận này rồi, chắc chắn không giống người ta rồi, nghĩ gì mà đòi sao cho giống thiên hạ, thật là sai lầm! Ôi, sao mà mình nhu nhược quá. Sao lại đứng đây? Mình đến đây làm gì? Đúng là ngốc quá, điên quá rồi! Cả mình mà cũng không hiểu mình. Quay về thôi!"

Oriki rời góc phố khuất, thất thểu đi bộ dọc con đường nhộn nhạo quán xá. Những khuôn mặt cứ nhỏ dần, mặt người đối diện lại như thật xa, cô có cảm giác mình đang lơ lửng trên không. Cô biết là mình đang nghe thấy tiếng người xôn xao nhưng tiếng vang lại như tiếng ai đó làm rớt cái gì xuống giếng. Tiếng người là tiếng người, tâm trạng của mình là của mình, Oriki không thể nào tập trung đầu óc. Không có gì khiến Oriki dừng lại. Đi ngang căn nhà vang tiếng cãi nhau của một cặp vợ chồng, Oriki cũng không bận tâm, như thể chỉ mình cô đang lang thang trên cánh đồng cỏ khô mùa đông. Cô chẳng còn nhớ cảnh quan trước mặt. Oriki tự hỏi phải chăng mình đang lạc hướng, trái tim thật cô đơn, lẻ loi. Vừa lúc Oriki dừng bước thì có người vỗ vai:

- Oriki! Đi đâu vậy?

6.

Oriki hoàn toàn quên béng cô đã hứa "Rằm mười sáu tôi chờ anh. Nhớ đến nhe" với Yuki Tomonosuke cho đến khi gặp anh:

- Ô!

Trước vẻ mặt bất ngờ có phần thảng thốt của cô, Tomonosuke bật cười khiến cô lúng túng chữa thẹn.

- Tôi vừa đi vừa nghĩ lung tung, không ngờ gặp anh thình lình thế này. Anh giữ lời quá!

- Đã hứa chắc như vậy mà không buồn chờ tôi, vậy là không có thành ý rồi.
- Anh cứ muốn nói sao cũng được. Tôi sẽ giải thích sau.

Cô kéo tay anh thì bị nhắc nhở:

- Người ta đông lắm đó.
- Kệ, họ muốn nói gì thì nói. Mình là mình thôi!

Cô kéo anh len giữa đám đông. Trong quán, khách khứa vẫn còn đang nhộn nhạo sau khi Oriki thình lình bỏ đi. Thấy cô quay về:

- Chà, về rồi à?
- Có lễ nghi nào bỏ khách nửa chừng mà chạy đi không vậy? Đã về đến rồi thì mau lại đây. Không thấy mặt cô là tụi này không bỏ qua đâu!

Oriki phót lờ mọi tiếng cần nhằn, dẫn Yuki lên tầng hai. Cô dặn một cô bạn từ chối khách dưới nhà.

- Tối nay tôi cũng lại đau đầu nên không thể tiếp rượu được. Đông người như vậy thì chỉ cần ngửi mùi rượu là tôi xỉn mất. Để tôi nghỉ một lát rồi sau đó tính. Xin lỗi giùm.

Yuki lo lắng:

- Được không? Không sợ họ tức giận à? Lỡ họ gây chuyện thì có sao không?
- Gì? Cái đám thương gia đó thì làm gì? Muốn giận thì cứ để họ giận.

Oriki gọi một ít rượu và kiên nhẫn chờ một cô phục vụ đem đến.

- Anh Yuki, tối nay tôi có chút chuyện không vui nên không giống mọi ngày. Mong anh hiểu cho. Tôi sẽ uống cho đã thôi nên anh đừng cản tôi. Tôi mà say thì nhờ anh chăm sóc đó.

- Tôi chưa từng thấy em say bao giờ nhưng nếu uống say mà em cảm thấy nhẹ nhõm thì được. Lại đau đầu à? Sao em lại buồn vậy? Có nói cho tôi nghe được không?
- Vâng, tôi đang định nói cho anh nghe đây. Để tôi uống chút rồi nói. Nhưng anh đừng ngạc nhiên đó.

Nói rồi Oriki mim cười, rót rượu sake ra chén, làm một hơi liền hai, ba chén. Bình thường, cô không quan tâm đến vẻ bề ngoài của Yuki mấy nhưng đêm nay cô lại thấy anh thần thái đĩnh đạc với đôi vai rộng, dáng người cao ráo. Cách ăn nói cũng từ tốn, ánh mắt sắc sảo như xuyên thấu người đối diện. Mái tóc đen dày được cắt gọn gàng trên cổ áo khiến cô cứ sung sướng ngắm nhìn như thể họ mới gặp nhau lần đầu.

- Mơ màng gì đó?
- Em đang ngắm anh.
- Cái cô này...

Yuki tỏ vẻ tức giận thì Oriki cười:

- Người gì dễ sợ!
- Mà thôi, đùa nhiều đó đủ rồi. Hôm nay em lạ lắm. Tôi hỏi có thể làm em phật lòng nhưng nói cho tôi biết đã có chuyện gì?
- Đã nói là không có gì. Mà cho dù là có xích mích với ai đi nữa thì cũng là chuyện thường. Em không quan tâm lắm đâu. Cứ cho là chuyện vặt đi. Không phải tại người ta mà tại em, tại em nhỏ mọn mà thôi. Thân em thì thấp hèn như vầy, còn anh là người danh giá. Em không biết anh có thông cảm cho em không nhưng dù sao thì em cũng không quan tâm. Hôm nay em sẽ kể hết cho anh nghe. Bắt đầu từ đâu nhỉ? Ôi, sao mà buồn quá!

Oriki lại rót rượu ra uống.

- Trước tiên anh phải hiểu cho là em đang ở chốn này. Vốn dĩ em không phải là tiểu thư đài các. Hẳn là anh cũng thấy rồi. Bề ngoài ăn nói đẹp đẽ, lịch sự vậy chứ

anh cũng hiểu là ở đây mà không bị nhuốm mùi bùn như hoa sen thì liệu có ai đến ngó không chứ đừng nói là uống rượu. Anh thì đặc biệt rồi, chứ hãy nhớ là những người đàn ông đến đây đều vậy. Cứ thử nghĩ đám đàn ông bình thường nghĩ gì? Cũng có lúc em ước có cuộc sống bình thường như bao người rồi tự thấy xấu hổ, mắc cỡ với bản thân mình. Em đã thử nghĩ mình cũng đi lấy chồng và sống trong căn nhà nhỏ nghèo nàn nhưng rồi chuyện đó không thể xảy ra. Ở đây lâu, em lại không thể lạnh lùng với những người khách đến kiếm mình. Em phải nghĩ ra cái gì đó để khen, để nịnh, "anh đẹp trai quá", "dễ thương quá", "lãng mạn quá"... Cũng có người tin những lời nói đó mà đề cập chuyện gia đình một cách nghiêm túc với em. Em không biết mình có nên vui khi được làm vợ người ta hay không, không biết có phải họ thật lòng không? Thật ra, ngay từ lần đầu thấy anh, em đã thấy thích anh. Không gặp nhau một ngày em đã thấy nhớ anh nhưng nếu anh ngỏ lời cầu hôn thì sao, em cũng không biết nữa. Em không dám tin, không thích làm vợ hay chắc anh nghĩ em là kẻ phản bội? Hay anh tự hỏi cái gì đã khiến em như vầy? Đó là do những sai lầm của ba thế hệ mà ra. Cả cha em cũng có một đời đau khổ.

Oriki kể chuyện đời mình trong nước mắt.

- Cha em thế nào?

- Cha em là thợ thủ công, còn ông nội là người học hành chữ nghĩa, rành Hán thư. Nghe kể là ông viết nhiều sách nhưng chẳng có giá trị gì nên không được xuất bản thế là tuyệt thực mà chết. Ông sớm xác định mục tiêu của đời mình từ năm mười sáu tuổi rồi say sưa trong chuyên học hành dù nhà rất nghèo. Cuối cùng thì được gì? Bị người đời cười cợt chế giễu, giờ đây chẳng ai nhớ đến tên. Em được nghe mấy chuyên này từ nhỏ đến đầy tại do cha em kể lại. Cha em thì bị gãy chân do ngã từ trên cao năm ba tuổi, kể từ đó không thích tiếp xúc, giao lưu với bất kỳ ai. Ông làm thợ bac ngay tại nhà nhưng với tính tình không mấy thân thiện lại tự ái cao nên chẳng có khách hàng nào đến nhà. À, em nhớ năm em bảy tuổi, mùa đông lạnh lẽo mà cả nhà cũng chỉ có mấy bộ đồ mùa hè mỏng tang, cũ nát. Cha em giống như chẳng biết lạnh là gì, cứ cắm cúi làm món đồ nào đó. Có lần mẹ em chuẩn bị bữa tối bằng cái nồi bể với bếp lò cũng chỉ còn một lỗ thông. Mẹ kêu em đi mua gao. Em cầm cái rỗ với chút tiền ít ỏi mẹ đưa, trong lòng vui sướng vô cùng. Nhưng vòng về, trời trở lạnh đến mức tay chân lạnh cóng, đi được chừng năm, sáu căn nhà thì em trượt trên lớp tuyết đã đóng băng, không có chỗ nào để bấu víu mà dừng lại được. Đương nhiên là em làm rớt cái rổ, gạo đổ tung tóc xuống rãnh nước đầy bùn gần đó. Em cố nhìn xuống cái cống nhiều lần nhưng làm sao mà lượm lại được

chứ? Mặc dù mới bảy tuổi nhưng em hiểu hoàn cảnh gia đình mình lúc đó. Cha mẹ em sẽ nghĩ gì khi em về nhà với cái rổ không và nói là làm đổ gạo? Em đứng đó khóc hồi lâu, chẳng có ai hỏi thăm lấy một câu, chứ đừng nói là có ai đó sẵn lòng mua lại mớ gạo cho. Lúc đó nếu mà có con sông hay cái ao nào đó chắc em cũng nhảy xuống rồi. Có lẽ từ lúc đó, em trở nên khùng điên là vậy. Mẹ thấy em lâu về thế là đi tìm. Mẹ chẳng nói gì, mà cha cũng im lặng, chẳng có ai mắng mỏ lấy nửa lời, cả nhà im lặng như tờ. Có lúc, nghe thấy tiếng thở dài của cha mẹ mà tim em như bị ai đâm nát. Chắc lúc đó em nín thở cho đến khi cha nói "hôm nay nhịn vậy".

Oriki ngừng lại nhưng nước mắt cô cứ trào ra không thôi. Cô lấy chiếc khăn tay hồng che mặt, ngậm chặt một góc và im lặng gần ba mươi phút. Căn phòng tĩnh lặng, chỉ nghe mỗi tiếng muỗi vo ve trên chén rượu. Một lúc sau, cô ngắng đầu nhìn anh. Nước mắt còn đọng trên má, nụ cười buồn.

- Anh thấy đó, em xuất thân gia đình nghèo hèn, lại thừa hưởng tính khí gàn dở từ cha mẹ. Kể cho anh nghe như vậy thật là làm phiền anh. Em sẽ không nói gì nữa đâu. Nếu có làm anh không vừa ý thì cho em xin lỗi. Hay gọi thêm ai đó cho vui nhé.
- Không, không cần phải khách sáo. Vậy cha em mất sớm à?
- Hàa, mẹ em mất vì nhiễm lao sau một thời gian dài. Sau đó chưa đầy tuần là cha em cũng mất theo. Nếu bây giờ còn sống thì cha mẹ cũng được năm mươi rồi. Không phải em khen cha chứ ông làm đồ tinh xảo lắm, có thể nói là nghệ nhân cũng không ngoa. Nhưng nghệ nhân hay gì thì em cũng đã sinh ra trong gia đình như vậy, có thay đổi gì được đâu. Cũng như thân phận em, anh biết rồi đó.

Oriki nói với vẻ mơ hồ như tư hỏi bản thân.

- Có phải em muốn thành danh ngoài xã hội không?
- Håa?

Oriki ra vẻ ngạc nhiên nhưng cô nói:

- Em cũng có ước mơ của mình chứ, dù em biết là giỏi lắm thì cũng chỉ nên mơ lấy được một người đàn ông nghèo và đi mua gạo đầy rổ hàng ngày, chứ làm gì mong

ngọc ngà châu báu.

- Em không cần phải giấu tôi. Ngay từ đầu tôi đã nhận ra ước muốn của em. Có gì mà phải che giấu. Hãy theo đuổi ước mơ của mình chứ.
- Thôi, đừng nói kiểu đi guốc trong bụng người ta như vậy. Dù gì thì em cũng đã mang cái thân lấm bùn này rồi.

Nói rồi cô lại im lặng. Trời đã vào khuya. Khách dưới quán đã về từ lúc nào, có tiếng người chuẩn bị đóng cửa quán. Tomonosuke giật mình định chuẩn bị ra về thì Oriki nói:

- Cho anh trọ đêm nay.

Tự lúc nào, guốc giày cũng đã được cất đi, không có gì để mang, Tomonosuke đành ở lại. Tiếng cửa được kéo nhẹ, sau đó ánh đèn hắt từ ngoài cũng tắt, chỉ còn lại tiếng chân viên tuần tra đêm.

7.

Dù đã tự nhủ lòng hãy quên đi, bây giờ có nhớ lại thì làm được gì nhưng trong đầu Genshichi vẫn hiện lên những kỷ niệm với cô. Anh nhớ mùa lễ Vu Lan năm ngoái, hai người cùng mặc yukata giống nhau đến viếng đền Kuramae. Anh không còn tâm trí, khí lực đâu để làm việc.

- Anh không nên như vậy!

Lời vợ nhắc anh nghe thật ồn ào.

- Ö ờ, đừng có nói gì nữa. Im đi!

Nói rồi anh nằm lăn ra. Ohatsu nói:

- Em im lặng thì cuộc sống của chúng ta sẽ ra gì? Nếu anh đau ốm thì uống thuốc sẽ khỏi, có đi bác sĩ cũng phải chịu. Đằng này bệnh của anh đâu phải vậy. Chỉ cần anh nghĩ lại, coi thử đau ở đâu? Anh phải mạnh mẽ lên chứ.

- Lúc nào cũng nhai đi nhai lại một chuyện, đầy cả tai. Đi mua rượu để tôi giải tỏa đầu óc đi.
- Anh nghe đây, nếu đã có tiền mua rượu thì em đâu đã cố kêu anh đi làm. Em làm thêm từ sáng đến tối cũng chỉ được mười lăm xu, không đủ cho cả nhà ba người uống nước nữa chứ nói gì mua rượu. Anh thành người nói năng linh tinh từ khi nào vậy? Lễ Vu Lan từ hôm qua mà em không làm cho Takichi được cái bánh bao, không có được một mâm quả bày bàn thờ. Anh thử nghĩ coi chỉ có mỗi một cây đèn cầy thắp xin lỗi tổ tiên là từ đâu mà có? Mọi chuyện cũng là do anh ăn chơi sa đọa rồi bị người như Oriki lợi dụng. Lẽ ra em không nên nói chứ anh thật bất hiếu với cha mẹ, thật không đáng làm cha. Anh nên nghĩ đến tương lai của con mà sống cho tử tế đi. Anh có uống rượu cũng chỉ giải sầu được chút ít, anh không thành tâm hối cải thì thật lòng em chẳng biết thế nào.

Genshichi không đáp lời vợ, thở dài một tiếng rõ to rồi chẳng buồn động đậy, cứ nằm ngửa nhìn trần nhà trông thật chán ngán.

- Đã ra nông nỗi này mà anh cũng không quên được Oriki sao? Đã là vợ chồng được mười năm nay, có với nhau thằng con trai, anh làm vợ mình khổ sở, con cái áo không đủ mặc, cơm không đủ ăn, cả nhà chui rúc trong cái ổ chuột này, bị người đời khinh rẻ, coi như ăn mày. Lễ hội xuân phân, thu phân gì, ai cũng chào hỏi trao đổi quà bánh với nhau ngoại trừ nhà Genshichi vì phần đáp lễ thật đáng thương. Cả khu phố mười căn nhà thì chỉ duy nhà mình ai cũng ngó lơ. Anh là đàn ông nên cứ ra ngoài, không quan tâm đến nhưng với trái tim phụ nữ thì chuyện bị xóm giềng lạnh nhạt thật đáng buồn, rồi tự nhiên em thấy mình thật nhỏ bé, thấp kém. Ánh mắt người ta nhìn em mỗi khi gặp nhau, chào hỏi thật lạnh nhạt làm sao. Vậy mà anh đâu có biết, đâu có quan tâm, chỉ biết đến cô nhân tình, anh yêu cô ta đến vậy sao? Cả ban ngày mà anh cũng nằm mơ thấy cô ta thì thật buồn. Anh định quên vợ con mà dâng cả sinh mạng mình cho mỗi Oriki sao?

Ohatsu đau khổ cùng cực, bao nhiều tình cảm ghen tuông, tức giận, sầu não đều không nói được thành lời, chỉ có những giọt nước mắt tủi hờn là tràn đầy trên mi mắt.

Căn nhà trở nên u ám khi chẳng có ai nói lời nào. Bầu trời về chiếu mờ xám, phía sau nhà cũng tối om. Ohatsu thắp lửa đuổi muỗi và buồn bã nhìn ra ngoài, thấy dáng thẳng Takichi chạy sấp ngửa về tới. Nó ôm một cái bịch to bằng hai tay, cười

hớn hở bước vào nhà:

- Me! Me! Người ta cho con nè!

Đó là bịch bánh bông lan của quán Hinode mới khai trương ngoài phố.

- Cha, ai cho con loại bánh đắt tiền này? Con có cám ơn người ta không đó?
- Có, con cám ơn rồi mới nhận đó. Là "quỷ cái" ở quán Kikunoi cho đó!

Mặt Ohatsu biến sắc.

- Cô ta thật trơ trên! Đã khiến gia đình người ta ra nông nỗi này rồi còn muốn gì nữa? Làm vậy chưa đủ sao? Còn định lợi dụng con nít để câu kéo cha nó sao? Cô ta nói gì với con?
- Con đang chơi ngoài đường cái, có đông người lắm. Cổ với một chú nữa đến nói là sẽ mua bánh cho, rủ con đi theo. Con nói không cần nhưng cổ cứ bế con đi rồi mua. Ăn được không mẹ?

Thẳng nhỏ nhìn mẹ thăm dò thái độ, chờ mẹ nó trả lời.

- Ôi, con còn nhỏ nên đúng là không biết gì. Cô đó không phải là quỷ cái sao? Là con quỷ đã làm cha con thành kẻ lười biếng. Con không có quần áo mặc, nhà cửa cũng mất đi là do con quỷ đó mà ra. Con nhận bánh từ con quỷ đói đó mà còn hỏi ăn được không thì thật buồn chết được. Cái thứ bánh rác rưởi này để trong nhà thôi đã muốn tức điên rồi. Vứt đi, vứt hết đi! Tiếc rẻ không dám vứt à? Thằng ngu này!

Ohatsu tức giận giựt lấy bịch bánh từ tay thằng nhỏ, ném ra khu đất trống phía sau. Cái bao giấy rách toạc, mấy cái bánh bông lan văng ra, rơi xuống mấy cái lỗ đất giữa hàng rào tre. Genshichi ngồi dậy kêu to:

- Ohatsu!
- Chuyện gì?

Ohatsu không buồn quay người lại, chỉ liếc ngang chồng.

- Cô coi thường người khác như vậy là quá lắm rồi. Tôi im lặng thì cô phải biết điều sao lại nói năng lỗ mãng như vậy? Chỗ quen biết cho trẻ con miếng bánh thì có gì lạ, mà nó nhận thì cũng có gì không tốt? Cô gọi nó là thằng ngu nghĩa là muốn chửi xéo tôi chứ gì? Ai dạy cô chửi chồng thông qua con như vậy? Oriki mà là quỷ cái thì cô là ma vương. Người ta không lạ gì gái làng chơi lừa đảo khách nhưng người ta không chấp nhận một người vợ ăn nói như vậy. Tôi có làm thợ, làm phu thồ hàng hay gì đi nữa thì tôi vẫn là chủ gia đình này. Tôi không chấp nhận cho người nào không vừa ý tôi ở trong nhà này. Cô muốn đi đâu thì đi đi, thứ đàn bà nhạt nhẽo kia!

Ohatsu khóc.

- Anh không công bằng, anh quá đáng lắm. Sao em lại phải nhắm vào anh? Chỉ là em thất vọng trước sự ngây thơ của con mình, và bực mình với cách làm của Oriki nên nói như vậy. Sao anh lại buông lời đuổi em? Em nói ra những lời thực lòng mình cũng chỉ vì gia đình mình mà thôi. Nếu em muốn ra đi thì đâu phải đợi đến ngày hôm nay, đâu phải chịu đựng cực khổ bấy lâu.
- Cô không chịu khổ nổi nữa thì muốn đi đâu cứ đi. Không có cô tôi cũng không thành ăn mày, thẳng Takichi cũng sẽ lớn. Tôi không thể chịu đựng thêm những lời trách móc của cô từ sáng đến tối, cũng không muốn thấy lòng ghen tuông của cô với Oriki. Cô không đi thì tôi sẽ đi, đằng nào cũng giống nhau cả thôi. Tôi chả tiếc gì căn nhà này. Tôi sẽ dắt Takichi đi. Lúc đó thì cô tha hồ làm những gì cô muốn. Sao? Cô đi hay tôi đi?

Genshichi chưa bao giờ tức giận như vậy.

- Vậy là anh thật sự muốn chia tay?
- Cô thừa biết mà!

Ohatsu đau khổ, tức giận, buồn bã, lòng nghẹn ngào, nuốt nước mắt, không nói nên lời.

- Là em sai. Hãy tha lỗi cho em. Em đã sai khi vứt bịch bánh Oriki mua tặng cho Takichi. Hãy tha thứ cho em. Anh nói đúng, đi nói Oriki là quỷ cái thì em là ma

vương. Em sẽ không nói nữa, không nói gì nữa hết. Từ nay về sau, em sẽ không đề cập đến Oriki nữa. Em cũng sẽ không nói xấu sau lưng. Xin anh hãy nghĩ lại chuyện chia tay, hãy tha lỗi cho em. Anh biết là em không còn cha mẹ, anh chị em cũng không, chỉ có mỗi ông chú nuôi cho thuê nhà lúc xưa đại diện cha mẹ hôm đám cưới, nếu chia tay em sẽ không biết đi về đâu. Hãy tha lỗi cho em. Anh có ghét bỏ gì em thì cũng nghĩ đến con. Em xin lỗi.

Ohatsu chống tay xuống đất khóc.

- Không, đã nói không là không!

Nói rồi Genshichi quay mặt vào tường, không buồn nghe thêm một lời van xin nào của vợ. Anh ta chưa bao giờ đáng sợ đến vậy. Một người đàn ông có thể bị bỏ bùa mê đến mức như vậy sao? Sẵn sàng giũ bỏ vợ như vậy thì anh ta cũng có thể bỏ mặc đứa con đáng thương chết vì đói lắm chứ. Những lời xin lỗi để cứu vãn cuộc hôn nhân không ăn thua gì nhưng còn đứa con. Ohatsu gọi:

- Takichi! Takichi! Con nói đi, con thích ở với cha hay với mẹ?
- Con không thích cha đâu. Cha có mua gì cho con đâu.

Thẳng nhỏ thành thật trả lời.

- Vậy con có đi theo mẹ không? Mẹ đi đâu con theo đó chứ?
- Dạ, con theo mẹ.

Takichi trả lời với vẻ ngây thơ.

- Anh đã nghe chưa? Takichi sẽ đi với em. Nó là con trai nên hẳn anh cũng muốn nó ở với anh nhưng em không thể để con lại. Em sẽ dắt nó đi, anh không cần bận tâm mẹ con em đi đâu. Anh hiểu chứ? Em sẽ dắt con đi.
- Muốn làm gì thì làm. Tôi chả cần con cái hay cái quái gì cả. Cô muốn dắt nó đi thì cứ dắt đi bất cứ đâu cô muốn. Tôi chẳng cần nhà cửa hay đồ dùng gì cả. Muốn lấy gì cứ lấy.

Genshichi không buồn quay lại, cứ nằm dài mà nói.

- Gì? Anh nói gì? Chúng ta còn có cái gì mà nhà cửa hay vật dụng? Anh cứ nằm đó một mình mà hưởng lạc. Anh có nói gì thì em cũng không để thẳng nhỏ ở với anh đâu. Không bao giờ!

Ohatsu nói rồi tìm mớ đồ trong tủ, lấy một tấm khăn vuông nhỏ buộc túm lại.

- Em chỉ lấy cái áo khoác, khăn và bộ đồ của Takichi. Những lời anh nói ra không phải do rượu vào lời ra nên em chẳng mong anh nghĩ lại. Có điều anh nên thử nghĩ lại những gì anh nói xem. Cho dù có nghèo khổ đến đâu mà con cái có đầy đủ cha mẹ nuôi nấng thì vẫn có thể trở nên giàu có. Anh không nghĩ tội thằng nhỏ sẽ lớn lên mà thiếu cha sao? Thật là người cha vô tình, đến đứa con đáng yêu mà cũng đành đoạn. Mẹ con em đi đây.

Ohatsu ôm gói đồ bước ra.

- Đi đi, mau đi đi!

Genshichi nói mà chẳng mảy may gọi mẹ con họ quay lại.

8.

Lễ Vu Lan vừa qua được vài ngày, đèn lồng vẫn còn giăng đây đó với ánh sáng hiu hắt. Từ căn nhà dựng tạm của quán Kikunoi ngoài khu phố mới, hai chiếc quan tài được khiêng ra. Một cái nằm trên cáng, cái còn lại được quàng dây vác ra trên đòn đám ma. Mấy người đứng xem trên đại lộ thầm thì với nhau:

- Con bé đó xui thiệt. Tự nhiên dính vô cái thằng chẳng ra gì để phải chết như vậy
- Không đâu, sao nghe nói là tự sát đôi vì tình? Có người làm chứng tối hôm đó thấy hai người đứng nói chuyện ở ngôi chùa trên núi mà. Chắc là cô ta cũng thương người đàn ông đó nên không nỡ dứt bỏ.
- Gì mà thương với yêu chứ? Tôi cá chỉ là lỡ gặp tên đó trên đường đi tắm suối nước nóng về, nên không lơ được, phải đi chung nói chuyện cả đoạn đường dài.

- Cô ta bị đâm từ sau lưng mà. Từ vai xuống lưng, đến cổ, chỗ nào cũng có vết thương. Chắc chắn là bỏ chạy rồi bị đâm.
- Mà phải nói, tên đó cũng đáng mặt anh hùng, dám mổ bụng tự sát. Hồi anh ta bán ở hiệu mền gối thấy không có gì nổi bật vậy mà lúc chết cũng gan dữ.
- Nói gì thì nói, quán Kikunoi lỗ nặng nhỉ. Khách đến quán đó chủ yếu tìm cô ta, bây giờ mất đi thì thật đáng tiếc.

Thiên hạ cứ mãi bàn tán, kẻ tiếc rẻ, người xót thương mà cũng có người đùa cợt. Có nhiều suy đoán nhưng không ai biết được điều gì đã xảy ra. Về sau có người nói thình thoảng họ thấy có đốm sáng như hồn ma hay gì đó lập lòe trên núi.

Một mùa thơ dại

1.

Nếu quay lai nhìn thì con đường rủ bóng liễu dẫn đến cổng chính khu phố Yoshiwara[5] rất dài, nhưng vẫn có thể nghe rõ tiếng ồn ào từ tầng ba đang hắt ánh đèn xuống dòng kênh. Những chiếc xe kéo qua lai tấp nập không biết sáng đêm. Tuy mang tên Daionjimae (Đai âm tư tiền) rất Phât giáo nhưng người dân sống ở đó nói con phố rất xô bồ. Từ góc đền Mishima trở đi, chẳng có cái nhà nào cho ra nhà. Đâu chừng hai chục mái che dài, xiêu vẹo, hàng hóa nằm tràn ra ngoài cả tấm liếp che mưa đã khép quá nửa. Những miếng giấy dán hình thù kỳ dị, cứ như món dengaku[6] xiên que, phết tương loang lỗ, mà cái que dán ở mặt sau cũng ngô. Sáng sớm, khi mặt trời lên, mấy người thơ đem chúng ra phơi, chiều tối về lai tối mắt tối mũi dọn dẹp, khắp nhà giăng đầy. Thử hỏi họ "đó là gì vậy?" thì họ trả lời "không biết à? Đấy là chuẩn bị làm kumade[7] cầu may bán cho tín giả đến đền thờ cầu nguyện. Người ta tranh nhau mua vào ngày Otori tháng 11". "Bắt đầu từ lúc dọn dẹp kadomatsu[8] ngày Tết, làm việc quần quật cả năm mới đúng là người buôn bán chuyên nghiệp. Nói vậy chứ chỉ làm thêm như nghề tay trái thôi thì từ hè chân tay cũng đã lấm lem màu nước. Chuẩn bị quần áo mới mặc Tết cũng tùy thuộc vào doanh thu của cái này đó". "Mô Phật", mấy người thợ gần như đồng thanh "chỉ cần người mua trúng lớn thì tụi tôi cũng được hưởng sái nhưng sư đời đâu có dễ dàng như mình nghĩ, quanh đây chẳng nghe có ai giàu lên được".

Hầu hết dân ở đây đều là dân lao động của khu phố Yoshiwara. Chồng làm phu kéo xe cho kỹ nữ hạng thấp, từ chạng vạng đã phải xắn tay áo lên, nai lưng ra, tiếng guốc gõ ran khu phố, bỏ lại phía sau khuôn mặt người vợ đang thắp đèn nhìn theo cầu mong sự an bình. Còn không thì đủ loại thành phần xã hội: người liên quan đến ẩu đả, sát thương, người tự sát đôi vì tình, hoặc có người vẫn bất chấp tính mạng làm việc ở những nơi đấu đá đầy nguy hiểm nhưng hầu hết đều bị coi thường. Có người con gái làm tạp vụ cho phòng kỹ nữ cao cấp Omaki, xoay như chong chóng phục vụ cho 7 tửu quán, chạy tới chạy lui cho đến lúc hạ bảng hiệu. Hỏi "tốt nghiệp xong thì làm gì", "đã như vầy rồi mà ăn rồi cứ mơ trở thành Oiran[9] thì có đúng là kỳ không". Ở cái tuổi ba mươi không còn trẻ lại quê mùa với bộ đồ

vải gọn gàng, màu xanh đen, tay ôm gói hành lý nhỏ ngang hông, gõ guốc lộp cộp ra vẻ bận rộn, chân đá vào đầu cầu bắc vào trà quán làm hiệu thì không cần hỏi cũng biết, quanh đây gọi là sai vặt.

Không khí phong tình của khu làng chơi thật khác với bên ngoài, chẳng mấy kỹ nữ thắt obi[10] áo kimono phía sau lưng cho đàng hoàng, họ thích nhiều hoa văn và chỉ quấn bản obi rộng, không cần thắt gút. Mấy cô đứng tuổi thì còn được, mấy cô trẻ trẻ mười lăm, mười sáu tuổi miệng ngậm hozuki[11], kiểu này thì có người phải nhắm mắt lại. Cũng tùy thuộc vào nơi họ ở, có người hôm qua ở quán bên bờ kênh còn xưng tên Murasaki trong truyện Genji[12] thì hôm nay đã cắm mặt đứng bán ở quán yakitori[13] buổi tối, xưng là Kichi. Có tiết kiệm bao nhiêu cũng hao hụt, bán lỗ thì lại quay về cái ổ của mình, nhìn cũng ra dáng hơn dân nghiệp dư.

Và không có đứa trẻ nào ở đây không bị nhuốm màu phong tình đó. Mùa thu, vào khoảng Niwaka[14], khi các geisha và người đánh trống biểu diễn ngoài trời, chúng chạy ra con đường lớn, bắt chước và học theo Rohachi và Eiki[15]. Hẳn mẹ của Mạnh Tử cũng phải ngạc nhiên với sức tiếp thu của chúng. Khi được khen giỏi, chúng càng thích chí, chạy quanh một vòng, bày trò bắt chước người lớn, một tay vắt khăn lên vai, miệng hát những bài ở khu làng chơi, trông thật quá già dặn so với tuổi thiếu niên mười lăm của chúng. Đến bài hát truyền thống của trường, chúng cũng vừa vỗ tay vừa chêm "gitsuchonchon". Ngày hội thao chúng cũng không chừa mấy bài hát của giới làng chơi. Chuyện dạy dỗ, bảo ban thật là nỗi khó khăn cho giáo viên ở đây khi có cả ngàn học sinh theo học khu học xá Ikueisha gần Iriya (dành cho học sinh giai cấp thấp). Học sinh mắt trắng dã chen chúc trong khu trường chật hẹp khiến giáo viên nhiều phen lúng túng. Nhưng ở khu này, nhắc đến "trường học" thì ai cũng nghĩ đến nó.

Ngày nọ, trong đám học sinh có đứa lanh lợi, cha làm lính cứu hỏa, không ai chỉ cũng biết đường nói "cha tao đứng trên cầu thang múa khai trương đó". Nó còn bắt chước điệu bộ leo lên cái hàng rào bằng tre chống trộm cho đám bạn xem. Trong đám, có đứa cha làm luật sư nghèo, nghe đồn không có giấy phép hành nghề, lên tiếng "vậy cha mày làm ngựa kiếng hả?" (người đứng làm ngựa để mua vui không phải trả tiền). Đứa nhỏ biết nói đúng tên nghề này có vẻ e thẹn, mặt còn con nít lắm. Đứa khác sống ở phòng riêng của người kỹ nữ mà cha nó chuyên phục vụ thì ăn mặc tươm tất với cái nón đồng phục có tua cùng bộ đồ tây, và thật buồn cười khi nó có biệt danh "câu ấm".

Trong đám trẻ đông đúc đó có thàng bé tên Shinnyo ở chùa Ryuge đầu tóc dày đen nhánh, chẳng biết để sống đến bao nhiêu tuổi, ống tay áo đen thui mực sau một ngày học. Không biết chuyện xuất gia với nó là thế nào nhưng nó là đứa ham học và là người kế thừa sự nghiệp chùa chiền của cha nó. Shinnyo luôn lặng lẽ nhìn bạn bè nghịch phá với vẻ khó chịu. Có lần nó phải nghe lời lũ bạn chơi ác, cột đuôi con mèo chết kéo lê rồi ném đá. Nhưng đó là chuyện lúc xưa. Bây giờ nó là đứa học giỏi nhất trường, có nói sai cũng không đứa nào cãi lại. Mười lăm tuổi với cái đầu hớt cụt như hạt dẻ, cao tầm thước, tên cúng cơm là Fujimoto Nobuyuki, phong thái trông khác hẳn với đám trẻ còn lại.

2.

Ngày hai mươi tháng tám, dịp lễ hội đền thờ Senzoku, hằng hà xe kéo, hàng rong xuất hiện ở phố, đông đúc kéo tràn cả hai bờ thành. Một đám tụi nhỏ thanh thiếu niên trong tư thế chuẩn bị sẵn sàng. Đầu óc nông cạn, nghe chuyện mất đầu hụt đuôi nên dù là trẻ con thì cũng không thể chủ quan với chúng. Tụi nó tìm mọi cách mặc yukata đồng loạt giống nhau khiến ai cũng phải dè chừng. Chúng tự xưng là nhóm Yokochou rồi bầu thằng quậy nhất ra làm thủ lĩnh. Nó là con trai của đội trưởng lính cứu hỏa, tuổi chừng mười sáu, kể từ khi thay cha đóng vai Kanabou trong lễ hội Niwaka, thằng nhóc trở nên kiêu ngạo hẳn. Obi tuột xuống dưới hông, hỏi đáp thì khịt khịt đầu mũi, ra chiều bất cần. Có người nói "nó mà không phải con đội trưởng thì đừng hòng...". Thằng nhóc dựa hơi cha, ngày càng được thể tung hoành theo ý mình, chẳng buồn nghe lời ai. Địch thủ của nó là thằng Shoutarou nhà Tanaka phố Omotemachi, nhỏ hơn nó ba tuổi nhưng là con nhà giàu lại đẹp trai nên không bị ai căm ghét. Choukichi học trường tư còn Shoutarou nó học trường công nên dù có hát bài hát truyền thống của trường thì bản mặt Shoutarou cũng ra vẻ vênh váo.

"Năm ngoái, năm kia nhờ có người lớn tham gia, với lại lễ hội ở đó cũng tổ chức hoành tráng hơn nên Choukichi này khó bề ra tay. Nhưng năm nay mà thua nữa thì ai cũng nghĩ thẳng Choukichi nhóm Yokochou này lúc nào cũng tự hào về sức khỏe hơn người chỉ là thùng rỗng kêu to. Bơi được hết hồ Benten cũng chủ yếu là người nhóm này. Nói về thể lực thì phe ta hơn hẳn nhưng về học vấn thì người bên nhà Tanaka đáng nể hơn. Tụi Tarouichi hay Sangorou nhóm Yokochou này cũng chỉ biết hậm hực trước sự thật đó. Hôm lễ hội hai ngày trước, cứ tưởng bên này thua rồi, sau một hồi ra tay loạn xạ, mặt thẳng Shotarou chịu một vết xước, còn Choukichi này cũng chấp nhận bị thương một

mắt một chân. Phải mà có Yasuke nhà làm đồ chơi thì đừng hòng tụi nó chịu hòa. Fujimoto phải giúp tôi!", gần chiều ngày mười tám, Choukichi vừa đuổi mấy con muỗi vo ve bên tai vừa từ ngoài vườn chùa Ryuge, nhẹ nhàng vào phòng Shinnyo rồi ló mặt ra kêu "Có Nobu ở đó không?".

- Có thể người ta cho tôi là quây phá, nhưng quả thật tôi căm lắm. Nobu nghe tôi nói đây, năm ngoái thằng nhóc tì nhỏ nhất nhóm tôi đấu mandou[16] với thằng nhóc nhóm Shoutarou nhưng giữa chừng tụi nó cứ hết đứa này nhảy ra đến đứa khác nhảy vào, phá nát bét cái mandou của thằng nhỏ, rồi còn đè nó tung lên cao. Một đứa la lên "hãy coi đây, tụi Yokochou kia", rồi cái thẳng con lừa nhà dango[17] cao to như người lớn ác miệng la to "đuôi, cái đuôi heo". Lúc đó tôi đang dính cứng với ông Senzoku, sau đó nghe kể lại định đi trả thù một trận thì bị ông ba chửi té tát phát tức điện rồi ngủ quên mất tiêu. Còn năm kia, anh cũng biết đó, đám thanh niên phố Omotemachi tập họp ở nhà bán bút lông quậy tưng bừng hay làm gì đó, lúc đó tôi đi coi thử thế là tụi nó lên mặt, đuổi như đuổi tà "Yokochou thì ở Yokochou đi". Tụi nó chỉ tiếp mỗi thàng Shouta, tức điện lên được. Y có tiền gì chứ hả? Cũng chỉ là thứ cho vay năng lãi mà thái đô hống hách. Mấy thằng loại đó, thà giết quách còn hơn để nó sống, vậy mới có ích cho xã hội hơn đó. Cho nên lễ hội lần này tôi nhất quyết phải quậy tới cùng để trả thù. Nobu à, đã là bạn rồi anh phải giúp tôi. Tôi biết là anh sẽ nói không được nhưng anh cứ lên lưng tôi cõng, tôi phải rửa hận cho phố Yokochou. Hừ, anh thử coi thẳng Shoutarou hách dịch bày đặt nói hợp ca bản gia bản gốc gì. Anh có chế tôi là thẳng học sinh lười trường tư thì anh cũng trường tư thôi, làm ơn đi, đi mà, anh cứ coi như ra tay giúp đỡ đứng phất đại van đặng giùm tôi. Tôi tức hết cả ruột gan đây nè. Lần này mà thua nữa thì coi như không có thẳng Choukichi này. Tôi sẽ rũ áo giang hồ.
- Nhưng tôi yếu lắm!
- Yếu cũng được!
- Tôi không phất cờ được đâu!
- Không phất được cũng không sao!
- Có tôi vô rồi thua thì sao?
- Thua cũng được, lúc đó coi như không còn cách nào khác, anh không cần làm gì

hết, chỉ cần anh vênh mặt xưng là người của nhóm Yokochou là tụi này phấn khởi rồi. Tụi tôi học hành không ra gì chứ còn anh học giỏi, tụi bên kia mà nói Hán ngữ hay đại loại gì đó thì anh cũng chơi Hán ngữ lại cho tôi. Aaa! vui quá đi mất. Anh mà đồng ý thì bằng sức cả ngàn người, Nobu à, cám ơn anh đó!

Thằng Choukichi tử tế với những từ ngữ lâu nay chẳng nói bao giờ.

Một đứa là con trai nhà lao động chân lấm tay bùn, với thắt lưng và guốc rơm bình dân, một đứa là cậu ấm ăn vận tử tế, áo khoác màu da thắt lưng heko[18] tím. Từ suy nghĩ cho đến lời ăn tiếng nói đều hoàn toàn khác nhau. Khi Choukichi lên tiếng khàn khàn gọi trước cổng chùa, vợ chồng hòa thượng đã lấy làm khó chịu. Tụi nó học cùng một trường nên khi Choukichi bị mấy đứa trường công mở miệng chê "trường tư này trường tư nọ" thì họ cũng đã không ưng trong bụng vì Nobu cũng sẽ bị ảnh hưởng. Họ vốn không ưa gì thàng Choukichi nên chẳng muốn dây dưa gì. Thàng Choukichi mà thua thì tội lỗi trút lên đầu thằng Shoutarou nhà Tanaka không ít. Dù có lý do phải trái gì đi nữa nhưng Shinnyo vẫn không thể từ chối nên đành:

- Vậy thì tôi sẽ vào nhóm của anh. Không phải tôi nói xạo chứ bên nào hạn chế gây sự, cãi nhau là sẽ thắng đó. Còn nếu bên kia gây chiến trước thì đành chịu. Mà lỡ có chuyện gì thì cỡ Shoutarou nhà Tanaka là chuyện nhỏ.

Nói rồi Shinnyo quên hẳn mình không có chút sức lực gì, kéo hộc bàn lấy ra con dao nhỏ Kokaji quà Kyoto cho xem. Choukichi nhìn chằm chằm rồi nói:

- Coi bộ bén quá ta. Mà bộ đến mức phải múa cả cái thứ nguy hiểm này sao?

3.

Mái tóc của nó nếu xõa ra thì chắc chắn dài chấm gót, được bới nhẹ lên cao, tóc trước dài phủ che chân mày. Kiểu bới đó gọi là shaguma[19], nghe cái tên có hơi đáng sợ nhưng đây là kiểu tóc đang thịnh. Cả con gái nhà giàu cũng làm theo kiểu này. Da trắng, mũi thanh tao, miệng tuy không nhỏ nhưng chúm chím nên không thấy xấu xí, nếu tách ra từng nét một thì thua xa mỹ nhân trong gương nhưng giọng nói cực kỳ nhỏ nhẹ, đôi mắt nhìn người đối diện luôn long lanh đáng yêu. Ăn bận gọn gàng, thanh nhã với chiếc yukata màu hồng cam có hình chim, bướm to bản, thắt lưng có lần kẻ nhuộm màu đen, gọn gàng nâng cao ngực áo. Chân mang đôi guốc đắt tiền làm bằng gỗ ướt mà ở đây chẳng mấy ai được thấy qua. Chỉ cần thấy cái

dáng đứng lau cánh tay trắng trẻo sau buổi tắm sớm là bọn thanh niên trong phố phải thốt lên "ba năm nữa muốn gặp lại". Đó là con bé Midori nhà Daikoku, chào đời ở Kishu, giọng nói hơi bị chớt nhưng nghe thật dễ thương, mà trước hết phải nói là tính tình đáng yêu đến mức không ai là không thích cả. Con nhỏ tay cầm túi đưng tiền nặng trịch, không phù hợp với con nít tí nào. Đó là đồ người ta tặng chị nó, một kỹ nữ cấp cao. Thâm chí Yarite, Shimou muốn lấy lòng chi nó còn cho tiền và bảo "Bé Mi nè, đi mua búp bê chơi đi" hoặc "tiền mua temari[20] nè". Nó nhận mà chẳng buồn tỏ vẻ biết ơn, cứ tự do thoải mái mua temari nhựa cho cả đám bạn gái cùng trường chừng hai mươi đứa. Hoặc có khi nó mua hết thảy đồ chơi ở nhà bán bút lông khiến cả đám ban mừng rỡ. Ây vậy mà hàng ngày nhìn cảnh nó tiêu số tiền mà với tuổi nó không thể làm ra, đã vậy không biết sau này lớn lên sẽ làm gì nhưng hai người làm cha mẹ nó cũng chưa bao giờ la mắng, chỉ biết dõi mắt nhìn. Hỏi "sao thấy ông chủ khu phố thương quý con bé vây?" thì họ trả lời không phải con nuôi cũng chẳng phải bà con thân thuộc. Chẳng qua lúc chị nó bán mình, cả nhà ba người theo lời rủ rê của ông chủ đến xem mặt chị nó nên đến vùng đất này kiếm kế sinh nhai. Bây giờ cả nhà ở ký túc xá, người mẹ phụ việc cho mấy cô kỹ nữ, người cha làm thư ký cho khu phố. Midori học trường nghệ thuật, còn lai thì tư do tùy thích. Nửa ngày ở phòng chi, nửa ngày đi chơi loanh quanh phố xá, ngó nghiêng đàn samisen, trống hay ngắm kimono có hoa văn màu sắc tím hay cam nó ưa thích. Hồi mới đến đây, nó mặc kimono có miếng lót cổ màu tím than bi bon con gái trong phố chọc "đồ nhà quê, đồ nhà quê" nên nó tức lắm, khóc ba ngày ba đêm liên tiếp. Bây giờ nó tự mình mời mọc bạn bè, nhắc đến mối hận trang phục quê mùa năm nào, bây giờ chẳng có ai dám nói trả lại nó.

- Ngày hai mươi này có lễ hội, tụi mình phải làm gì thật vui đi! Tụi bạn bám riết nó rủ rê.
- Muốn làm gì cũng được miễn sao hoành tráng là được. Tốn bao nhiều tiền cũng được, để tôi trả cho.

Như thói quen lâu nay, nó chẳng quan tâm đến tiền bạc. Tụi con nít khôn lanh hơn người lớn, chụp lấy cơ hội may mắn từ bà hoàng trong đám con nít đó.

- Làm trà quán đi, mượn chỗ ở đâu đó sao cho dễ nhìn người qua lại!

Một đứa nói thì có đứa khác gạt:

- Điên quá, nếu vậy thà làm kiệu hay hơn, làm sao cho giống cái kiệu thiệt chưng ở góc nhà Kabata á, nặng một chút không sao, chỉ cần vác lên khiêng vòng quanh hò dô hò dô.

Một thẳng quấn khăn ngang đầu, ngay bên cạnh, thì nói.

- Vây thì tụi tôi chán lắm!
- Nếu chỉ mấy người giỡn hớt um sùm thì Midori đâu có thấy hay ho gì.
- Sao phải nghe lời mày chứ?

Bọn con gái phản ứng rồi ngồi ỳ ra. Thẳng Shouta nhà Tanaka hấp háy đôi mắt dễ thương.

- Hay là chiếu phim, chiếu phim đi. Chỗ tôi còn một chút, nhờ Midori mua phần thiếu, làm ở nhà bút lông đó, tôi sẽ quay máy, cho thẳng Sangorou bên Yokochou lồng tiếng. Midori à, làm vậy đi!
- Ùa, cái đó hay đó, San mà lồng tiếng thì chắc chắn không ai nhịn được cười đâu, mà sẵn tiện chiếu luôn cái mặt đó nhe.

Thế rồi Shouta lãnh phần mua vật dụng còn thiếu, nó chạy vòng quanh toát cả mồ hôi hột. Ngày mai là lễ hội bắt đầu rồi, tiếng đồn lan đến tận Yokochou.

4.

Ngay cả nơi không thể thiếu âm sắc của samisen hay nhịp trống gõ như khu Yoshiwara này thì lễ hội vẫn là một dịp đặc biệt. Trừ hôm Torinoichi ra thì đây là dịp một năm chỉ có một lần để họ vui chơi phô trương. Nào ngài Mishima, đến ông Onoteru đều là chỗ hàng xóm nhưng vẫn có ý cạnh tranh nhau. Cũng vì vậy mà Yokochou và Omotemachi rủ nhau in tên phố lên áo yukata vải sợi maoka đồng phục. Có đứa chê hoa văn không đẹp bằng năm ngoái. Một đứa với miếng vải dài vắt vai để cột ống tay áo được nhuộm màu vàng đậm của hoa dành dành, tuổi chừng dưới mười bốn, mười lăm, ôm một đống đồ chơi lỗn ngồn nào daruma[21], mimidzuku[22], inuhariko[23] đến khoe. Có hẳn một đứa đứng ra đếm "bảy", "chín", "mười một cái". Tụi nhỏ bỏ chân trần, đeo mớ lục lạc trên vai lắc qua lắc

lại. Thằng Shouta nhà Tanaka khác hẳn đám bạn, mặc áo có in gia huy, cái cổ trắng choàng một cái khăn xanh đậm dài phủ bụng, ra dáng xuất thân từ tầng lớp khác. Dấu cổ áo nổi bật cùng cái thắt lưng xanh lam bằng vải chirimen cao cấp nhìn thật bắt mắt. Đằng sau cái khăn quấn đầu giắt một cành hoa của gian hàng rong ở lễ hội. Tiếng guốc gõ ran ngoài khu lễ hội nhưng nó không nhập chung với đám bạn đang múa hát mua vui. Đêm đầu tiên của lễ hội trôi qua bình an.

Hôm nay trời cũng đã về chiều, bọn nhỏ tập trung ở nhà bán bút lông chừng khoảng mười hai đứa, chỉ có Midori còn chưa đến vì bận trang điểm. Thẳng Shouta sốt ruột cứ chạy ra chạy vô cổng "chưa đến hả? Chưa đến hả?" rồi sai thẳng Sangorou chạy đi kêu - Mày chưa đến nhà Daikoku lần nào hả? Chỉ cần đứng ngoài vườn kêu "Midori" là trong nhà sẽ nghe, mau đi đi, mau lên!

Sangorou nói:

- Vậy tao đi gọi nhe. Để đèn ở đây thì chắc không ai vô lấy trộm đâu nhưng Shouta cũng canh chừng giùm nhe.

Trong lúc nó còn đang nhì nhằng thì thẳng Shouta nhỏ tuổi hơn nạt:

- Cái thằng này, thay vì nói thì đi mau đi!
- Ôi cha, đến rồi, Jirosaemon! Bây giờ chắc phải chạy kiểu thần Idaten quá, tức là vầy chắc?

Điệu bộ của thàng Sangorou buồn cười khiến đám con gái cười vang. Cũng chẳng có gì lạ, thàng Sangorou dáng người mập mạp, lại thấp chũn, cái trán dồ cùng cái cổ ngắn cũn, nhìn nghiêng thì cái mũi nó to đùng như trán sư tử. Nó còn có biệt danh "Sangorou hô". Da dẻ đen thui nhưng ánh mắt nó ngời vẻ hạnh phúc của đứa con được cha mẹ thương yêu, mỗi khi cười nhìn nó như thần tài bịt mắt. Nó là một đứa nhỏ ngộ nghĩnh, ngây thơ, nhà nghèo nên mặc cái áo yukata vải awa rẻ tiền, nhưng nó sĩ diện đi nói với đám bạn không rành chuyện nhà mình là do không kịp chuẩn bị áo đồng phục. Nó là con đầu trong nhà sáu anh em, cha làm phu kéo xe chạy cật lực thì cũng được năm mươi căn. Nhưng tiền vào nhà khó như gió vào nhà trống, nó bắt đầu là cánh tay đắc lực phụ kiếm tiền cho gia đình từ năm mười ba tuổi. Năm ngoái, nó đã phải đi làm cho nhà in ở Namiki nhưng vì cái tật lười nên chừng mười ngày đã thở hắt, chẳng việc nào kéo dài được một tháng. Từ tháng

mười một đến khoảng mùa xuân, nó ngồi thắt kiện, mùa hè thì phụ nhà bán đá bào. Giọng nói của nó ngồ ngộ nên câu khách rất giỏi, khiến người ta cũng quý mến nó. Năm ngoái, từ dạo ra quán dịp Niwaka, tụi bạn khó chịu gọi nó là "mannencho". Sangorou có cái may là ai cũng biết nó làm hề nên chẳng ai ghét bỏ gì nó. Không ít lần cha con nó mang ơn nhà Tanaka. Tuy lãi suất không rẻ gì nhưng không có tiền vay thì càng không ổn nên nó không muốn làm phật lòng chủ nợ. Hễ Shouta gọi đến khu phố Omotemachi chơi thì nó cũng không thể từ chối. Nói cách khác, thân nó sinh ra và lớn lên ở phố Yokochou, khu đất nhà nó ở là của chùa Ryuge mà nhà chủ là cha mẹ của Choukichi, nên nó cũng không thể làm trái ý họ. Thằng Sangorou rất khổ tâm khi phải làm "tay sai" cho họ do hoàn cảnh gia đình như vậy.

Shouta ngồi xuống thềm cửa hiệu bút lông, khẽ hát một bài tình ca trong lúc chờ đợi, nào ngờ bị mọi người cười chọc quê. Hai tai nó đỏ bừng, giả vờ lớn tiếng gọi "mọi người lại đây" cho đỡ quê. Vừa lúc đó, "Shouta, sao không về ăn cơm? Ham chơi gì đến nỗi gọi từ nãy đến giờ mà cũng không nghe. Mấy đứa chút nữa lại chơi nhe. Thôi, chào mọi người và bà chủ đi". Thẳng Shouta không dám đáp trả bà ngoại, cứ thế đi theo về. Bọn trẻ ở lại tự nhiên chùng xuống, số người chẳng thay đổi gì mấy nhưng không có nó, cả người lớn cũng thấy buồn. Nó không nói giỡn như kiểu thẳng Sangorou, nhưng nhờ cái vẻ dễ thương của một thẳng con trai nhà giàu nên nó được mọi người yêu quý.

- Bà có thấy bà thẳng Shouta lôi thôi không? Đã sáu bốn rồi mà bới cái đầu thấy ghê. May là không thoa phấn trắng.
- Bả đã nựng con mèo rồi thì có ai chết cũng mặc xác.
- Kiểu người đó đi đâu cũng chỉ biết có tiền.
- Mà tôi phục sát đất cái cách bả khiến người ta nghe lời. Nghe đâu mấy cái nhà bự trong phố cũng phải vay của bả đó.

Hai, ba người phụ nữ đứng ngoài đường cái bàn tán gia sản nhà người.

5.

"Nửa đêm dài đau khổ chờ đợi, đó là tình yêu" [24]. Chiều mùa hè gió thổi mát rượi. Midori vừa đi tắm để xua cái nóng ban trưa, đứng trước gương chuẩn bị cho

lễ hội. Mẹ nó vén gọn mái tóc của con rồi đứng lên ngồi xuống ngắm đứa con xinh đẹp của mình. "Để mẹ sửa lại chỗ phần bị bay". Cô bé mặc bộ yukata xanh lam, từ lúc buộc chiếc obi bản nhỏ màu đồng cho đến lúc đặt đôi guốc lên tảng đá ngoài vườn phải mất khá nhiều thời gian. Thẳng Sangorou sốt ruột hỏi "Xong chưa? Xong chưa?", hết đi quanh năm lần bảy lượt lại ngáp dài chán chường, để mặc lũ muỗi vo ve sau gáy và trước trán. Đến lúc nó chịu hết nổi thì Midori xuất hiện. Nó lật đật nắm tay áo Midori lôi đi "mau đi thôi" thì bị Midori mắng "Tôi thở không ra hơi đây. Tôi không biết đâu, đi trước một mình đi". Thế là thằng nhỏ đành quay về hiệu bút lông trước, lúc đó Shouta vẫn còn đang ăn cơm tối.

- Chán quá đi, không vui gì hết. Cậu ta không đến thì có chơi chiếu phim cũng không có gì vui. Bác ơi, bác không bán bản gỗ xếp hình sao? Jurokumusashi[25] hay gì cũng được, không có gì để chơi cháu không chịu nổi.

Midori rầu rĩ ngồi xuống mượn cái kéo rồi cùng cắt linh tinh với tụi con gái. Bọn con trai vây quanh Sangorou ôn mấy bài hát Niwaka. Bọn trẻ con có trí nhớ tốt nên dù là bài hát từ năm ngoái, hay năm kia, chúng nó cũng không hề sai nhịp. Thình lình nghe tiếng ồn ào của chừng mười người, chưa kịp hỏi "chuyện gì vậy ta?" thì đám người đã vậy kín cổng. Có tiếng hỏi "Sangorou có đó không? Mau ra đây, mau lên!". Nghe tiếng Bunji nhà làm tóc nên Sangorou không mảy may nghi ngờ, nó nhảy ra ngoài hiện thì "Mày nhớ nghe, thẳng hai mặt! Tụi tao không tha cho thẳng nào làm xấu mặt Yokochou". Chưa kịp nhìn ra ai thì thẳng Choukichi đã cho nó một đấm ngay mặt "mày dám giỡn mặt hả, đừng có hối nhe". Sangorou hết hồn tính đường bỏ chạy thì bị đám người phố Yokochou túm chân kéo lại "đánh cho thẳng Sangorou chết luôn", "kêu thẳng Shoutarou ra đây", "đồ con sâu, đừng có chạy", "đồ con lừa nhà dango, đừng tưởng tui tao bỏ qua". Chúng gây náo loan cả lên, lồng đèn treo ngoài cổng nhà bán bút cũng bị đập phá không thương tiếc. "Đập phá đèn nguy hiểm quá đi. Không đánh nhau nữa", bà chủ quán lên tiếng can chúng cũng chẳng buồn nghe. Chừng khoảng mười bốn, mười lăm đứa vừa phất cờ đại van đăng vừa thuận tay đập phá. Chúng cứ thế mang guốc rơm giẫm lên thềm, không thấy kẻ thù là thẳng Shouta đâu, "giấu nó ở đâu, trốn đâu rồi, mày không nói hả, không nói hả? Tưởng không nói là được hả?", chúng vây quanh Sangorou, kẻ đấm người đạp. Midori tức giận đứng ra can:

- Mấy người định làm gì San hả? Muốn gây sự với Shouta thì đi kiếm Shouta đi, chẳng có ai giấu giếm gì hết á. Có Shouta ở đây đâu! Đây là chỗ tụi tôi chơi, mấy người đừng hòng đụng một ngón tay nào vô. Choukichi! Anh quá lắm. Tại sao đánh

San chứ, đánh vậy chưa hả thì giỏi đánh tôi đi, để tôi làm đối thủ cho anh đánh nè! Bác đừng cản cháu!

Nói rồi nó tiến lên thì "con nhỏ này lớn tiếng nói gì vậy? Đồ ăn theo chị gái chứ ngon lành gì", Choukichi từ phía sau đám bạn tiến lên. "Đối thủ của mày là cái này nè", dứt lời nó xách chiếc guốc dính bùn ném vào Midori, chiếc guốc bay ngay vào trán con nhỏ không trật đi đâu. Mặt Midori trắng bệch, nó sấn tới thì bị bà chủ quán ôm chặn lại.

- Chống mắt lên mà coi, tụi tao có nhà Fujimoto chùa Ryuge, muốn trả thù thì cứ việc, đồ điên, đồ con sâu, đồ liễu yếu đào tơ, tụi tao sẽ chờ mày đó, lo mà cẩn thận với bóng tối khu Yokochou đi.

Nói rồi tụi Choukichi hất Sangorou xuống nền. Vừa lúc có tiếng chân người đến, ai đó đã báo cảnh sát. "*Biến thôi*", Choukichi ra hiệu rồi cả đám nhanh chân chạy trốn tứ tán, có đứa chạy bọc ngõ sau. Sangorou hậm hực, tức tối:

- Thằng Choukichi, thẳng Bunji, thẳng Ushimatsu chết tiệt, sao không giết tao luôn đi, không giết tao chết à, tao là Sangorou bộ dễ chết sao? Tao mà có chết cũng làm ma theo ám tụi mày, mày nhớ đó, Choukichi!

Nó òa khóc tức tưởi, nước mắt lã chã, toàn thân ê ẩm, ống tay áo rách bươm, vai và lưng đầy bùn đất. Bà chủ quán có muốn can cũng không được, giờ đây chỉ biết quắn quýu ôm kéo nó vào, xoa lưng phủi đất cát "ráng nhịn đi, ráng nhịn đi. Tụi bên kia dù sao cũng đông người hơn, đằng này toàn chân yếu tay mềm, người lớn cũng không lại mà. Thua là cái chắc rồi. May là không sự gì. Nhưng lát nữa tụi nó phục sẵn cũng nguy hiểm. Nhờ cảnh sát đưa về đến nhà cho yên tâm. Đi đường này đây ạ", bà nói với viên cảnh sát. "Đây là công việc mà, nào, để tôi đưa về", nói rồi viên cảnh sát nắm tay Sangorou nhưng nó nói "không sao đâu, không cần đưa đâu, cháu tự về được". Viên cảnh sát cười nhẹ, xoa đầu nó "cháu về một mình không an toàn đâu. Không có gì phải sợ chú cả, chỉ là đưa cháu về nhà thôi mà. Đừng lo gì cả". Thằng nhỏ thu người, "cha cháu mà biết đánh lộn thế này thể nào cũng chửi. Thằng đầu đàn lúc này là nhà chủ mà nên...", "Vậy thì đưa đến cổng thôi, chú sẽ không làm gì để cháu bị la đâu". Nó đành theo viên cảnh sát về một đoạn, đến góc phố Yokochou, nó giựt tay khỏi viên cảnh sát, co giò chạy một mạch.

- Lạ quá, trời nắng đổ lửa vầy không lẽ có tuyết rơi? Midori mà không thích đi học thì chắc có chuyện gì bực mình lắm đây. Con không muốn ăn sáng thì để tí nữa mẹ gọi sushi. Cũng đâu có sốt mà đổ tại bị cảm. Chắc là hôm qua mệt quá chứ gì. Để mẹ đi thăm đền ngài Tarou cho, con cứ nằm nghỉ đi!

Mẹ nó đã nói vậy nhưng Midori vẫn lắc đầu:

- Con đã hứa với chị là đi khấn để cầu may cho chị rồi, để con đi. Cho con ít tiền lẻ.

Nói rồi nó chào "con đi đây" và ra khỏi nhà. Midori rung chuông bằng sợi thừng bện chặt, chấp tay khấn vái. Chẳng biết nó khấn gì mà vòng đi hay về, đầu nó cứ gục gặc ra chiều suy nghĩ. Nhìn thấy bóng Midori băng qua mấy cánh đồng từ xa, Shouta cất tiếng gọi rồi chạy lại gần, nắm lấy ống tay áo con nhỏ.

- Midori à, tôi xin lỗi vụ tối hôm qua!

Midori trả lời:

- Có gì mà anh phải xin lỗi?
- Nói vậy chứ cũng tại tôi bị tụi nó ghét, dù sao cũng là đối thủ của tôi. Phải mà bà tôi không gọi thì tôi đâu có về và thẳng Sangorou đâu có bị đánh. Sáng nay tôi đến chỗ nó, nó cũng còn tức lắm. Tôi nghe kể lại thôi cũng tức phát điên. Nghe nói là thẳng Choukichi còn ném guốc vào đầu Midori nữa hả. Thẳng đó thiệt quá đáng lắm. Midori à, đừng hiểu lầm tôi nhe. Không phải tôi biết trước rồi bỏ chạy đâu. Tôi ăn cơm xong định chạy ra liền thì bà tôi lại hối đi tắm. Tụi nó gây sự lúc tôi không có ở đó mà. Tôi thật sự không biết gì hết!

Nó cứ xin lỗi rối rít như thể mọi tội lỗi là của mình.

- Có đau không?

Nó vừa hỏi vừa nhìn trán Midori thì con nhỏ nhoẻn miệng cười.

- Gì chứ? Có đau đớn gì đâu. Shouta không được nói cho ai biết là tôi bị Choukichi ném guốc đó. Lỡ xui mà mẹ tôi nghe được thì tôi sẽ bị la. Ba mẹ tôi chưa hề đánh lên đầu tôi cái nào, vậy mà Choukichi ném guốc bùn đất không vào đầu chẳng khác nào tôi bị chà đạp!

Nói rồi nó quay mặt đi, cử chỉ thật đáng yêu. Shouta nói:

- Tha cho tôi đi, mọi việc đều do tôi. Cho nên tôi xin lỗi mà. Vui lên giùm tôi đi có được không? Midori mà giận thì tôi chán lắm.

Cũng vừa đến gần nhà, Shouta nói:

- Midori ghé nhà tôi chơi không? Không có ai ở nhà hết á. Bà tôi đi thâu tiền cả ngày nay. Có mình tôi ở nhà buồn lắm. Lần trước tôi có nói cho Midori coi tranh ukiyoe khắc gỗ đó. Ghé nhe. Có nhiều thứ lắm.

Nói rồi nó nắm tay áo không buông nên Midori im lặng gật đầu. Cổng ngoài vườn trông thật lặng lẽ. Bên trong không rộng lắm nhưng hoa cỏ được sắp xếp, xén tỉa gọn gàng. Mái hiên treo một quả chuông gió cùng bụi dương xỉ, đây là món quà Shouta mua hôm tháng Hai. Những ai không biết chuyện thì nghiêng đầu lấy làm lạ khi thấy cái nhà giàu nhất phố này vậy mà chỉ có hai bà cháu với nhau. Khắp nơi trong nhà đều được khóa kín kẽ lạnh lẽo. Cửa nhà treo lủng lẳng một ổ khóa thật to nhưng quanh khu nhà liền kề này, chẳng ai có ý dòm ngó gì cả.

Shouta vào nhà trước, dọn chỗ thoáng gió rồi lấy tấm nệm lót ngồi, mời "ngồi đây đi" trông thật ý tứ, già dặn so với cái tuổi mười ba của nó. Nó lấy mấy bức tranh khắc gỗ được để lại từ xưa ra khoe bạn, khi được khen nó sung sướng ra mặt:

- Midori à, để tôi cho coi cái hagoita[26] hồi xưa. Đây là của mẹ tôi được nhà chủ tặng lúc còn làm công. To ghê không, mặt người ta lúc xưa cũng khác bây giờ ha. Phải mà mẹ tôi còn sống thì hay biết mấy. Mẹ tôi mất lúc tôi ba tuổi, ba tôi thì còn nhưng về nhà ông bà ở quê rồi. Nên giờ tôi chỉ có bà ngoại. Ghen tỵ với Midori ghê đó!

Nó nhắc đến ba mẹ thì bị Midori nói:

- Ướt hết tranh bây giờ, con trai không được khóc!

- Chắc tôi là người yếu đuối, có lúc tôi nhớ lại đủ thứ chuyện. Mùa này không sao chứ đêm trăng mùa đông, hễ đi thu tiền quanh phố, đến bờ đê là tôi khóc không biết bao nhiêu lần. Gì? Không phải khóc vì lạnh. Vì sao tôi cũng không biết nữa nhưng tôi cứ nghĩ đủ thứ chuyện. À, từ năm kia tôi cũng đi thâu tiền trả theo giờ, bà tôi già rồi nên đi thâu buổi tối cũng nguy hiểm. Mắt bà lại mờ nên đóng dấu cũng bất tiện. Hồi nào đến giờ cũng có thuê mấy người nhưng bà tôi nói họ coi thường bà già, con nít nên không làm theo ý mình. Bà nói đợi tôi lớn chút nữa sẽ cho mở hiệu cầm đồ và mong đến ngày tôi treo bảng hiệu Tanaka lên lắm. Không theo y chang như ngày xưa cũng được. Người ngoài nói bà tôi keo kiệt chứ thật ra ki cóp cũng là để cho tôi nên tôi thấy tội bà lắm. Cũng biết mấy nhà mắc nợ phố Toorishin đáng thương lắm, nhưng họ nói xấu bà. Cứ nghĩ đến là tôi trào nước mắt. Đúng là tôi yếu đuối quá. Sáng nay đi đến nhà Sangorou, nó bị đau mà cũng không cho ông ba biết, cứ thế đi làm. Thấy vậy tôi đâu mở miệng đòi tiền được. Con trai mà khóc thì chẳng phải kỳ sao? Bởi vậy tôi bị bọn du côn Choukichi coi thường hoài.

Sắc mặt bối rối, nó kể điểm yếu của mình, ánh mắt nhìn Midori thật dễ thương không lời nào tả được.

- Hôm lễ hội, anh mặc đồ đẹp lắm. Tôi mà là con trai thì cũng muốn mặc thử!

Nhận lời khen từ người mình mong đợi hơn hết, nó mừng rơn.

- Cái gì? Tôi á? Midori mới đúng là đẹp chứ. Ai cũng nói Midori còn đẹp hơn cả mấy chị Omaki trong phố. Midori mà là chị tôi thì không biết tôi vênh váo cỡ nào. Đi đâu tôi cũng sẽ đi theo mà hất mặt lên trời. Nhưng tôi chẳng có anh chị em gì hết nên đành chịu thôi. Nè Midori, lần tới tụi mình chụp hình chung không? Tôi mặc đồ giống hôm lễ hội, Midori mặc bộ kimono vải chirimen[27] mỏng đó. Chụp ở hiệu Kato khu Suidoujiri đi, cho thẳng nhà chùa Ryuge tức chơi. Thiệt đó, thẳng đó chắc chắn tức điên cho coi, tức xanh mặt là cái chắc, chắc chắn luôn, xanh chứ không phải là đỏ đâu. Hay là nó sẽ cười tụi mình, có cười cũng không sao. Ông Katou mà chụp phóng to treo lên bảng hiệu thì hay quá. Midori không thích hả? Chứ sao làm cái mặt gì xấu xí quá.
- Chụp xấu thì sẽ bị anh ghét sao?

Midori nói rồi cười phá lên, giọng cười lảnh lót đủ biết là nó đã vui vẻ trở lại.

Buổi sáng mát lành đã trôi qua, trời nắng nóng lên hẳn.

- Shouta, tối gặp lại nhe. Đến nhà tôi chơi thả đèn, bắt cá, cái cầu ở ao cá đã sửa rồi nên không sợ nữa!

Midori ra về, để lại thẳng Shouta nhìn theo vui sướng "sao mà đẹp quá đi".

7.

Shinnyo nhà chùa Ryuge, Midori nhà Daikoku, cả hai đứa đều học ở trường Ikueisha. Cuối tháng tư, khoảng mùa hoa sakura rụng, cây bắt đầu thay lá mới, hoa fuji khoe sắc, trường tổ chức hội thao ở bãi cỏ Mizunoya. Nào kéo co, ném vòng, nhảy dây, đủ các trò chơi náo nhiệt kéo dài cả ngày khiến mọi người quên cả thời gian. Thật khác với tính cách nhỏ nhẹ vốn có thường ngày, Shinnyo sẩy chân vấp vào gốc thông bên bờ ao nên chống tay xuống đất khiến ống tay áo khoác dính đầy bùn đất trông thật dơ bẩn. Midori tình cờ đi ngang, thấy vậy liền lấy chiếc khăn hồng của mình ra, "lấy cái này lau đi" thì bị đám bạn nhìn thấy, nổi cơn ghen tỵ, nhao nhao trêu chọc: "Thằng Fujimoto con nhà chùa mà dám đứng nói chuyện với con gái, lại còn sung sướng ra mặt, thấy mà ớn. Con Midori chắc là sẽ làm vợ thằng Fujimoto rồi, bà chủ chùa Daikoku, hahaha".

Shinnyo vốn rất ghét mấy trò chọc ghẹo người khác như vầy, thường thì nó không tham gia và quay mặt đi chỗ khác, huống chi bây giờ bị người ta nói thì làm sao chịu nổi. Kể từ đó nó rất ngại khi nghe nhắc đến tên Midori, trong bụng đánh lô tô sợ tụi bạn lại khơi lại chuyện cũ. Nó khó chịu không biết để đâu cho hết, nhưng đâu thể trút bực vào ai, nên nó cố giả vờ như không biết gì, thủ thế, làm mặt lạnh lùng khi bị ai đó hỏi han, đại khái lúc nào cũng nói không biết cho xong chuyện. Mỗi lần gặp nhau, mồ hôi nó toát cả sống lưng mà trong lòng lại thấy buồn bã vô hạn. Midori hoàn toàn không nhận thấy điều đó, lúc đầu nó cứ bắt chuyện thân thiện "anh Fujimoto, anh Fujimoto". Trên đường đi học về, nó đi trước mà bắt gặp một cành hoa lạ bên vệ đường thì thể nào cũng chờ Shinnyo đi sau đó. "Hoa nở đẹp mà cành cây cao quá, tôi không với tới, anh Nobu cao nên chắc là tới đó, anh làm ơn hái giùm tôi đi", nó đưa mắt nhìn Shinnyo trong đám bạn. Shinnyo không thể phủi tay làm lơ, nhưng cũng ngại xung quanh xỏ xiên, nó kéo cành cây gần nhất xuống, lật đật co chân lên bẻ rồi vội đưa như ném vào người Midori, sau đó bỏ đi một nước. Midori cũng có lúc bỏ qua, chỉ nghĩ thái độ thật khó ưa, nhưng

mấy lần như vậy thì nó thấy như bị chơi xỏ. "Với người khác đâu có vậy, chỉ với mình là khó chịu, hỏi gì cũng chẳng trả lời, đi bên cạnh thì lảng đi chỗ khác, bắt chuyện thì bị giận, ậm ừ đến phát chán, chẳng biết làm sao cho vui vẻ". Người khó chịu như vậy nó muốn mắng cho bõ ghét. Không phải chỗ bạn bè nó đã không thèm hỏi tiếng nào. Dần dần Midori không biết làm sao để Shinnyo vui vẻ, nó không quan tâm nữa. Không có việc gì thì dù có đi chạm mặt nhau nó cũng không thèm nói gì, có gặp nhau giữa đường nó cũng không cố ý chào hỏi, giữa hai đứa tự lúc nào có một con sông lớn vắt ngang, chẳng tàu bè qua lại. Hai đứa đi hai bên bờ sông với những tâm tư riêng.

Kể từ hôm sau lễ hội, Midori tuyệt nhiên không đi học, đương nhiên là chưa hết mắc cỡ với vết guốc trên trán. Vết dơ có thể rửa được nhưng nỗi ấm ức trong lòng thì không tài nào xóa sạch. Dù là phố Omotemachi hay Yokochou gì thì cũng chung một trường, có khác gì nhau, sao lại phân biệt mà đem kiêu hãnh vào đây. Nó nghĩ mình là con gái, dù sao cũng yếu đuối đấu không lại rồi. Buổi tối hôm đó thật sự không cân sức. Ai cũng biết thằng Choukichi phá phách cỡ nào rồi nhưng nếu không có Shinnyo đứng sau chống lưng thì chưa chắc nó dám náo loạn phố Omotemachi như vây. Trước mặt người khác thì tỏ vẻ rut rè, ngoạn ngoặn nhưng sau đó là cầm đầu giất dây thì chắc chắn đó là trò của Fujimoto. Cho dù học lớp trên đi nữa, học giỏi đi nữa, là ông chủ nhỏ của chùa Ryuge đi nữa thì Midori nhà Daikoku này cũng có mượn tờ giấy nào đâu mà phải chịu thái độ như vậy, phải bị gọi này nọ như vậy. Không biết chùa Ryuge nổi tiếng thế nào chứ chị mình ba năm nay thân với ông Kawa ngân hàng, nhà Yone chứng khoán. Hay ông nghị Chii sẵn sàng chuộc lai chi nhưng chi không ưng lắm nên từ chối đó thôi. Mấy người đó đều là người có tiếng nói trong xã hôi. Nếu cho là xao thì cứ thử hỏi đi, Daikoku này mà không có Omaki chi mình thì cái tửu lầu đó u ám cỡ nào? Cho nên ông chủ không bao giờ nặng lời với cha mẹ và cả mình đây. Có lần mình chơi đá kiện, lỡ làm bể bức tượng bằng sứ để ở góc nhà, vậy mà ông chủ đang uống rượu ở phòng bên cạnh cũng chỉ nói một câu "Midori nghịch quá nhe" rồi thôi chứ chẳng nói nặng một tiếng. Người khác mà làm thì làm gì có chuyện đó. Mấy cô phục vụ ghen tức đến xanh mặt. Tội lỗi của nó được bao che bởi cái bóng của người chị. Mình ở khu ký túc của Daikoku để canh nhà chứ chị mình là Omaki, đâu phải hàng để bọn Choukichi nói năng lỗ mãng. Không ngờ bị câu chủ nhỏ chùa Ryuge chơi xấu nên nó thấy đi học không còn gì vui nữa. Midori tức tối bẻ bút, quặng mực, cả sách vở, bàn tính soroban cũng không màng, nó cũng chẳng buồn giao du với đám bạn thân nữa.

Khác với sự huyên náo của đêm hôm trước là nỗi buồn của những chuyến xe chở những giấc mơ không dứt trong buổi sáng ly biệt. Có người kéo sụp mũ để tránh ánh mắt thế gian, có người quấn khăn che mặt. Có người nhớ lại cảnh lưu luyến lúc chia tay mà không nhịn được vui sướng, cười toe toét. Đoạn đường Sakamoto luôn cần sự cẩn thận trước đoàn xe chở rau trái đi chợ sớm qua lại tấp nập nguy hiểm. Đoạn đường cho đến góc đền thờ Mishima thường dành cho khách làng chơi sau những cuộc vui mê muội. Có người bạo miệng nói những người như vậy chẳng đáng tôn trọng cho dù ngoài xã hội họ đáng kính cỡ nào.

Cũng có lúc con gái đáng quý hơn con trai. Cô con gái nhà Youka đã may mắn không cần đến lúc phải ca bài "Trường hận ca"[28]. Quanh đây đã có nhiều "nàng tiên ánh trăng"[29] ra đời. Người đẹp tên Yuki có tài ca múa nay chuyên phục vụ cho Gozensama ở khu kỹ nữ Tsukiji hỏi với vẻ kênh kiệu như thể được sinh ra trong nhung lụa từ bé "cây gì làm ra gạo?". Lúc đầu người đẹp cũng chỉ là hạng lông bông lấy trò hanagaruta làm nghề tay trái. Nhưng nếu ra khỏi con phố thì cũng sẽ bị quên lãng ngay. Trường hợp thứ hai là con gái út nhà thợ nhuộm, bây giờ được gọi là Kokichi, một tuyệt thế giai nhân, làm ở quán Shintatsuya phố Senzoku. Tiếng đồn lan rộng khắp nơi.

Trong những tiếng đồn đại không dứt thì những người thành công cũng chỉ là các cô gái, đám con trai như mấy con chó sực sạo bới rác. Chúng có mặt ở đó thì cũng bị xem là đồ bỏ đi. Đám con trai bình bình, chừng mười bảy, mười tám - đô tuổi hung hặng, tu thành nhóm năm, bảy đứa, khăn nhét ngang hông. Thẳng đầu đảng có biệt hiệu nghe rất kêu. Chúng sử dung khăn lau mồ hôi và đèn giấy giống nhau. Rồi chẳng mấy chốc chúng sẽ biết cách đổ xí ngầu, đùa cợt tron tru cho xem. Đứa nào chăm chỉ lắm thì cũng chỉ tập trung làm việc của gia đình vào ban ngày, sau buổi tắm chiều chúng tập trung lại, chân kéo lê đôi guốc, mặc kimono phanh ngực. Thấy cô gái nào mới ở quán nào là "giống nhỏ bên nhà bán chỉ ở Kanasugi nhưng mũi tẹt hơn" v.v... trong đầu chúng chỉ toàn mấy chuyện ngắm nghía, bình phẩm con gái. Chúng lang thang hết nhà này đến nhà nọ, xả tàn thuốc và giấy hỉ mũi lung tung. Ngay cả mấy gia đình vô can cũng xem chúng là một vấn nạn của địa phương. Trong khi đó, hãy xem sức mạnh của đám đàn bà con gái ngoài cổng chính khu phố Yoshiwara. Khu phố náo nhiệt quanh năm, trò tiễn đăng tuy không còn thịnh nữa nhưng đám con trai vẫn bị lôi cuốn bởi âm hưởng của tiếng guốc người con gái dẫn khách trong trà quán. Âm thanh trộn lẫn với tiếng nhạc ca vũ bên trong. Nếu có hỏi

những người đến đó họ mong chờ điều gì thì câu trả lời là "chiếc áo choàng trễ nải, cổ áo đỏ, kiểu tóc shaguma cùng đôi mắt long lanh, nụ cười với đôi môi tô vẻ kỹ càng". Khó nói đâu là đẹp nhưng vào chốn hoa lệ này họ được tôn kính. Thật khó để hiểu câu trả lời nếu chỉ đứng từ xa. Cứ như vậy mà sống ở đây quanh năm thì việc từ sáng đến chiều, áo trắng hóa thành áo tím hay hồng cũng là điều dễ hiểu.

Vì vậy, trong mắt Midori, đàn ông con trai không có gì đáng sợ cũng như việc nó là con gái nữ nhi cũng không có gì đáng khinh rẻ. Ngược lại nó nghĩ cái ngày khóc tiễn chị xa quê cứ như một giấc mơ. Nhờ vậy mà chị nó có thể báo hiếu cha mẹ, thật đáng ngưỡng mộ làm sao. Midori không hề hay biết nỗi buồn, sự khổ tâm mà chị nó phải chịu đựng khi trở thành một kỹ nữ đắt hàng. Nó thích thú lắng nghe tiếng chuông mời khách, và cả những ngón nghề trong việc làm đẹp lòng khách lúc ra về bằng cách xoa bóp. Và thật đáng buồn làm sao khi ra đường, Midori cũng chẳng biết mắc cỡ khi nói những từ học được từ khu phố làng chơi đó. Tính tuổi ta đã là mười bốn, ôm búp bệ không khác gì tiểu thư con nhà giàu. Những gì học được ở trường như nữ công gia chánh này nọ chỉ như nước đổ lá môn. Từ sáng đến tối nó chỉ toàn nghe những lời bàn tán của khách xem ai được ưa chuông, hoặc làm chân sai vặt đem trang phục hoặc mền gối cho những ai đổ tiền vào chị nó. Nó thấy những gì rõ ràng trước mắt và những gì lờ mờ thì còn sớm để phân biệt được chuyện người chuyện mình, tốt xấu ra sao. Trong trái tim ngây thơ của nó chỉ có cành hoa trước mắt là hiện hiện rõ ràng. Midori tự do bay nhảy như những đám mây trong thế giới của nó.

Con đường huyên náo, con đường tĩnh lặng, khi những quý ông ra về vào buổi sáng thì công việc của khu phố cũng kết thúc. Khu phố ngủ muộn đã được dọn dẹp và tưới nước sạch sẽ. Nhưng thử nhìn con đường chính khu phố Omotemachi sẽ thấy những người hát rong lấy khu Mannencho hay Yamabushicho hoặc Shintanimachi làm chỗ trọ đang tiến đến. Dù sao đi nữa họ cũng đáng được gọi là nghệ sĩ. Người bán kẹo rẻ mạt vừa đi vừa rao "yokayoka, dondon". Nghệ sĩ múa rối, làm xiếc với những cái dù của họ. Trang phục cũng đa dạng theo ngành nghề, có người mặc vải chirimen, có người mặc lụa, có người mặc vải sợi. Đàn ông phụ nữ đủ cả. Có nhóm năm, bảy người thì cũng có ông già đi một mình, gầy trơ xương ôm đàn samisen buồn bã. Có đứa bé gái chừng năm, sáu tuổi đem miếng vải đỏ, múa điệu kinokuni cho khách xem. Những người nghệ sĩ này rất lành nghề trong việc lấy lòng kỹ nữ và những người khách ở lì trong khu phố. Ở nơi đó họ kiếm được nhiều tiền đến mức có người nói suốt đời không thể bỏ nơi đó mà đi được. Hoặc không ai bỏ phí thời gian cho những trò diễn dọc đường. Thậm chí người ăn mày rách rưới

cũng không dừng chân.

Nhìn một cô gái xinh đẹp trong đoàn nghệ sĩ hát rong cầm dù đi ngang qua, bà chủ hiệu bút lông chặc lưỡi nói "không được nghe cái giọng ngọt ngào đó thì uổng ghê". Midori mới đi tắm về, ngồi trước cửa quán ngắm người qua lại, chải mớ tóc lòa xòa trước trán bằng một cây lược gỗ "bác, vậy để con gọi chị ấy nhe", rồi bươn bả chạy theo nắm tay áo người nghệ sĩ. Không cần biết phải ném vào ống tay áo người nghệ sĩ một vật phẩm nào đó, nó yêu cầu cô gái hát bài "Akegarasu" ưa thích của mình. Giọng hát ngọt ngào, tuyệt diệu vang lên kéo một đám đông người xúm lại xem. Để nghe được giọng hát này thì không thể do một đứa trẻ mời được. Họ há hốc miệng nhìn Midori nhiều hơn cô gái. Con nhỏ phấn khích hỏi Shouta "hay là mình nói họ diễn hết mọi thứ, samisen, sáo, trống, rồi múa hát luôn. Tôi muốn làm những gì mà chưa ai từng làm". Shouta ngạc nhiên khẽ nói "thôi, không nên làm quá".

9.

"Nam mô a di đà Phật...". Lẽ ra những lời kinh thiêng liêng đã cùng tiếng thông reo trong gió cuốn đi những tạp niệm trong lòng người nhưng từ phía bếp chùa, làn khói bốc lên cùng mùi cá nướng. Tã con nít giăng đầy khu bia mộ. Tuy không vi phạm điều lệ nhà chùa nhưng với con mắt của những nhà sư đắc đạo thì mọi thứ ở đây thật tanh tưởi. Bộ mặt của đại hòa thượng chùa Ryuge cùng cái bụng phệ của ông ta thật đáng ngưỡng mộ. Không biết dùng từ nào để khen làn da nhẵn thín, không phải màu hoa sakura cũng chẳng phải màu hoa đào, từ cái đầu vừa mới cao troc cho đến bô mặt đều ánh màu đồng và không hề có một nếp nhặn. Khi hòa thương cười hết cỡ cùng cặp chân mày muối tiêu dựng đứng thì đến cả tương Phật Như Lai ngoài chánh điện cũng muốn ngã lăn từ đài tọa xuống. Người vợ trẻ, tuổi chừng trên dưới bốn mươi, da trắng, mái tóc mảnh được búi nhỏ trông thật khiệm nhường và luôn thân mật với khách đến viếng chùa. Ngay cả bà chủ hàng hoa trước cổng chùa hay bàn ra tán vào cũng phải im lặng khi thấy những phẩm vật vợ hòa thượng quan tâm: một bộ đồ cũ và mớ đồ ăn thừa. Người vợ vốn là Phật tử trong xóm đạo nhưng sớm góa bụa, không nơi nương tựa nên đến sống ở đây như một người phụ may vá. Để có cái ăn, nàng làm mọi thứ từ giặt giữ cho đến nấu nướng, phụ cánh đàn ông dọn dẹp nghĩa trang khiến hòa thượng động lòng trắc ẩn, đương nhiên cũng có tính phần lợi trước mắt rõ ràng. Người phụ nữ biết rõ sự chênh lệch tuổi tác giữa họ, cách nhau hai mươi tuổi thì thật khó chấp nhân. Nhưng phận gái bơ vợ không có chỗ để đi nên nàng quyết định sống đời ở đây. Khi nàng không còn

biết ngượng ngùng với con mắt dòm ngó của thiên hạ cũng là lúc mọi người quanh chùa nhận ra người phụ nữ không đến nỗi tệ nên họ cũng không chửi rủa gì nữa. Thậm chí, khi hai người có đứa con đầu là Ohana thì nhờ người bán dầu Sakamoto thích làm chuyện bao đồng, làm trung gian (nói vậy thì cũng kỳ) để thông qua miệng lưỡi thế gian.

Shinnyo cũng được sanh ra từ đó. Nhà có hai chị em, Shinnyo ít nói, chỉ thích ru rú cả ngày trong phòng. Ngược lại, Ohana với làn da đẹp, khuôn mặt bầu bĩnh cùng cái cầm núng nính thật dễ thương. Không hẳn là người đẹp nhưng càng lớn tiếng lành đồn xa, đến cả người ngoài cũng thấy nếu bỏ mặc thì thật uổng phí. Nhưng dù sao Ohana cũng là con gái nhà chùa. Dù có ai biết đâu đấy có một thế giới khác mà ở đó Phật cũng thích nghe đàn samisen. Ở thế giới này người ta còn phải để tâm đến thị phi bên ngoài. Hòa thượng mở một quán trà ở con đường lớn phố Tamachi, tranh thủ kiếm khách từ cái vẻ dễ thương của cô bé. Con mắt tinh đời của hòa thượng đã bắt đúng mạch. Bọn thanh niên không chủ định uống trà cũng vẫn dừng chân, không làm gì cũng ghé qua đó. Không khi nào trà quán vắng khách cho đến lúc có tiếng mỗ báo mười hai giờ đêm. Người bân rôn nhất là đại hòa thương, nào tính tiền nơ, nào đi kiểm tra quanh quán, việc này việc kia. Mỗi tháng có mấy ngày cố đinh đi giảng kinh, còn lai là đọc kinh, xem số, không lúc nào nghỉ ngợi. Chiều tối, hòa thượng cởi trần, phe phẩy quạt, ngồi uống rượu awamori ngoài hiên. Món khoái khẩu của ngài là cá nướng và Shinnyo là người chịu trách nhiệm đi đến hàng cá Musashi phố Omotemachi để mua về. Nó ghét cay ghét đắng việc này, mỗi lần bị sai đi là nó cúi gầm mặt ra đường. Mỗi lần đi ngang hiệu bút lông là nó cứ lo không biết tui nhỏ có biết việc mình đang làm không. Nó giả vờ như không biết gì khi đi ngang hàng cá, rồi nhìn quanh xem có ai ở gần đó không, sau đó co chân chay thất nhanh quay lai, tót vào đó. Nó thấy thất xấu hổ và quyết không ăn đồ tanh tưởi.

Người cha hòa thượng của nó lại rất thực tế đến mức bị người ta nói tham lam nhưng hòa thượng không phải là kẻ tiểu nhân để bụng mấy chuyện đó. Rảnh tay là ngài làm kumade nên đến ngày Otori là đương nhiên, tận dụng khoảnh sân trước cổng chùa, mở hàng kanzashi[30], bắt vợ quấn khăn rao hàng cầu may. Lúc đầu người vợ còn mắc cỡ nhưng khi nghe nói mấy quán bên cạnh chỉ bán chơi chơi mà vẫn kiếm được bộn tiền thì nàng nghĩ trong lúc đông đúc thế này, có mấy ai để tâm. Vả lại đến chiều tối chắc cũng chẳng ai dòm ngó nên ban ngày thì xin giúp việc hàng hoa, buổi tối thì tự mình đứng rao hàng. Rồi chẳng biết vì tham hay không mà tự lúc nào chẳng còn thấy mắc cỡ, nàng cao giọng rao "bán rẻ đây, giảm giá đây"

như muốn rượt theo khách hàng. Hoa mắt sau một hồi chen lấn, người khách đánh mất sự minh mẫn trong mặc cả và cả niềm tin khi mới hôm kia anh đến chính ngôi chùa này để vái Phật. Khi vợ hòa thượng nói "bảy mươi lăm ba cái" thì anh ta nói thành "năm cái bảy mươi ba sen". Dù biết ở đời còn có nhiều thứ buôn bán dễ kiếm lời như vậy nhưng với Shinnyo thì nó khổ tâm vô cùng. Cho dù không đến tai hội đoàn nhưng ác cảm của người xung quanh cùng lời bàn tán của tụi con nít "chùa Ryuge cũng bán kanzashi, mẹ của Nobu cũng đứng bán" làm nó thấy xấu hổ. Cũng có khi nó cản cha "thôi đừng bán nữa" nhưng đại hòa thượng cười ha hả "im đi, im đi, không phải chuyện của mày" rồi không thèm đếm xia gì đến nó. Buổi sáng ông ta niệm Phật, buổi tối tính tiền, tay cầm bàn tính là miệng cười toe toét. Có lúc nó liếc nhìn cha mình một cách khinh ghét, nghĩ bụng sao cái mặt đó có thể tròn đến vậy.

Sinh ra cùng cha mẹ với Ohana và lớn trong sự êm ấm, ít giao lưu với người ngoài nên không phải vô có khiến Shinnyo thành người như vậy. Nó vốn là đứa ít nói, lại không thấy thú vị gì khi chẳng ai nghe lời nó nói. Lúc nào nó cũng cảm thấy việc cha, mẹ đang làm, và cả việc dạy bảo chị nó đều sai trái nhưng nó có nói cũng chẳng ai nghe nên trong lòng lúc nào cũng u uất. Bạn bè cho rằng nó ương ngạnh, cứng đầu nhưng thật ra Shinnyo là một đứa trẻ yếu đuối, chỉ cần nghe nói có người nói xấu mình là nó chẳng còn dũng khí đi cãi tay đôi, chỉ biết đóng cửa phòng không gặp mặt ai. Nhưng ở trường, nhờ học giỏi lại là con nhà chùa nên không ai biết nó nhút nhát như vậy, mà ngược lại Shinnyo chùa Ryuge nổi tiếng là người mạnh mẽ, đẻo đai như bánh nếp luộc, có người vị nể mà cũng có kẻ ghét ganh.

10.

Tối hôm lễ hội, Shinnyo bị sai đến quán trà của chị nó ở Tamachi đến hôm sau cũng chưa về nhà nên hoàn toàn không hay biết gì chuyện náo loạn ở hiệu bút lông. Đến hôm sau nghe tụi Ushimatsu và Bunji cùng mấy đứa khác kể lại thế này thế nọ, nó vẫn thấy bất ngờ trước sự hung hãn của thằng Choukichi. Nhưng chuyện đã qua, có nói cũng chẳng ích gì, chỉ thấy phiền lòng khi mình bị mượn danh bán tiếng. Không phải do mình làm nhưng nó cảm thấy một phần trách nhiệm với những gì đã xảy ra. Thằng Choukchi có lẽ cũng thấy xấu hổ khi quá tay hay nghĩ gặp Shinnyo thế nào cũng bị trách nên ba, bốn ngày nay nó không ló dạng. Đợi mọi việc ra chiều êm xuôi nó mới phân trần:

- Nobu, chắc anh giận tôi lắm nhưng thôi chuyện qua rồi, bỏ qua cho tôi đi. Không

ai biết là anh và Shouta không có ở nhà hết mà. Tôi cũng không hề muốn đánh thẳng Sangorou hay cãi nhau với tụi con gái, nhưng tại tôi nghĩ nếu chỉ vẫy đèn không thôi thì chán lắm, định làm gì đó cho có chút không khí thôi. Biết rồi, biết là tôi không tốt, không chịu nghe lời anh nhưng bây giờ có giận cũng đâu có nghĩa gì. Nhờ có anh đứng sau mà tụi này như được lên thuyền lớn, bây giờ mà bị bỏ rơi thì tội nghiệp tụi này lắm. Dù không thích thì anh vẫn ở lại làm chủ tướng cho tụi này đi. Tụi tôi sẽ không quậy như vậy nữa đâu!

Shinnyo không thể mở miệng từ chối thẳng Choukichi dai như đỉa ấy:

- Đành vậy, tôi sẽ làm những gì có thể làm. Trêu chọc người yếu hơn mình chỉ là việc đáng xấu hổ. Có đem Sangorou hay Midori ra chọc phá thì cũng chẳng có ích gì. Nếu Shouta có đồng minh hỗ trợ thì lúc đó tính. Nhất định không được ra tay trước.

Nó không trách mắng gì Choukichi nữa nhưng cũng không yên bụng, lòng chỉ mong đừng xảy ra cãi vã.

Đứa vô tội là thẳng Sangorou phố Yokochou, bị đánh không nương tay nên hai, ba ngày sau, đứng ngồi vẫn còn đau đến mức cha nó đem xe trả trà quán, người cho thuê xe hiếm khi trò chuyện còn phải hỏi "Thằng Sangorou có bị gì không? Sao nhìn nó đuối vậy?". Cha nó là người luôn giữ lễ, với người trên không bao giờ dám ngắng đầu, không đợi đến ông chủ khu phố mà chỉ cần chủ nhà trọ, chủ đất nói thì dù việc khó khăn đến mấy cũng ráng nhân. Nên khi nghe nó kể bi Choukichi gây sự vây đánh thì người cha la "chuyện đó phải ráng chịu thôi, nó là con trai nhà chủ mà, dù mày có lý hay nó ra tay trước thì cũng vây, đó không phải là đối tương để cãi nhau. Mau đi xin lỗi, đi xin lỗi đi, cái thẳng chẳng ra làm sao". Việc đi xin lỗi thẳng Choukichi là nhất định phải làm, nên Sangorou nuốt hân, đợi chừng bảy, mười ngày chỗ bị đánh bớt hẳn cùng cục tức trong lòng cũng nguồi ngoại, nó nhận giữ em cho nhà đội trưởng lấy hai sen tiền công. Vừa địu em bé trên lưng vừa dỗ "ngủ ngoạn, ngủ ngoạn nhe", ai hỏi nó mấy tuổi thì nó vênh vào khai man mười sáu tuổi mà chẳng thấy ngượng. Cứ hễ ra phố Omotemachi chơi, nó đều nhập bon với Shouta và Midori. Có khi bị xỏ xiên "mày bỏ lòng tự trọng đâu rồi?" nó cũng chẳng hề để bung nên chưa hề bị cô lập.

Mùa xuân hoa sakura nở rộ, mùa hè lồng đèn tưởng nhớ Tamagagiku[31] giăng đầy. Tiếp theo là Niwaka mùa thu, chừng mười phút mà số xe kéo chạy qua lại trên mỗi

con đường này thôi cũng chừng bảy lăm chiếc. Rồi những hội hè vui chơi cũng qua, chuồn chuồn đỏ bay rợp ruộng lúa, sắp đến mùa chim cút gọi bầy quanh bờ đê. Sáng sớm và chiều tối, gió thu thổi mát lạnh. Mùi nhang muỗi hiệu tạp hóa nay nhường chỗ cho mấy túi sưởi cầm tay. Tiếng giã bột uể oải từ nhà Tamura ở cầu đá. Tiếng đồng hồ từ khu Kadoebi như truyền một âm thanh u tịnh. Bốn mùa, ánh lửa từ Nippori như không bao giờ tắt, buồn bã như muốn thiệu đốt người ta. Men theo con đường nhỏ dưới bờ để phía sau trà quán, tiếng đàn samisen như theo đến tận nơi. Bên tiếng đàn điệu nghệ của kỹ nữ phố Nakano là tiếng hát như thấm đẫm hơi mùa. "Sân nhà nơi em ngủ trưa...". Có người đã từng làm kỹ nữ trong phố nói khách bắt đầu lui tới vào mùa thu thường không phải hạng ăn chơi ong bướm, mà là những người luôn tỏ lòng chung thủy. Chỉ để viết lại chuyện này thôi mà cũng phải trò chuyện kéo dài lan man. Ví dụ như chuyện một ni cô mù hai mươi tuổi trước chùa cũng bị biến thành một câu chuyện tình yêu không được như mong đợi nên nàng gieo thân hình tật nguyễn xuống Mizunoya. Hay như thử hỏi thăm Kichigorou nhà rau quả và Takichi nhà mộc sao không thấy bóng đáng đâu cả thì ngón tay của người bói bài chỉ ngay giữa mặt lá bài để rồi sau đó không ai quan tâm hay bàn tán gì nhiều hơn nữa. Ngoài đường cái, năm, ba đứa trẻ đang say sưa hát vè "Hoa nở rồi, hoa nở rồi, hoa gì nở rồi đây?" trong yên bình, chỉ có tiếng xe qua lại khu phố là không đổi, lôc côc lôc côc...

Tối mùa thu buồn bã với tiếng mưa mới nghe tưởng nhẹ nhàng nhưng lại ào ào như thác đổ. Và không phải là hiệu bán hàng cho khách vãng lai nên bà chủ hiệu bút lông tắt đèn trước nhà từ lúc chạng vạng. Bên trong hiệu, tụi Midori, Shoutarou và chừng hai, ba đứa con nít nhỏ đang chơi trò kishiyago ô ăn quan. Giữa chừng, Midori dỏng tai lên nghe ngóng "hình như có ai đến mua đồ thì phải, nghe tiếng chân người giẫm lên miếng ván", "vậy à, sao tôi không nghe thấy gì hết", Shouta dừng tay, nó vui mừng "hay là có thêm đứa nào nhập bọn". Có tiếng chân người trước cửa tiệm rồi dừng lại sau đó, tuyệt nhiên không nghe gì nữa. Không một âm thanh hay vết tích gì được để lại.

11.

Shouta mở liếp, "hù" một tiếng rồi thò đầu ra. Có bóng người dưới mái hiên cách đó hai, ba căn, dáng vẻ hấp tấp. "Ai vậy, ai vậy? Vào đi", nó gọi, tiếp đó là tiếng Midori xỏ guốc, định chạy ra mặc cho mưa đang trút nước nhưng Shouta quay lại cản. "Là cậu ta đó, Midori có gọi cũng không lại đâu, là cậu ta đó", nó vò cái đầu tròn nói.

- Là Nobu à? Đúng là chú tiểu kỳ cục, chắc chắn là đến mua cái gì đó mà tại tụi mình ở trong nên chắc đứng nghe rồi bỏ về rồi chứ gì. Đúng là kiêu căng, phách lối, người gì đâu khó chịu, dễ ghét, dám đến lần nữa là tôi cho biết tay. Về rồi thì uổng quá, đâu, cho tôi mượn đôi guốc để ra coi sao!

Nói rồi Midori thế chỗ Shouta, thò mặt ra ngoài. Nước mưa từ trên mái nhà nhỏ xuống tóc trước "ối ối, lạnh quá", nó rụt cổ lại rồi dõi theo bóng Shinnyo đang vác cái dù đen lớn trên vai bước liêu xiêu dưới dàn lồng đèn cách đó bốn, năm căn nhà. Nó cứ dõi theo suốt cho đến lúc có tiếng Shouta sau lưng "Midori sao vây?".

Midori trả lời cho qua chuyện rồi chạy lên nhà vừa đếm phần sỏi của mình, vừa lầm bầm:

- Đúng là người dễ ghét, quay lưng đi một nước thì sao mình nói gì được. Chỉ được cái mặt ra vẻ hiền lành, chứ trong bụng chẳng tốt lành gì. Chắc đang tức mình lắm đây. Mẹ mình nói người nào đường đường chính chính thì cái tâm tốt lắm, còn người lừng khừng như Nobu thì chắc chắn là người xấu rồi, Shouta ha.

Nói xấu Shinnyo như vậy nhưng gặp trúng Shouta ra vẻ người lớn:

- Nhưng nhà chùa Ryuge còn biết điều, ai như thẳng Choukichi, đúng là...
- Thôi đi Shouta à, con nít mà bày đặt nói chi đao to búa lớn, Shouta đúng là nhỏ mon.

Nói rồi Midori búng lên trán Shouta, cười phá lên trước vẻ mặt nghiêm trang của thằng bạn.

- Chẳng bao lâu nữa tôi sẽ trở thành người lớn, sẽ mặc áo khoác ngoài như ông chủ nhà Kabata, rồi đeo cái đồng hồ vàng của bà, chơi luôn nhẫn, vấn thuốc hút, mang cái gì ta, tôi thích đôi guốc setta[32] hơn là guốc gỗ thường. Tôi sẽ mang đôi gót cao lót ba lớp với quai satin, chắc là hợp lắm.

Shouta nói vậy khiến Midori cười khúc khích:

- Người thấp mà mang guốc setta lại mặc kakusode, không biết buồn cười cỡ nào,

chắc là giống chai thuốc nhỏ mắt biết đi.

- Ù, cứ cười chọc quê đi, tôi sẽ cao hơn cho coi, chứ không phải như bây giờ đâu!

Shouta vênh mặt nhưng Midori đáp trả "không biết đến khi nào đây, mà thôi, coi con chuột chạy trên trần nhà kìa" rồi chỉ tay lên trần. Bà chủ hiệu bút lông và đám nhỏ cười xòa.

Một mình Shouta nghiệm nghị, mắt long lanh:

- Midori cứ nói sao chứ, có ai mà không thành người lớn đâu, tôi nói có gì sai đâu, tôi sẽ thành người lớn rồi cưới vợ thiệt đẹp dẫn về nhà. Tôi chỉ thích ai đẹp thiệt đẹp thôi. Gặp trúng người nào giống Ofuku nhà bán bánh kẹp là tôi đuổi khỏi nhà liền. Tôi rất ghét mấy người trán dồ hay có mụn như nhà bán củi.

Khi nó lớn giọng nói vậy thì bà chủ cười nói:

- Vậy sao cậu Shouta hay đến hiệu tôi vậy, bộ không thấy mấy cái mụn của tôi sao?
- Bác là người lớn, cháu nói là cháu nói cô dâu kìa, người già thì sao cũng được.

Bà chủ cười ra chiều thích thú:

- Vậy thì tôi thua rồi! Trong phố, những đứa có khuôn mặt xinh xắn ưa nhìn là Oroku hàng hoa, Kii nhà bán kẹo nước, nhưng đẹp nhất phải nói là người ngồi cạnh cậu đó, Shouta. Cậu chọn ai, con mắt của Oroku hay giọng nói trong trẻo của Kii?
- Chọn gì mà chọn chứ?

Shouta đỏ bừng mặt:

- Gì chứ mắt Oroku với giọng nói của Kii có gì hay đâu.

Nói rồi nó cúi xuống đèn câu, quay lưng vào tường. "Vậy Midori là nhất rồi, quyết định vậy đi", bà chủ vẽ đường.

- Chẳng biết bác muốn nói gì...

Nó quay lưng lại rồi gõ mấy ngón tay lên vách, khe khẽ hát đoạn điệp khúc "Quay đi, quay đi máy quay nước". Midori đã gom được nhiều sỏi về phần mình, "chơi lại từ đầu đi", sắc mặt bình thản, không hề đỏ lên chút nào.

12.

Mỗi lần ra phố Tamachi, Shinnyo luôn chọn con đường ngắn trước đề. Lần nào nó cũng thấy cái cổng rào mắt cá, đèn lồng đá qua hàng rào rợp lá thật đẹp, cả tấm mành tre cũng đáng ngắm. Sau khung cửa sổ bằng kiếng chắc là người mẹ, nếu nói theo kiểu truyện Genji thì giống Azechi đang lần tràng hạt hoặc khiến người ta phải tưởng tượng chắc cô bé Murasaki tóc cắt ngang vai sẽ xuất hiện. Đó là khu ký túc nhà Daikoku.

Hôm qua, hôm nay trời đều đổ mưa. Mẹ nó đã làm xong áo choàng mùa đông cho chị Ohana nên muốn chị nó được mặc càng sớm càng tốt.

- Biết là phiền con nhưng tranh thủ trước giờ học, con ghé đưa cho chị giùm mẹ. Chắc là Ohana mong lắm đó!

Shinnyo không thể lắc đầu từ chối, chỉ biết vâng vâng dạ dạ rồi ôm gói hành lý nhỏ, xỏ đôi guốc làm bằng gỗ Honoki, quai bằng vải Kokura, cầm dù tất tả đi.

Từ góc con mương, Shinnyo rẽ ngang và đi theo con đường hẹp thường đi nhưng không may cho nó, vừa đến ngay trước nhà Daikoku thì gió thổi mạnh làm bật ngược cây dù đen lớn như muốn kéo nó lên trên không. Shinnyo lật đật dồn sức xuống chân để lấy thế giữ chặt thì không ngờ quai guốc lại yếu đến nỗi tuột ra. Giờ đây cái quai guốc lại đáng lo hơn cây dù.

Shinnyo lúng túng tặc lưỡi, nhưng chẳng còn cách nào khác, nó dựng cây dù bên cổng nhà Daikoku, định sửa lại cái quai trong cơn mưa quái ác. Vốn không quen với những việc thế này, lại thêm phần ngại ngùng khi đứng trước nhà Daikoku khiến Shinnyo càng luống cuống, không làm sao buộc lại cho chặt được. Nó rút từ ống tay áo ra một tờ giấy vốn định làm giấy nháp, cuộn lại tìm cách buộc lại quai guốc. Nhưng mưa gió mỗi lúc mạnh hơn như muốn trêu ngươi, cùng lúc này cây dù ngã lăn ra, nó buột miệng "thiệt là bực mình" rồi với tay định chặn lại. Không may gói hành lý để trên đùi rớt xuống, tấm khăn bọc bên ngoài dính đầy bùn, lấm lem

sang cả ống tay áo kimono.

Không gì tội nghiệp hơn khi trong lúc mưa gió bão bùng vừa không có dù che vừa bị đứt guốc. Từ cửa sổ, Midori nghiêng người ngắm nhìn xa xăm, "ủa, có ai bị đứt quai guốc. Mẹ ơi, cho con miếng vải nhe", nói rồi nó mở ngăn kéo đựng đồ may vá lấy một mảnh vải chirimen Yuzen, xỏ vội đôi guốc chạy ra. Nó lật đật băng qua mấy phiến đá trong vườn hơn là lo che dù.

Đến lúc biết người đó là ai thì mặt Midori đỏ lựng, trống ngực đập nhanh như thể đang có một cuộc chạm trán định mệnh. Không thể nào quay lại phía sau xem có ai nhìn thấy không, nó hồi hộp dạt lui về phía cổng. Shinnyo cũng vừa quay đầu lại, nó cũng im lặng, mồ hôi lạnh nhỏ giọt ở sống lưng, chỉ muốn bỏ chạy với đôi chân trần.

Nếu phải thường ngày thì Midori đã nhân cơ hội này, bất chấp Shinnyo đang lúng túng mà trở tay hiên ngang cười nói chọc ghẹo cho bố tức. "Anh giỏi lắm, tối hôm lễ hội anh dám cho tụi Choukichi đến trả đũa Shouta, phá đám tụi này đang chơi vui vẻ, lại còn đánh đập San. Anh coi thường người khác quá đó, sao, có xin lỗi không? Bộ coi như không có gì sao? Choukichi dám nói tôi đồ con gái này nọ cũng là do anh chỉ đạo chứ gì, là con gái thì không được sao hả, đến một tờ giấy tôi cũng có nợ nần gì anh đâu. Tôi có cha có mẹ, có chị, có ông chủ nhà Daikoku, có cần gì nhờ vả đến sư vãi nhà chùa anh, đừng có mà nói tôi này nọ nữa. Muốn nói gì thì cứ việc nói ở đây, đừng có đâm thọt sau lưng. Tôi sẵn sàng đứng nghe anh nói, sao, nói gì hả?". Nếu mà vậy thì Shinnyo khó lòng chống đỡ, đằng này nó chẳng nói gì, núp sau tấm liếp, không hẳn đứng đó mà cũng chẳng bỏ đi, trống ngực cứ đánh liên hồi, chẳng giống Midori thường ngày.

13.

Kể từ khi nhận ra đang ở trước nhà Daikoku, Shinnyo đã rất lo sợ, không dám ngó nghiêng trái phải, cứ cắm đầu mà đi. Nhưng cơn mưa xui xẻo, trận gió quái ác làm đứt quai guốc khiến mọi việc thật tồi tệ. Nó đành đứng ngay cổng nhà Daikoku để cứu vãn tình thế. Trong lòng Shinnyo rối bời đủ thứ chuyện, đúng lúc đó lại nghe tiếng chân giậm trên phiến đá, nó như bị giội nước lạnh từ trên đầu xuống. Không cần nhìn nó cũng đoán chính là Midori. Nó run run, sắc mặt thay đổi, cố tình quay hẳn lưng lại, vờ như đang chú tâm buộc lại quai guốc, nhưng hết nửa phần trong cơn mơ, đôi guốc chẳng thể nào mang được nữa.

Trong vườn, Midori dài cổ nhìn ra "trời ơi, đúng là vụng về, ngược lại chớ, đúng là chẳng làm cái gì cho ra hồn. Ai lại đi lấy giấy quấn. Bộ không biết ống tay áo quệt xuống đất dính bùn tùm lum rồi sao. Trời, cây dù lăn mất tiêu bây giờ, phải mà xếp lại rồi dựng sát vô thì đã không sao rồi". Sốt ruột giùm cho Shinnyo nhưng cũng không thể mở lời "ở đây có miếng vải nè. Lấy mà cột lại", cũng chỉ biết đứng ngó câu bạn ướt mưa, mặc nước mưa đang thấm ướt ống tay áo. Vừa lúc có tiếng mẹ nó, chẳng hay biết chuyện đang xảy ra "bàn ủi nóng rồi kìa! Ủa, Midori đang chơi gì đó, trời mưa mà chay ra ngoài vậy lại bị cảm giống lần trước bây giờ". "Da, con vô đây", nó nói to mà nghĩ Shinnyo nghe thấy nên tự nhiên trong lòng mắc cỡ, trống ngực đánh thình thịch. Sau một hồi nghĩ ngợi lung tung, dù sao cũng không thể mở cổng, mà đứng nhìn bạn gặp nạn cũng không nỡ, nó mở tấm liếp ném mảnh khăn đang cầm trên tay ra. Nhưng vì Shinnyo nhìn nó mà làm mặt lạnh như không quen biết gì khiến suy nghĩ không nỡ đối xử như ngày thường của nó như bị cướp đi, mắt ngấn lệ đượm buồn. "Anh giận gì tôi mà làm vẻ mặt đó chứ, tôi mới là người muốn nói đây nè", trong lòng nó rất ấm ức nhưng vì mẹ cứ kêu liên tục, Midori đành lững thững từng bước một, rồi nghĩ mắc cỡ với mớ tình cảm hỗn đôn trong lòng, nó quay đi, tiếng guốc gõ lộp cộp trên mấy phiến đá. Shinnyo giờ đây mới buồn bã quay lai nhìn, mảnh khăn có hình lá đỏ tuyết đẹp ướt nước mưa lươn lờ gần chân nó, nghĩ "chao ôi là đẹp" nhưng nó không đưa tay ra nhặt lấy mà ngắng lên nhìn trời cao.

Chào thua trước sự vụng về của bản thân, Shinnyo tháo sợi dây dài của áo khoác ra, quấn quanh chiếc guốc, nhìn chẳng ra làm sao. Nó thử giậm chân xem sao nhưng rõ ràng không gì khác ngoài việc thật khó di chuyển. Với đôi guốc này mà đi đến tận phố Tamachi thì hơi bị khó. Nghĩ vậy nhưng không có cách nào khác, Shinnyo đứng dậy, ôm gói hành lý bên hông, vừa được hai bước đủ xa cánh cổng thì hình ảnh chiếc khăn hồng đập vào mắt, trong lòng không nỡ bỏ đi. Nhưng khi vừa định quay lại, thình lình Shinnyo nghe có tiếng người gọi sau lưng: "Nobu sao vây? Đứt quai à? Thiệt là... chẳng ra làm sao".

Giật mình quay lại, thì ra là Choukichi, hình như mới từ trong phố về. Choukichi diện một chiếc yukata, bên ngoài là một lớp kimono tozan cùng thắt lưng màu cam cột lệch như thường ngày. Cổ áo màu đen trông thật đàng hoàng. Nó cầm cây dù có in hiệu của một cửa hàng trong phố, chân mang đôi guốc cao sơn bóng chống thấm nước, đứng đó với vẻ ngoài đầy kiêu hãnh.

- Tôi bị đứt quai đang không biết làm sao, quai này yếu quá rồi! Shinnyo nói.
- Còn gì nữa, làm sao anh cột lại được, thôi, mang đỡ đôi của tôi đi đi, đôi này không dễ đứt đâu!
- Nhưng như vậy thì anh lấy gì mà đi? Shinnyo hỏi.
- Gì? Tôi quen rồi, vầy nè!

Choukichi vừa nói vừa kéo vạt áo lên vừa phủ mông:

- Bỏ guốc ra thoải mái hơn.

Shinnyo ngần ngại:

- Vậy anh đi chân không sao? Tôi ngại lắm.
- Không sao, tôi quen rồi, người như Nobu lòng bàn chân mềm mại, đi chân không trên đường sởi đá sao chịu nổi. Thôi, mang cái này vào đi!

Nói rồi nó sốt sắng xếp đôi guốc ngay ngắn. Thay cho thẳng Choukichi hung hãn thì giờ đây là một thẳng Choukichi nói những lời tử tế cùng đôi chân mày rậm nhìn bạn lo lắng.

- Tôi sẽ đem đôi guốc của anh về ném ở cửa bếp phía sau, không có vấn đề gì đâu. Thôi, mau đưa đôi guốc đây!

Nói rồi nó xách đôi guốc đứt quai:

- Nobu đi đi, tí nữa gặp nhau ở trường.

Hai đứa hẹn nhau rồi Nobu đi về phía phố Tamachi gặp chị, Choukichi về nhà mình. Mảnh khăn hồng đầy tâm sự bay lên rồi vắt lại bên ngoài tấm liếp.

14.

Năm nay có đến ba ngày lễ hội Otori. Ngày giữa thì bị mưa, còn lại ngày đầu và

ngày cuối như hôm nay, người ta kéo đến đền Otori như sóng biển. Từ cổng kiểm soát, đông đúc thanh niên nhộn nhạo cười nói như muốn làm bể tung trụ điện thờ. Con đường chính phố Nakanomachi như thay đổi cả phương hướng. Dòng người từ khắp nơi Sumichi, Kyoucho đổ về. Tiếng "hò dô hò dô" vang dậy như chiếc thuyền muốn rẽ làn sóng người ra. Từ cái quán nhỏ ven sông với tiếng mời gọi của các kỹ nữ cho đến các tửu lầu cao sang cùng tiếng đàn samisen mê hoặc của các Omaki, tiếng đàn ca vang lên nhộn nhịp khắp nơi. Hẳn là sẽ có người không thể nào quên hoặc sẽ lưu luyến niềm vui bất tận này.

Shouta xin nghỉ thu tiền ngày hôm nay, nó đến hàng khoai nhà Sangorou xem sao, rồi ghé hàng bánh dango có thằng bạn khù khở cao to:

- Sao, bán đắt không?
- Shou hả, đến đúng lúc lắm, tao hết nhân đậu rồi, bây giờ không biết bán gì nữa đây. Bây giờ mà đi luộc đậu lỡ giữa chừng khách đến thì sao? Làm sao bây giờ?
- Đúng là không có đầu óc, nguyên cái đáy nồi to đùng còn dính đầy kìa. Chế nước sôi vào, cho thêm đường cho ngọt lên thì cũng bán thêm mười, hai mươi phần nữa đó chớ. Ở đâu chẳng làm vậy, đâu phải có mỗi mình mày mà lo. Đông đúc vầy không ai hỏi là cái gì đâu, bán đi, bán đi!

Vừa nói nó vừa kéo tô đường ra. Bà mẹ chột mắt của thằng bạn ngạc nhiên khen:

- Đúng là dân buôn bán có khác, biết nhiều quá ta!

Shouta nói:

- Gì mà biết nhiều. Tại cháu mới thấy nhà bán bánh đẻo phố Yokochou thiếu nhân đậu cũng làm vậy, không phải cháu nghĩ ra đâu.

Nói rồi nó hỏi:

- Có biết Midori ở đâu không? Sáng giờ tao tìm hoài không thấy đâu. Đằng nhà bán bút lông cũng không có, hay là trong phố?

Thẳng bạn bán dango nói:

- Mm, Midori lúc nãy đi ngang trước nhà tao, rồi băng qua cái cầu nhỏ bên hông vô phố rồi. Mà Shouta nè, nó lạ hoắc à, tóc cột kiểu Shimada vầy nè...

Nó ra sức dùng tay tả kiểu tóc Midori. "Con nhỏ đẹp thiệt", vừa nói vừa quẹt mũi.

- Còn đẹp hơn mấy Oira nữa. Midori mà thành Omaki thì tội nghiệp quá.

Shouta nhìn xuống đất đáp lời:

- Gì mà tội, nó thành Omaki thì sang năm tao mở hiệu bán đồ lễ, có tiền rồi đi mua nó.

Thàng nhóc khoác lác khiến Shouta phải nói:

- Mày nói thúi quá, thể nào cũng bị đá!
- Mắc gì, tại sao chớ?
- Khối gì lý do để đá mày!

Rồi Shouta hơi đỏ mặt vừa cười vừa nói:

- Thôi, để tao đi một vòng, tí nữa ghé lại!

Ra khỏi cổng, Shouta cất tiếng hát đoạn điệp khúc bài hát đang thịnh hành với cái giọng run run ít nghe thấy "Ngày còn thơ/ cùng hoa với bướm/ mải mê chơi đùa/ Mười sáu bây giờ/ biết bao buồn khổ/ tan tành cơn mơ" [33]. Cái dáng nhỏ bé mau chóng lẫn vào đám đông.

Từ một góc phố đông người, Shouta thấy Midori vừa đi vừa trò chuyện với một người phụ nữ phụ việc. Đúng, không ai khác, chính là Midori nhà Daikoku. Đúng là như thằng bạn cù lần nói, Midori lần đầu tiên bới tóc kiểu Shimada, đeo mấy cái nơ, gắn thêm kẹp đồi mồi, dải hoa kanzashi lung linh trong nắng, trông sặc sỡ hơn thường ngày, nhìn như búp bê Kyou. Shouta không thốt nên lời, đứng như trời trồng, không dám vồn vã ôm chầm như thường ngày, chỉ biết đứng nhìn theo thì Midori chạy đến:

- Shouta à! Bác Otsuma ơi, bác còn đi chợ nữa thì thôi mình chia tay ở đây, cháu về với người này, chào bác.

Nó cúi đầu chào.

- Ủa, tiền của Midori đây. Không cần đưa về à? Vậy bác đi Kyoumachi mua đồ đây!

Nói rồi Otsuma đi theo con đường hẹp trước nhà Nagaya. Shouta kéo tay áo Midori:

- Hợp quá, búi tóc lúc nào vậy? Sáng nay hả? Hay tối hôm qua? Sao không cho tôi coi sớm?

Nó thân mật hỏi thì Midori nặng nhọc mở miệng:

- Mới sáng nay, ở phòng chị tôi, tôi đâu có thích!

Midori cúi đầu ngượng ngùng trước ánh mắt người qua lại.

15.

Bản thân rầu rĩ, mắc cỡ, chán chường vậy mà người xung quanh lại khen ngợi khiến Midori cảm giác như những lời chế nhạo. Ánh mắt người đi đường ngoái nhìn búi tóc Shimada lộng lẫy làm nó bối rối:

- Shouta, tôi về nhà đây!
- Sao hôm nay không đi chơi? Hay là mới bị la hả, hay cãi nhau với Omaki?

Toàn bị hỏi những chuyện vớ vẫn như con nít khiến Midori đỏ mặt, vừa lúc đi ngang hàng bánh dango, thẳng cù lần từ trong đó nói với ra "thân thiết quá ta" càng khiến Midori như muốn khóc.

- Tôi không thích đi với Shouta đâu.

Nói rồi nó bỏ đi trước một mình. Hai đứa đã rủ nhau đi lễ hội, nay Midori bỏ đi đường khác về nhà một cách vội vã khiến Shouta lẫng nhẵng chạy theo:

- Sao không đi chung? Sao lại bỏ về? Không được đâu.

Midori cứ giả lơ, không nói gì. Shouta không hiểu chuyện gì cứ chạy theo nắm tay áo, ra chiều thân mật nhưng Midori đỏ mặt:

- Không có gì hết!

Midori kéo cổng bước vào, Shouta thường ngày hay đến chơi nên quá quen thuộc, không e ngại gì nên cũng theo sau. Vừa bước lên thềm thì mẹ Midori nhìn thấy:

- Ò, Shouta đến chơi à, từ sáng đến giờ Midori cứ bứt rứt suốt làm mọi người khổ quá đi. Cháu chơi với nó nhe!

Shoura vẻ người lớn nghiêm túc hỏi:

- Dạ, cháu biết. Midori không khỏe ạ?
- À, không!

Mẹ Midori cười bí ẩn:

- Nó lúc nào chẳng chướng như vậy, chắc là cãi nhau với bạn bè đó mà. Chỉ hơi tiểu thư một chút thôi.

Từ lúc nào Midori đã sang phòng khác, lấy mền gối ra, gỡ thắt lưng và áo khoác ra vứt đó, ngồi thụp xuống không nói gì. Shouta rón rén lại gần:

- Midori sao vậy? Bị bệnh à? Hay có gì không vui? Hay là có chuyện gì?

Nhưng cũng không dám đến gần hơn, nó đặt tay lên đầu gối rụt rè hỏi; Midori chẳng buồn trả lời, lấy ống tay che mặt sụt sùi nuốt nước mắt. Tóc trước vì còn ngắn nên không được kẹp lên, bết đầy nước mắt. Lý do thì chắc chắn phải có, nhưng Shouta với tâm hồn ngây thơ con nít không biết nói gì để dỗ bạn, lúng búng hỏi:

- Có chuyện gì vậy? Tôi đầu có làm gì để Midori giận đầu, sao lại bực tức như vậy?

Midori lau mắt:

- Shouta à, tôi đâu có giận!
- Vậy tại sao chớ?

Shouta hỏi ngược lại thì Midori buồn bã, không trả lời. Đủ thứ chuyện xảy ra khiến nó không thể nói với ai, không thể chia sẻ tâm trạng cùng ai. Gò má nó nóng bừng. Đặc biệt là dù không thể nói cụ thể là gì nhưng nó cứ thấy trái tim mình cô đơn nhỏ nhoi, không thể nói ra sự xấu hổ không ngừng trong lòng khi nảy sinh suy nghĩ không còn nhớ gì về Midori của ngày hôm qua. Nếu mà được, nó chỉ muốn ở trong một căn phòng tối, không gặp ai, không bị ai trò chuyện hỏi han gì đến, cứ thế một mình. Được vậy thì cho dù có chuyện vui như vầy cũng không ngại ánh mắt người xung quanh đến mức khổ tâm như thế này. Lúc nào cũng có thể chơi búp bê với chị, hay chơi đồ hàng thì vui sướng biết bao. Ù, ghét lắm, làm người lớn thật bực mình. Tại sao phải lớn lên? Nó muốn quay trở về những ngày của hai tháng, mười tháng hay một năm trước. Cứ nghĩ đến chuyện đã lớn, lại thêm không quen với việc Shouta cứ ở đây hỏi han này nọ khiến nó bực bội.

- Shouta à, về giùm tôi đi, làm ơn về đi. Shouta ở đây nữa là tôi chết mất. Ai nói gì tôi cũng thấy đau đầu, ai hỏi gì tôi cũng thấy chóng mặt, đừng có ai đến gần tôi hết, anh cũng về đi!

Shouta không thể hiểu tại sao Midori đối xử với nó không như thường ngày. Nó cảm giác như đang ở trong làn khói mờ.

- Hôm nay Midori kỳ quá, sao lại nói vậy? Đúng là kỳ.

Nó cố gắng bình tĩnh nói nhưng trong mắt một đứa yếu lòng như nó đã ngấn lệ. Còn chưa biết làm sao để an ủi Midori thì:

- Về đi, về đi, anh còn ở đây nữa thì không bạn bè gì nữa hết, Shouta đáng ghét!

- Vậy thôi, tôi về đây, xin lỗi đã làm phiền!

Nói rồi nó bỏ chạy ra ngoài, băng qua vườn, quên cả chào mẹ Midori đang pha nước tắm trong bồn.

16.

Shouta chạy thẳng một mạch, thoát khỏi đám đông, đến hiệu bút lông thì thấy Sangorou đã xong việc, ngồi đó tự lúc nào, đang nhét mấy đồng bạc ở thắt lưng rồi kêu đám em ra vẻ một ông anh hiền lành "muốn mua gì thì mua". Vừa lúc Shouta nhào đến:

- Chà, Shouta, tao mới tìm mày đó. Hôm nay tao kiếm bộn, để tao bao mày cái gì nhé!
- Điên, tao mà đi để cho mày bao thì ra gì. Im đi! Nói linh tinh làm như ngon lắm. Bây giờ không phải lúc nói mấy chuyện đó!

Sangorou nhét cái bánh đậu đang ăn dở vào túi, hỏi:

- Sao vậy? Cãi nhau à? Cãi với ai? Chùa Ryuge hay Choukichi? Ở đâu? Trong phố hay trước cổng đền? Không có như hôm lễ hội đâu nhe, hôm nay tao không chịu thua đâu. Tao sẵn sàng dẫn đầu, cầm gậy. Shou cứ việc nắm chặt nắm đấm nhe!
- Mày ham hố quá, không có cãi nhau gì hết! Shouta cáu kỉnh trả lời.
- Nhưng tự dưng mày chạy như bay đến làm tao cứ tưởng đánh nhau. Mà nè Shou à, nếu tối nay mà không chơi lại thì không có cơ hội nữa đâu. Cánh tay đắc lực của thằng Choukichi sẽ không còn nữa!
- Tại sao cánh tay đắc lực không còn nữa là sao? Shouta hỏi lại.
- Mày không biết hả? Tao vừa mới nghe ông ba nói chuyện với nhà chùa Ryuge thôi. Thẳng Nobu sắp đi học trường đạo của mấy nhà sư rồi. Đã mặc áo tu rồi sao ra tay được. Cái ống tay áo rộng phất phơ như vậy. Nghe đâu mặc cái gì dài rộng ghê lắm. Nếu vậy thì sang năm sẽ chẳng có Yokochou hay Omotemachi gì nữa hết, dưới tay mày hết! Thẳng Sangorou nịnh.

- Không dám đâu, chỉ cần cho mày hai sen là mày theo bên phe thẳng Choukichi liền chứ gì. Có một trăm thẳng bạn như mày tao cũng không ham. Mày muốn theo ai thì theo. Tao chỉ muốn đấu với nhà Ryuge một lần mà không cần nhờ vả ai hết. Mà nó đi rồi thì chịu. Tao có nghe nói sang năm tốt nghiệp xong Fujimoto sẽ đi mà không ngờ nhanh như vậy. Đúng là chẳng hiểu nổi!

Shouta tặc lưỡi. Nhưng đó không phải là mối bận tâm của Shouta, mà chính là hình ảnh Midori mới khiến Shouta không còn lòng dạ cất tiếng hát. Trong lòng buồn bã nên cũng chẳng màng cảnh sắc đông vui bên ngoài, từ chiều tối nó cứ nằm lăn ra hiệu bút, lòng nghĩ buổi hội Otori hôm nay thật chán.

Phần Midori, kể từ hôm đó, như được sinh ra lần nữa, nó thay đổi hoàn toàn. Có đi ra ngoài cũng chỉ đi đến chỗ chị nó phục vụ khi có việc, ngoài ra tuyệt nhiên không ra ngoài phố chơi. Bạn bè có đến rủ rê, nó cũng chỉ hứa suông "chút nữa, chút nữa nhe". Đến cả Shouta thân thiết như vậy mà nó cũng không tài nào thân lại. Lúc nào cũng ngượng ngùng đỏ mặt. Không còn thấy nó vô tư múa hát ở hiệu bút lông như thuở nào. Người nào lo lắng hỏi có bệnh tật gì không thì mẹ nó mim cười tủm tim, nói lảng "không, vài bữa nữa lại hóng hớt như cũ thôi mà". Người nào không biết thì không thấy gì lạ, chỉ khen đứa nhỏ ra vẻ người lớn quá, sắp thành thiếu nữ rồi. Cũng có người tiếc hình ảnh một đứa trẻ ngây thơ vui tính thuở nào.

Phố Omotemachi cứ như bị tắt lửa đột ngột, lặng buồn. Người ta cũng ít còn được nghe giọng nói thanh, cao của Shouta. Có điều mỗi tối, người ta vẫn thấy nó xách đèn đi thâu tiền. Cái bóng nó đi dọc bờ đê trông thật lạnh lẽo. Chỉ có tiếng thẳng Sangorou là không đổi, lúc nào cũng oang oang.

Midori tuyệt nhiên không hay biết Shinnyo nhà chùa Ryuge đã đi theo con đường tu hành, nó giữ chặt trong lòng niềm kiêu hãnh. Với những biến chuyển tâm lý chậm chạp, thật khó cho nó khi chấp nhận bản thân. Chỉ một tâm trạng ngượng ngùng với hết thảy mọi vật.

Một sớm mai mờ sương, ai đó cài một cành hoa thủy tiên bằng giấy ngoài tấm liếp, không có lời nhắn nào để lại nhưng Midori vẫn đem vào cắm trong bình. Nó trìu mến ngắm màu xanh buồn bã, cô đơn của cành hoa. Sau hôm đó, không biết từ đâu mà Midori nghe nói Shinnyo đã vào trường tu, thay màu áo.

HÉT

- [1] Phim hoạt hình làm theo phong cách Nhật Bản.
- [2] Trứng hấp kiểu Nhật.
- [3] Otomo Kuronushi: một trong sáu nhà thơ được gọi là "Lục ca tiên" trong tập thơ cổ Kokin Wakashu.
- [4] Kukakusa no Shosho: nhân vật xuất hiện trong truyền thuyết "Momoyo ga yoi" của Ono Komachi- một nhà thơ nữ lưu tài danh, tuyệt sắc trong "Lục ca tiên". Vì Fukakusa quá yêu Ono Komachi cứ đến cầu hôn khiến nàng ra lời thách đố nếu đến nhà nàng được 100 đêm thì sẽ công nhận tình yêu. Fukakusa thực hiện hết đêm thứ 99, đến đêm cuối cùng thì kiệt sức mà chết.
- [5] Yoshiwara: khu phố làng chơi được công nhận từ thời Edo, nơi các kỹ nữ được tập trung lại để chính quyền tiện bề kiểm soát.
 - [6] Dengaku: món đậu hũ xiên que phết tương.
- [7] Kumade: một vật cầu may trong kinh doanh của người Nhật, thường được bán vào ngày Dậu tháng 11 hàng năm tại các đền thờ thần Đạo. Người ta trang hoàng nó để mong mua may bán đắt.
- [8] Kadomatsu: 2 chậu thông và tre kiếng chưng trước cửa nhà để mừng năm mới.
- [9] Oiran: kỹ nữ cao cấp trong khu Yoshiwara. Omaki là bậc cao nhất trong thứ hang Oiran.
 - [10] Obi: thắt lưng áo kimono.
 - [11] Hozuki: một loại trái cây có hình dạng như đèn chụp, màu đỏ.
- [12] Murasaki no Ue: nhân vật nữ chính trong tác phẩm văn học cổ điển Nhật Bản "Genji monogatari" lừng danh.
 - [13] Yakitori: thịt gà nướng xiên que.
- [14] Niwaka: một dạng lễ hội đánh trống, múa ngoài đường do các nghệ sỹ nghiệp dư biểu diễn.
 - [15] Hai người đánh trống nổi tiếng.
- [16] Mandou: một trò chơi của trẻ con thời bấy giờ. Mandou là một đèn lồng giấy vuông góc, mỗi khi có lễ hội thì người ta thắp đèn đi dạo hoặc treo trang trí trước cửa nhà.
 - [17] Dango: món ăn vặt làm từ bột nếp, viên tròn phết nước đường.
 - [18] Heko obi: một kiểu thắt lưng áo kimono dành cho bé trai.
 - [19] Shaguma: kiểu tóc "gấu đỏ"- dài, nhuộm đỏ.

- [20] Temari: quả cầu được cuộn bằng chỉ, nhiều màu sắc, đồ chơi thông dụng của trẻ em Nhật thời xưa.
- [21] Daruma: một kiểu búp bê lật đật của Nhật, đồng thời cũng là một vật cầu may. Daruma được bày bán không được sơn mắt, người mua khi cầu nguyện sẽ sơn đen mắt trái daruma, đến khi điều ước thành hiện thực thì sơn nốt mắt phải.
 - [22] Mimidzuku: đồ chơi làm bằng gỗ có hình chim cú mèo hai tai nhọn.
 - [23] Inuhariko: đồ chơi bằng gỗ hình con chó được dán giấy màu đẹp mắt.
 - [24] Trích lời một bài hát về tình yêu thời bấy giờ.
 - [25] Jurokumusashi: trò chơi đánh ô quan trên bảng gỗ.
- [26] Hagoita: món đồ trang trí hoặc dùng để chơi đánh kiện, có trang trí hình người nhiều màu sắc.
 - [27] Vải chirimen: một loại lụa dún, cao cấp của Nhật.
 - [28] Thơ của Bạch Cư Dị.
- [29] Lấy từ truyện cổ "Kaguyahime" nàng tiên ánh trăng, ý nói những người con gái đổi đời từ nghèo khó trở nên ăn sung mặc sướng.
 - [30] Kanzashi: kep tóc may mắn (good- luck hairpins).
- [31] Một kỹ nữ tài hoa nhưng bạc mệnh, mất vào khoảng tháng 7. Đây cũng là một trong ba sự kiện lớn hàng năm ở Yoshiwara.
 - [32] Một loại geta dành cho những người phong lưu.
 - [33] Nhật Chiêu dịch.